

MINISTERUL EDUCAȚIEI
NAȚIONALE

**MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII
INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN DÂMBOVIȚA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ "PANAIT GEORGESCU DOBRA"
STRUCTURA GRĂDINIȚA CU PROGRAM NORMAL DOBRA**

Lucrările Simpozionului Județean ***MAGIA CRĂCIUNULUI***
Dobra - decembrie 2019

Coordonatori: - Dir. Prof. Neagu Elena-Cristina
- Prof. Barbu Nicoleta-Cătălina
- Prof. Dumitrescu Maria-Raluca

COLECTIVUL DE REDACȚIE AL NUMĂRULUI PREZENT :

Redactori : - Barbu Nicoleta-Cătălina
- Dumitrescu Maria-Raluca
- Neagu Elena-Cristina

Copertă și tehnoredactare : Prof. Barbu Nicoleta-Cătălina

Dobra, 2019

SUMAR

- *Referat, **Tradiții și obiceiuri de iarnă**, Profesor psihopedagog Andrei Nicoleta, Școala Gimnazială Specială NR.8, Sector 1, București*
- *Scenetă, **IATĂ, VIN COLINDĂTORI**, Prof. inv presc. Argatu Cristina, G.P.P. Nr. 2 Constanta*
- *Serbare de Crăciun, Educatoare Ariton Gabriela, Grădinița cu P.P. Nr.47 – structura, localitatea Galați*
- *Referat, **Infinitatea Crăciunului**, P.I.P. Baci Simona, Școala: Colegiul Tehnic Nr.1, Vadu Crișului*
- *Referat, **Tradiții de Crăciun**, Prof. Bedelici Simona, Școala Gimnazială „Elena Farago”, Craiova*
- *Referat, **DATINI ȘI OBICEIURI DIN VATRA SATULU**, Prof. inv. primar, Boț Liana Ortenzia, C.T. Nr.1 Vadu Crișului, Loc. Vadu Crișului, jud Bihor*
- *Referat, **Bozana**, PROF.ÎNV.PRIMAR CEAN BIBIANA, ȘC. GIMN. „AVRAM IANCU” BAIA DE CRIȘ, STRUCTURA RIȘCULIȚA, JUDEȚUL HUNEDOARA*
- *Serbare, **PROGRAM PENTRU SERBAREA DE CRĂCIUN**, PROF. INV. PREȘC. CHIMIEC VIORICA, GPN SPĂRTURI*
- *Serbare **Drag mi-e cântecul și jocul**, Prof. Chițu Ionela – Nicoleta, Școala Gimnazială Cicănești*
- *Referat, **„POVESTEA CRAILOR DIN NĂDRAG”**, Profesor Mirela Crivinașu, Grădinița P.N. Nădrag*
- *Referat, **Magia Crăciunului**, Prof. inv. primar Cucerdean Andrea Maria, Școala Gimnazială „Petre N. Popescu” Vinători, jud. Mureș*
- *Referat, **Tradiții și obiceiuri de Crăciun la români**, Prof. Înv. preșc. Gașța Roxana / Prof. Înv. preșc. Bustescu Gabriela, Grădinița cu Program Prelungit nr. 1, Loc. Lugoj, jud. Timiș*
- *Referat, **DATINI ȘI OBICEIURI ÎN PERIOADA CRĂCIUNULUI**, Prof. inv. primar Gîlia Gina, Liceul „Carol I”, orașul Plopieni – Prahova*
- *Referat, **OBICEIURI DE CRĂCIUN**, PROF. INV. PRES. IORGA NARGHITA, GRĂDINIȚA P.P.NR.1 LUGOJ TIMIȘ*
- *Referat, **Obiceiuri și tradiții de Crăciun regionale**, Prof. inv.preșc. Lelescu Monica / Prof. inv.preșc. Luminos Alina, Grădinița cu Program Prelungit nr. 1, Loc. Lugoj, jud. Timiș*
- *Referat, **CRĂCIUNUL, SĂRBĂTOARE IMPORTANTĂ LA ROMÂNI**, Prof. inv preșc. Lupu Ionela, Școala Gimnazială “Mihai Eminescu”, Structură Grăd. cu PP nr 4 Roșiorii de Vede, Jud Teleorman*
- *Program serbare „Moș Crăciun vine la noi ! „ (Grupa combinată), Prof. Manciu Adriana, Colegiul Național “ Traian Lalescu” Reșița , Grădinița P.N.Doman – structură*
- *Referat, **MAGIA CRĂCIUNULUI**, Prof. Înv. primar: Mateș Violeta Maria, Școala Gimnazială „Petre N. Popescu” Vinători, jud. Mureș*
- *Referat, **O altfel de serbare**, Mircea Iuliana – Alice, Școala Gimnazială Crevedia, Grădinița cu Program Prelungit Samurcași*
- *Referat, **METODE ALTERNATIVE DE ABORDARE A SERBĂRILOR DIN GRĂDINIȚĂ**, Prof. Înv. Preșcolar Neaga Loredana-Ionela, Grădinița cu Program Prelungit Samurcași, Crevedia, jud. Dâmbovița*
- *Referat, **SERBAREA DE CRĂCIUN -ACTIVITATEA EXTRAȘCOLARĂ CEA MAI ÎNDRĂGITĂ DE ELEVI**, P.I.P. PUȘCĂ GABRIELA, Liceul “Mathias Hammer” Anina, Jud. Caraș-Severin*
- *Referat, **Tradiții și obiceiuri**, Prof. inv. primar Szilveszter Ana- Elena , Școala Gimnazială „Petre N. Popescu” Vinători, jud. Mureș*
- *Serbare, **POVESTE DE IARNĂ-serbare de Crăciun**, Profesor Tănase Maria , Școala Gimnazială „Octavian Goga”, Oradea*
- ***Tradiții de Crăciun**, Profesor invatamantul prescolar Zsura Felicia, Școala Gimnazială “Aurel Pop” Osorhei, structura G.P.N. nr. 4 Cheri, Jud. Bihor*

- **PROIECT DIDACTIC**, Prof. Ptr. Înv. Preșc. Gheorghe Florina Iolanda, Grădinița cu P.N. Dârza, jud. Dâmbovița
- **SERBAREA ȘCOLARĂ –MIJLOC DE DEZVOLTARE A CREATIVITĂȚII**, PROF. NEAGU ELENA-CRISTINA - Profesor socio-umane , ȘCOALA GIMNAZIALĂ ” PANAIT GEORGESCU “ DOBRA, Jud. Dâmbovița
- **Plan de lecție**, Învățător Dumitrescu Andi-Daniel, Liceul Tehnologic Cojasca, Structura Școala Primară Iazu
- **PROIECT DIDACTIC**, Prof. Înv. Preșc. Dumitrescu Maria-Raluca, Grădinița cu P.N. , Loc. Dobra, jud. Dâmbovița
- **SERBARE - „ÎN AȘTEPTAREA MOȘULUI”**, Prof. Înv. Preșc. Barbu Nicoleta- Cătălina, Grădinița cu P.N. Dobra, Loc. Dobra, com. Dobra, Jud. Dâmbovița
- **SERBARE “L-așteptăm pe Moș Crăciun”** , Pele Ligia, Grădinița P.N. Fughiu, jud. Bihor
- **SERBARE DE CRĂCIUN**, Educatoare Ungureanu Daniela, Gr. P.P. Nr. 2 Constanța

Tradiții și obiceiuri de iarnă

Profesor psihopedagog Andrei Nicoleta

Școala Gimnazială Specială NR.8, Sector 1, București

Sărbătorile de iarnă, îndeosebi cele de Crăciun sunt adevărate sărbători de suflet. Amintirile copilăriei ce ne revin în minte și suflet, zăpezile bogate și prevestitoare de rod îmbelșugat, colindele și clinchetele de clopoței, mirosul proaspăt de brad, dar și de cozonaci, nerăbdarea așteptării darurilor sub pomul de iarnă, toate creează în sânul familiei o atmosferă de basm, liniște sufletească și iubire. Decembrie vine cu sărbătoarea, atât de așteptată de copii, a Sfântului Nicolae.

Obiceiurile legate de sărbători fac parte din cultura tradițională a neamului nostru. Este o mare bucurie că încă se mai păstrează în unele zone ale țării aceste datini care ne ajută să înțelegem sărbătoarea respectivă precum și să ne bucurăm împreună de Marele Praznic. Păstrarea acestor datini este o mărturie vie a faptului că avem o conștiință a neamului din care facem parte.

Sărbătorile de iarnă la români încep odată cu prinderea **Postului Crăciunului** (15 noiembrie) și țin până la **Sfântul Ioan** (7 ianuarie). Este o perioadă bogată în obiceiuri, diferite de la o zonă la alta, având în centru marile sărbători creștine prăznuite în această perioadă. Reperele mai importante sunt: **Postul Crăciunului**, Crăciunul, Anul Nou, Boboteaza și Sfântul Ioan. În funcție de acestea, grupele de tradiții și obiceiuri diferă.

Principalele sărbători ale ciclului de iarnă - Crăciunul, Anul Nou, Boboteaza - au funcționat de-a lungul vremii ca momente independente de înnoire a timpului și de început de an.

Un obicei foarte cunoscut este „**tăierea porcului**”. În unele zone ale țării, porcul se taie **de Ignat, adică în 20 decembrie**. Se zice că porcul care n-a fost tăiat în această zi nu se mai îngrașă, căci și-a văzut cuțitul. Sângele scurs din porc după ce a fost înjunghiat se pune la uscat, apoi se macină și se afumă cu el, peste an, copiii ca să le treacă de guturai, de spaimă și de alte boli.

Ignatul este divinitatea solară care a preluat numele și data de celebrare a Sf. Ignatie Teofanul (20 decembrie) din calendarul ortodox, sinonim cu Ignatul Porcilor - în zorii zilei de Ignat se taie porcul de Crăciun - și cu Inatoarea. Potrivit calendarului popular, Inatoarea, reprezentare mitică a panteonului românesc, pedepsește femeile care sunt surprinse lucrând (torc sau țes) în ziua de Ignat. Animalul sacrificat în această zi este substituit al zeului care moare și renaște, împreună cu timpul, la solstițiul de iarnă. În antichitate, porcul a fost simbol al vegetației, primavara, apoi sacrificiul lui s-a transferat în iarnă.

Un obicei foarte cunoscut este **împodobirea pomului de Crăciun**, a bradului. **Bradul care este veșnic verde simbolizează viața, făcându-se astfel analogie cu viața care intră în lume o dată cu Nașterea Fiului lui Dumnezeu, Căci Cel Ce este Viața Se naște pentru ca noi să dobândim viața veșnică.** Datina împodobirii bradului de Craciun pare a fi de obârșie germană, așa cum este și cântecul "O, brad frumos!".

Pomul de Crăciun este un brad împodobit, substituit al zeului adorat în ipostaza fitoformă, care moare și renaște la sfârșit de an, în preajma solstițiului de iarnă, sinonim cu Butucul de Crăciun. Împodobirea bradului și așteptarea de către copii a "Moșului", numit, în sud-estul Europei, Crăciun, care vine cu daruri multe, este un obicei occidental care a pătruns de la oraș la sat, începând din a doua jumătate a secolului al XIX-lea. Pomul de Crăciun s-a suprapus peste un mai vechi obicei al incinerării Butucului (zeul mort) în noaptea de Crăciun, simbolizând moartea și renașterea divinității și a anului la solstițiul de iarnă, Obiceiul a fost atestat la români, aromâni, letoni și sârbo-croați.

Primele semne ale Sărbătorii Nașterii Domnului le dau **grupurile de colindători**, care pornesc din casă în casă, cu o traistă încăpătoare pe umăr, pentru a le ura gazdelor fericire, sănătate și prosperitate. **Aceste colinde sunt creații populare cu text și melodie, care conțin mesaje speciale (religioase sau satirice la adresa celor**

urați).

Colindătorii vestesc nașterea Domnului, urează gazdelor sănătate și bucurii, primind pentru aceste urări cozonac, prăjiturile, covrigi, nuci, mere și chiar colăcei - pe care gospodinele care respectă tradiția le-au pregătit cu mult timp înainte. Diferind doar destul de puțin, colindele religioase sunt foarte asemănătoare în toate zonele țării, cele

mai cunoscute și apreciate fiind: "O, ce veste minunată", "Steaua", "Trei păstori", "La Vifleim colo-n jos", "Cântec de Crăciun", "Aseară pe înserate". Începând cu noaptea de 23 spre 24 Decembrie, de la miezul nopții și până la revărsatul zorilor ulițele satelor răsunau de glasul micilor colindători. În orașe întâlnim colindători odată cu lăsarea serii și până în miez de noapte.

„MERSUL CU CAPRA”

Acest obicei ține, de regulă, de la Crăciun până la Anul Nou. Măștile care evocă la Viflaim personaje biblice sunt înlocuite aici de masca unui singur animal, al cărui nume variază de la o regiune la alta: cerb în Hunedoara, capră sau țurcă în Moldova și Ardeal, borița (de la bour) în Transilvania de sud. În Muntenia și Oltenia, capra e denumită "brezaia" (din cauza înfățișării pestrițe a măștii) și obiceiul se practică mai ales de Anul Nou.

Masca este însoțită de o ceată zgomotoasă, cu nelipsiții lăutari ce acompaniază dansul caprei. Capra saltă și se smucește, se rotește și se apleacă, clămpănind ritmic din fălcile de lemn.

Un spectacol autentic trezește în asistență fiori de spaimă. Mult atenuat în forma sa citadină actuală, spectacolul se remarcă mai ales prin originalitatea costumului și a coregrafiei.

Cercetătorii presupun că dansul caprei, precum și alte manifestări ale măștilor (căiuții-feciori travestiti în crai, țurca-mască de taur ..), întâlnite în satele românești la vremea Crăciunului provin din ceremoniile sacre arhaice închinare morții și renașterii divinității.

Asemănător cu "Capra" este obiceiul de **a umbla cu "Ursul"**, această datină avându-și de asemenea

originea într-un cult geto-dac, ce urmărea fertilizarea și purificarea solului și a gospodăriei. Ursul este întruchipat de un flăcău care poartă pe cap, pe umeri și pe spate blana unui astfel de animal, având în jurul urechilor niște ciucuri roșii. În timp ce ursul mormăie și joacă în ritmul tobelor și al fluierăturilor, ursarul strigă: "Joaca bine, măi Martine, / Că-ți dau pâine cu măsline". "Ursul" este însoțit de un grup de colindători mascați și costumați, care reprezintă diverse animale sau personaje și care îl ațâță prin strigături.

La sfârșit, toți le urează gazdelor multă sănătate, fericire, recolte bogate, mese îmbelșugate și la mulți ani.

„MERSUL CU STEAUA”

Este un colind care începe din prima seară a Crăciunului și se încheie la Bobotează. De la Crăciun și până la Bobotează copiii umblă cu steaua, un obicei vechi ce se întâlnește la toate popoarele creștine. Acest obicei vrea să amintească steaua care a vestit nașterea lui Iisus și i-a călăuzit pe cei trei magi. Cântecurile despre stea provin din surse diferite: unele din literatura bizantină ortodoxă, altele din literatura latină medievală a Bisericii Catolice, câteva din literatura de nuanță Calvină și multe din ele, chiar din tradițiile locale.

„MERSUL CU PLUGUȘORUL”

Obiceiul Plugușorului este legat de speranța fertilității, versurile sale prezentând practicile agricole și urări de holde bogate. În schimbul acestor urări, copiii primesc daruri simbolice, colaci, fructe sau bani. Legat de jocul caprei, cel al ursului, caluții și jocul cerbului, aceste obiceiuri și-au pierdut astăzi din semnificațiile inițiale (capra - personificarea productivității/înmulțirii ușoare și rapide în lumea animală și a fertilității pământului; ursul - animal sacru la geto-daci, căluții/căiuții - care simbolizează protejarea gospodăriilor de spiritele rele; cerbul - simbolul soarelui, întruchiparea purității și a dreptății) și sunt practicate mai mult în scop de divertisment. Urarea de plugușor este de fapt un adevărat poem care deschide cu har, recurgând la elemente fabuloase, toate muncile agricole. Obiceiul de a merge cu plugușorul contribuie la veselie generală a Sărbătorilor de Anul Nou, plugușorul colorează desfășurarea acestei sărbători de Anul Nou cu acele elemente care ilustrează una dintre principalele ocupații ale poporului nostru - agricultura și creșterea animalelor.

Plugușorul copiilor este tot un obicei străvechi agrar. În ajunul Anului Nou, cetele de copii intră din casă în casă să ureze, purtând bice (harapnice) din care pocnesc, buhaie (un instrument specific), clopoței, tălângi etc

„MERSUL CU SORCOVA”

Sorcova este obiceiul conform căruia în dimineața zilei de 1 ianuarie copiii, dar și cei mari, merg și

seamană, simbolic, cu boabe de grâu și orez, pe care le aruncă în casă și asupra celor din casă. Versurile însoțite de urări specifice diferă de la o zonă la alta „Sorcova, vesela/ Să trăiți, să-mbătrâniți/ Ca un măr, ca un păr, ca un fir de trandafir/ Tare ca piatra, iute ca săgeata/ Tare ca fierul, iute ca oțelul/ La anul și la mulți ani” sau, o variantă mai scurtă „Sorcova vesela/ Să trăiți să înfloriți/ Ca merii, ca perii, în mijlocul verii/ Ca toamna cea bogată de toate-mbelșugată/ La anul și la mulți ani”.

Nu putem încheia fără a aminti obiceiul cel mai iubit de copii: **datina Bradului** de Crăciun - o practică veche, pe care unii o consideră chiar mai veche decât creștinismul și care simbolizează **“pomul vieții”**. Cei care îi atribuie o semnificație creștină spun că bradul este “pomul cunoașterii binelui și răului”, împodobirea acestuia cu mere roșii amintind de păcatul originar. De altfel, așa a fost consemnat istoric primul brad împodobit despre care vorbesc documentele: în anul 1605, a fost înălțat la Strasbourg, într-o piață publică, un brad împodobit cu mere roșii. Această tradiție germană a cucerit rapid Europa, dar și - mai apoi - America și restul continentelor, prin intermediul coloniștilor care au populat Lumea Nouă. În zilele noastre, în ajunul Crăciunului, în fiecare casă se împodobește câte un brad (cu beteală, globuri, figurine, ghirlande, bomboane, artificii și lumânări sau becuțe).

Noaptea, Moș Crăciun aduce daruri, pe care le pune sub brad bineînțeles, numai celor care merită.

Crăciunul mai este numit și sărbătoarea familiei; este ocazia când toți se reunesc, părinți, copii, nepoți își fac daruri, se bucură de clipele petrecute împreună în jurul mesei, cu credința că prin cinstirea cum se cuvine a sărbătorilor vor avea un an mai bogat.

BIBLIOGRAFIE

1. Constantin Eretescu –“Folclorul literar al ronânilor”, editura Compania 2007.
2. Ecaterina BRANIȘTE, *Dicționar enciclopedic de cunoștințe religioase*, Editura Diecezană, Caransebeș, 2001, pp. 115-116; T. PAMFILE, *Mitologie românească*, Ed. All, București, 1977, p. 117; I. Nicolau, *Ghidul sărbătorilor românești*, Ed. Humanitas, București, 1998, p. 64; Lăcrămioara TEODORESCU, *Tradiții și obiceiuri de iarnă*,
3. *Material bibliografic: Biblia sau Sfânta Scriptură*, Nicolae COJOCARU „Crăciunul în Tradiția creștină“, în *Teologie și Viață*, Anul IV (1994), Nr. 11-12; Mitropolitul TEOCTIST, „Învățătura colindelor“, în *Mitropolia Moldovei și Sucevei*, Anul 1986, Nr. 1-2. Ene BRANIȘTE,
4. *Narcisa Alexandru Stiuca-Sarbatoarea noastra de toate zilele –sarbatori in cinstea iernii*, Editura Cartea de buzunar, 2005

IATĂ, VIN COLINDĂTORI

Scenetă

*Prof. inv presc. Argatu Cristina
G.P.P. Nr. 2 Constanta
Judet Constanta*

Decor: Se improvizează o cameră țărănească în care se vor afla un pat țărănesc, pe jos un Țolișor, o masă pe care se află o față de masă. Pe masă sunt așezate într-un coș mere, pe o farfurie se află cozonac, covrigi, nuci și pe o tavă sunt pahare cu vin. Gazdele sunt așezate în jurul mesei, așteptând colindătorii.

Tata -Mai, Marie, mai lasa pregatirile ca e destul pentru azi! Stai si tu lânga mine ca trebuie sa vina colindatorii! Ai pregatit colacii și nucile?

Mama - Sunt gata de mult! Numa sa vina ! Sunt o mândra gospodina Casa toata o-ngrijesc Masa eu o pregatesc Fac placinte pân-n zori si astept colindatori!

- În seara asta-i mare sarbatoare Pentru întreaga suflare! Asta-i seara sfânta Când colindele se cânta ! E seara de Ajun a bătrânului Craciun!

-Copiii pleaca la urât si nu se opresc din colindat Pân ce toti n-au ascultat Povestea lui Iisus cel laudat.

Vă rugăm să ne iertați
C-am venit și nechemăți,
Dar așa-i la sărbători
Când vă vin colindători.

TOTI : Primiți colinda?
Gazde: Primim, primim!

Oaspeți dragi ,bine-ați venit,
Astăzi noi ne-am pregătit
Obiceiul strămoșesc
Prin grai dulce românesc.
Anul care se termină
Ne-a găsit cu masa plină,
Casă nouă îngrijită
Pentru oaspeți pregătită

Am venit sa colindam,
De bine sa va uram,
Sanatate si noroc si tot anul plin de rod!
Multi ani sa traiti,
Bucurosi sa fiti !
Veseli, fericiti,
Sa ne mai primiti,
Tot cu voie buna,
Dupa datina strabuna.

- Si daca tot am venit
Vom petrece negresit
Vom cânta si vom juca,
Colinde vom asculta, cantecele poezii,
Cum e datina la noi!

În noaptea asta sfântă
O stea Răsare sus
Și mic și blând sosește
Și dulcele Isus.
- O,treci Isus al nostru
Al casei noastre prag
Primește darul nostru
Ce noi ți-l dăm cu drag.

Gazdele;Hai veniti la colacei Ca sunt calzi si rumenei
Din aluat i-am învățit, si-n cuptor i-am rumenit I-am facut cu drag și dor Sa v-ajunga tuturor !

TOTI : Primiți colinda?
Gazde: Primim, primim!

Suntem copiii colindatori,
În ajun de sarbatori,
Suntem copiii voinicei,
Cu glasuri de clopotei.
Si începem a colinda
Pe la case a ura.
Noi am plecat la urat
Si nu ne oprim din colindat
Pana ce toti ne-au ascultat

În noaptea asta s-a născut
În peșteră străină
Acel prin care-am cunoscut
A cerului lumină.
S-a născut copilul Sfânt,
Bucurie pe pământ.
S-a născut Iisus Hristos,
Să-l întâmpinăm frumos.

Tot anul harnic cine –a fost
Și s-a purtat cum se cuvine
Aceluia să-i meargă bine.
Să crească mare și frumos
Și darurile să-i ajungă
Sub bradul verde luminos
Și să trăiască viață lungă.

Noi suntem colindători
De cu seară până-n zori
Pe la case cu copii
Ducem numai bucurii.
De vrei sa plecam de-aici
Dati-ne colaci si nuci,
Biscuiti, bomboane dulci,
Sa ne ducem fiecare
La casa care ne are.

Gazdele;Hai veniti la colacei Ca sunt calzi si rumenei
Din aluat i-am învățit, si-n cuptor i-am rumenit I-am facut cu drag și dor Sa v-ajunga tuturor !

TOTI : Primiți colinda?
Gazde: Primim, primim!

Scoală gazdă , ieși în tindă!
Nu auzi că se colindă ?
Scoală gazdă , ieși din casă !
Și plătești colinda noastră!

Ma cunoaste orisicine
Sunt român si-mi sade bine.
Mama-mi zice puisor
Tata-mi zice ca-s fecior.
Ma imbraca, ma gateste

Uite-asa pe românește
Hai români, haideti la joc
și sa ne-nvârtim cu foc.
Facem pașii învățați
Va rugăm să aplaudați!
Faceți și fotografii
Mai, ce talentați copii!

Ce frumos cântă copiii
Și cu cât bucurie!
Acum în luna cea Sfântă
Când colindele se cântă!
Portul meu cel românesc
E ușor ca să-l ghicești
Fata-i îmbrăcată-n ie
Fata-i stransă-n betelie
Iar poalele uneori
Parcă scapă de flori
La mijloc cu cingătoare
În obraji e ca o floare!
Sunt micuța și draguța,
Ma vedeți? Sunt româncuța !

Rămâi gazdă sănătoasă
C-ai primit colinda noastră.
Și la anul când venim
Bucuroși să vă găsim!

Gazdă mândră și frumoasă
V-a plăcut colinda noastră?
Dacă ți-a plăcut mai mult
Dă-ne ce s-a dat demult
Și colaci, și nuci, și mere
Că la altă casă mergem
La anul și la mulți ani!

Gazdele; Hai veniți la colacei Ca sunt calzi și rumenei
Din aluat i-am învățit, și-n cuptor i-am rumenit I-am făcut cu drag și dor Să v-ajunga tuturor !

Primiți steaua?: Primim, primim !Steaua sus răsare

Gazdele; Hai veniți la colacei Ca sunt calzi și rumenei
Din aluat i-am învățit, și-n cuptor i-am rumenit I-am făcut cu drag și dor Să v-ajunga tuturor

Și acumă stim noi bine, oare cine vine, cine?
Cu un sac mare în spate
Încărcat, oare mai poate?
Cu cadouri mii și mii
Pentru cei mai cuminti copii.
Hai cântați acum mai tare
Și mai faceți o urare.
Ce ziceți voi dragi părinți,
Oare sunteți pregătiți?

Mos Crăciun cu plete dalbe

Mos Craciun e smecher mare
Are multe buzunare
Si-o desaga in spinare
Ce-mi aduce mosul oare ?
Daca-i spun o poezie
Mosu-mi da o jucarie
Daca joc un dans frumos
Mosu-i tare bucuros.

Eu, drept va spun, am incercat
Parintii i-am ascultat.
La gradinita am fost bun
Sa nu-l supar pe Mos Craciun
Si stii ca dac-am fost cuminte
Mosul si-aduce aminte
Si sigur, in sacul sau
Imi aduce un cadou.
Mami, spune dumneata,
Daca nu este asa!

Eu, desi-s mai rusinoasa
M-am purtat mereu frumos
Jucarii nu am stricat
Cu copiii nu m-am certat
Sunt atenta si invat bine
Tot ce doamna ne spune
Desenez, spun poezii,
Cum spun si ceilalti copii
Spune tu, mamica mea
Nu ma port mereu asa?

Mos Craciun, te-am asteptat
Si frumos m-am imbracat
Poezii am invatat
Si pe geam m-am tot uitat!
Cred eu ca spiridusii tai
Au gasit biletul meu
Si desigur, n-ai uitat
Sa-mi aduci ce-am meritat
Iti multumesc si te astept

Mama draga vreau sa-ti spun
Mos Craciun de ce e bun
Si aduce, precum stii
Daruri multe la copii
Si taticul si mamica
Si vecina si bunica
Ma iubesc pe mine mult
De sunt bun si ascult.

Eu sunt un copil cuminte
Mos Craciun tine minte
Poti s-aduci si pentru mine
Un tren mic cu multe sine ,
Eu te astept Mos Craciun

Chiar in seara de Ajun
Si-ti voi spune o poezie,
Ca sa-mi dai o jucarie
Si ti-o recit mai frumos
Ca tu sa fii bucuros!

A venit iarna geroasa
Si stam toti cuminti in clasa,
Eu astept cu bucurie,
Mos Craciun la noi sa vie!
Poezii i-am pregatit
Bradul l-am impodobit
Cu colegii ne-am jucat
Educatorea am ascultat

Luna cea mai indragita
Mult iubita de copii.
E decembrie, stim bine,
Cand cadouri noi primim!
Mos Craciun aduce bradul.
Si cu el papusi, masini.
Iara noi in jurul casei.
Colindam pe la vecini!

Azi cand ziua fericita
In decembrie a sosit
Mos Craciun poate-ntr-o clipa
In clasa a si venit!
I-am promis de acum un an
C-o sa fiu fata cuminte
Alta rugaminte n-am.
Decat daruri multe, multe!
Spune mami, e adevarat
Ca pe toti v-am ascultat?

Eu acum, drept va spun
Il iubesc pe Mos Craciun
Ca-mi aduce ce-mi doresc
Insa tot mai mult il iubesc
Pe taticul, pe mamica
Fiindca ei ma ingrijesc
Sanatos eu sa cresc

Si, acuma, dragi parinti
Vreau sa va aduc aminte
Ca tot anu-am fost cuminte
Am fost buna, ascultatoare
La gradinita silitoare!
Asa ca astept frumos
Un cadou voluminos.

E placut de sarbatori
Se aud colindatori ,
Iar noi stam pe langa brad ,

Asteptand pe mosul drag .
Eu,de cand am mai crescut.
Am invatat foarte mult .
Sunt atent si ordonat.
La jucarii fac curat!
Iar mamica mea, ei, bine,
E tare mandra de mine !

Vine mosul cel batran si cu barba alba
Pe la usa mea si-a ta si asa intreaba:
-Ai fost bun cu mama ta si cu tatal tau?
Dar cu fratiorii tai, ai fost bun sau rau?

Daca bun ai fost mereu Mosul iti va da
Darul ce l-a pregatit pentru dumneata.
Dar de el va auzi ca n-ai fost cuminte
Va pleca si unde stai, nu va tine minte!

Si acuma, gazda noastra, hai cu plugul la fereastra,
Plugusorul celor mici, ca stejarii de voinici!
Aho, aho, mamici si tati,
Stati putin si ne-ascultatati,
C-am venit cu plugusorul,
Ca asa ne-a manat dorul!
Iata, anul s-a sfarsit,
A crescut si-a-mbatranit
A fost bun sau a fost rau
Stie numai Dumnezeu!
Ia mai manati mai si sunati din clopotei
Hai, hai!!

Stim ca cinci cu doi fac sapte,
Stim ca, dupa zi, e noapte,
Stim ce este o silaba,
Iar din doua spunem: tabla!
Iar pe tabla-am desenat
Si cu creta-am colorat.
Uite-asa ne straduim
Ia mai manati, mai
Si sunati din clopotei!
Hai, hai!

Aceasta colinda vie
O-nchinam cu bucurie
Si cu mare veselie,
C-am ajuns si-n acest an
Sa va spunem "La multi ani!"
Ia mai manati, mai copii,
Si pocniti din bice, mai!

Dar noi stim, c-am mai crescut ,
Anul repede-a trecut,
Ne-am facut chiar mai cuminti,
Intrebati-i pe parinti!

Ia sunati din zurgalai
Si pocniti din bice, mai!

Ca in anul ce-a trecut
Multe lucruri am aflat:
Am pictat, am desenat
Despre toate am invatat:
Ia mai manati, mai
Si sunati din clopotei!
Hai, hai!

Visul sa ni-l implinim!
Si mai vrem ca sa se stie:
Cartea nu-i o jucarie,
Sa o iei si-apoi s-o lasi,
Ca te lasa ea codas!
Ia mai manati, mai copii,
Si pocniti din bice, mai!

Va uram ca, de Craciun,
Sa primiti cu Mos Ajun.
V-am cantat, v-am colindat,
Pe la case am urat!
Ia mai manati, mai copii,
Si pocniti din bice, mai!

Deci ramaneti sanatosi,
C-ati fost tare inimosi.
Si ramaneti luminati
Si colinde ascultati!
Ia mai manati, mai copii
Si pocniti din bice, mai!

Fetele :Sorcova

Gazda catre public:
Să trăiți cu mic ,cu mare ,
Anul Nou să fie,
Cu mult spor,cu bucurie
Cu masa plină de bucate,
Cu pace , cu sănătate.
Cu copii veseli și dolofani
La anul și la mulți ani. !

Serbare de Crăciun

*Educatoare Ariton Gabriela
Grădinița cu P.P. Nr.47 – structura, localitatea Galați*

1. Eu sunt din ceata celor mici
Care s-au adunat aici
Și stau ascunși pe aici prin sală

Așteptând rândul să le vină
Ca s-apară negreșit.
Dar pân-atunci: "BINE AȚI VENIT !"

2.- A trecut aproape un an!
V-amintiți cum mai plângeam?
La serbarea ce-a trecut
Jale multă am avut.

Nu ne ardea de cântecele,
Căci plângeam cu lacrimi grele.
Mame și tătici, bunici
Ce erau, atunci, aici.

Erau foarte agitați,
Noi, atâta de speriați,
Ba pe Moș, de bliț lumină,
Ori de brad, el avea vină ?

3. A fost tevatură mare,
Se cheamă că a fost serbare !
Dar acum o să vedeti,
Am crescut suntem isteți !

Știm să facem o serbare,
Avem roluri fiecare,
Împreună o să cântăm
Și la dans vă invităm.

-CÂNTEC "VINE IARNA ACUȘ, ACUȘ"

(Viscolul suflând își face simțită prezența - audio)

TOȚI - Brrr!!! Ce frig e afară!
Iarna vine viscolind
Zăpada împrăștiind.

4. Astă noapte gerul
A bătut în geam.
Cine să-i răspundă
Dacă eu dormeam?
A căzut zăpada
Și s-a luminat
Vai, ce flori frumoase
Gerul a desenat!

5. - Eu nu vreau să vină iarna ! (se arată supărat, bate cu piciorul în podea)

6.- Ba eu vreau! Eu vreau! Eu vreau !
Vreau să vină blânda iarnă
Și fulgi moi, ușor să cearnă.
Să aștearnă peste tot
Un covor alb de omăt.

7. - Vine iarna!
Las' să vie

O aştept cu bucurie.
Chiar dacă va viscoli
Îmbracat bine voi fi
Cu caciulă şi palton,
Cu mănuşi şi cu şoşoni.

(Apare zâna iarnă, însoţită de fulgii de nea pe melodia fulgi de nea. pe refren fulgii de nea dansează în perechi iar la final se rotesc cu pas adăugat în formaţie de cerc)

~ CÂNTEC ~ "FULGI DE NEA"

(Zâna Iarnă, însoţită de fulgii de nea se aşează cu faţa la părinţi pe o linie)

Toţi fulgii: - Noi suntem fulguşori de nea
Plutim, ne legănăm în vânt,
Şi ne aşternem pe pământ.

Fulgul I: - Hei, ce bine e afară!
Am să cad pe-o sănioară,
Să mă dau pe derdeluş
Că sunt fulgul Jucăuş.

Fulgul II: - Mama Iarnă ne-a adus,
Hai să facem ce ne-a spus.
Şi la casă, şi la şură
Să punem câte-o căciulă.

Fulgul III: - Pe crenguţa pomilor,
Hai să ne lăsăm uşori
Şi deodată, toţi să creadă
C-au înflorit de zăpadă.

Fulgul IV: - Să punem peste grădină
Plapumă albă de lână
Ca sub zăpada culcată,
Vântul să n-o bată.

Fulgul V: - Să ne facem derdeluş
Că ies copiii acuş.
Pe obraji să ne topim,
Pe năsuc să-i gădilim.

Fulgul VI: - Să facem pentru oamenii de nea,
Hainuţe moi de catifea,
Cât mai frumos voi să-l
modelaţi,
Şi-n jurul lor să râdeţi, să cântaţi.

Fulgul VII: - Fulguim şi plutim
Iarnă grea noi prevestim
Pregătim alene, geruri şi
troiene
Pregătim cărare pentru zîna
mare
Zîna prea frumoasă

A iernii geroasă.

Fulgul VIII: - Să coborâm pe pământ,
Și apoi în mare grabă
La geamuri de copii
Să aprindem stelute, mii!
Pentru ca la drum de seară
Moș Crăciun cu sânioară,
Mai ușor să îi găsească,
Și la ei să se oprească!

Fulgul IX: - Să hoinărim de zor
În văzduh să plutim ușor
Să rătăcim din nor în nor,
Să ducem speranță tuturor.

Fulgul X: - Haideți, fulgișori acum
Sus în aer, jos pe drum,
Să zburăm, să ne învârtim,
Hora mare s-o pornim.

DANSUL FULGILOR DE NEA

8. Zana iarnă: - Iarna sunt și am venit
Să vă dăruiesc, copii
Multe, multe bucurii:

Copiii toți: - Tu ești iarna ? De ce vii ?

Zana iarnă: Bucurați-vă, copii !
Eu aduc în tolba mare,
Covorașul alb de nea
Să vă dați cu sania.
La ferestre vă pun flori
Și bujori în obrăjori.

9. - Nu te plac, ești friguroasă!

Zana iarnă: - Ia nu mai fiți supărați !
Stați puțin și m-ascultați:
Cu uratul când umblați ?

Copiii toți: Iarna !

Zana iarnă: - Dar cu saniuța când vă dați ?

Copiii toți: - Iarna, iarna !

Zana iarnă: - Și pe Moș Crăciun, când îl așteptați ?

Copiii toți: - Iarna, iarna, iarna !

Zana iarnă: - Ei, atunci să-mi spuneți, eu sunt rea copii ?

Copiii toți: - Nu tu ești bună !

Zana iarnă: - Mai am și o surpriză pentru voi, copii !

Copiii toți: - Spune iarnă, spune !

Zana iarnă: - Mai întâi aș vrea să-mi cântați ceva !

CÂNTEC - "IARNA NE-A SOSIT ÎN ZORI"

Zana iarnă: - Bravo ! Mi-a plăcut cum
ați cântat !
Și acum surpriză ...
Să vedem dacă ghiciți

Stă în curte lângă pom,
Îi spun om dar nu e om.
Când soarele încălzește
Nu-l mai vezi că se topește.

Copiii toți: - Este omul de zăpadă.

CÂNTEC: "OMUL DE ZĂPADĂ"

10. Sprijinit într-un toiag (APARE OMUL DE ZĂPADĂ)

Stă-n ogradă un moșneag.
Poartă-n cap o oala veche
Rasturnată pe-o ureche.
Iar pe piept perechi, perechi
Are moșul nasturi vechi.
Și mai are un nas roș
Ca o creastă de cocoș.

OMUL DE ZĂPADĂ:

- Eu sunt omul de omăt...
Singur nu mai vreau să fiu!
N-am cu cine să mă joc
Și pe alți copii nu-i știu. *(apoi mirat, văzându-i pe copii frumos îmbrăcați)*
-Ce frumos v-ați îmbrăcat
E cumva vreo sărbătoare?

11. - Om de nea,tu nu ai aflat?
Astăzi noi avem serbare.
L-așteptam pe Moș Crăciun
Cu toiagul de alun
Și cu sacul încărcat !

OMUL DE ZĂPADĂ:

- Mult mă bucur c-am aflat!
Poate că-mi va da și mie
Un fular și-o pălărie,
Fiindcă astea... sunt cam vechi...
Sufală vântul prin urechi *(tușește, strănută)*
Și de-aceea am răcit...
Vorbesc gros și răgușit.

12. - Până moșul o să vină
O sa-ți dau o aspirină. *(aduce un pahar cu apă, aspirina și le da Omului de zăpadă)*

13. - Ah, ce milă mi-e de el
Stă în drum, ici singurel
Și eu cred că-i este frig
Și c-ar vrea poate-un covrig.
Noaptea poate-i este frică
Dar nu știe cum să zică.
Până moșul o să vină
De frig să n-aibă habar,
O sa-i pun al meu fular.

OMUL DE ZĂPADĂ:

- Mulțumesc frumos copii !
Ufff !... da cald mai e pe-aici... (*își face vânt cu pălăria*)
Simt că-ncep să mă topesc.

14. - Omm de nea, te rog, ascultă !
Dacă vrei s-ai viață lungă,
De căldură te ferește
Că îndată te topește.
Stai afară la fereastră
Să auzi chemarea noastră
Când sosește Moș Crăciun.

OMUL DE ZĂPADĂ:

- Sfatul vostru este bun,
Dar, vă rog ! Să nu uitați,
Când vine să mă chemați !

15. Vine iarna, iată vine!
Cu ghetuș și cu patine,
Vine iarna friguroasă,
Cui i-e frig să stea în casă!

Iată-i pe deasupra mea,
Zboara primii fulgi de nea
Și-mi șoptesc în dulce grai:

- Scoate sania, ce stai?

16. -Uraaa! Ninge ca-n poveste!
Timpul e de săniuș!
Hai, copii! Ca și altădată,
S-a făcut alunecuș.

Scoateți săniile-afară!
Lăsați alte jucării!
Dealul vă așteaptă jocul,
Nu veți fi mereu copii.

17. Hai, copile, la zăpadă!
Căci vrea iarna să te vadă.
Fulgii te vor prinde-n joc,
Obrăjorii-ți vor lua foc.

Râzi cu oamenii de nea,
Zboară-n nori cu sania,
Suie dealul voinicește,
Chiuie, te tăvăleşte.

18. Astăzi dis de dimineată,
Pe fereastră m-am uitat.
Totul se făcuse gheață,
Iarna și-a făcut palat.

Chiuind de fericire
Am sărit din pat în fâș
Și-am pornit fără oprire

Sus pe deal, la derdeluș.

19. Uite, săniuța mea
Zboară ca un fulg de nea.
Când o sui pe derdeluș,
Trage spre alunecuș.
Când se vede sus, ei bine,
Ar fugi și fără mine.
Dar n-o las! Pe gheața bună
Lunecăm doar împreună.

~ CÂNTEC ~ "A NINS PE LA NOI"

20. Iarna cea geroasă
A sosit acum
Bulgări de zăpadă
Își fac loc pe drum
Veselia-i mare
Pentru noi cei mici
C-alergăm pe stradă
Ca niște voinici
Iarnă mult frumoasă
La noi să mai vii
Căci tu-ntotdeauna
Ne-aduci bucurii.

DANS - IARNA PE STRADA MEA

21. -Încărcat cu daruri pline
Cine vine ? Cine vine ?

Copiii toți: - Moș Crăciun

- La ferestrele-nghețate
Cine bate ? Cine bate?

Copiii toți: - Moș Crăciun

-Bradul plin cu jucarii
Cine l-a adus copii ?

Copiii toți: - Moș Crăciun

-Ura ! Ura ! Moșul vine
Să-l primim cum se cuvine
Langă brad să îi cântăm
Poezii să-i recitam
Cu toții să ne bucurăm !

CÂNTEC: MOȘ CRĂCIUN CU PLETE DALBE

22. -Nu mișcați, nu respirați,
O secundă, așteptați... *(se aude că ciocănește cineva)*
-Cineva a ciocănit...
Cred că moșul a venit.*(se face liniște și moșului i se înclină)*

VINE MOȘ CRĂCIUN

Copiii toți: - Moș Crăciun cu barbă de

mătase,
Bun venit, la noi în clasă !

CANTEC - SCRISOARE PENTRU MOȘ CRĂCIUN

Infinitatea Crăciunului

*Autor: P.I.P. Baci Simona
Școala: Colegiul Tehnic Nr.1
Vadu Crișului*

Avem șansa neprețuită de a ne retrăi copilăria și bucuriile acesteia într-un alt mod, de fiecare dată inedit, alături de copii noștri de la clasă. Reînvățăm să vedem în albul iernii mai mult decât o nonculoare, îl percepem ca sufletele acestora – curate, sensibile și pline de candoare. Astfel, și Crăciunul trece de bariera modernismului, a consumatorismului și își recapătă sensul sfânt, acela al nașterii lui Iisus Hristos.

Sărbătoare a creștinului autentic, Crăciunul incubă în ea bucuria, sărbătoare a familiei în care ne strângem cu toții acasă. Mirajul colindelor cuprinde fiecare casă, versurile simple și pline de adevăr, smulg cu sensibilitate câte-o lacrimă, casele primenite și luminate își așteaptă oaspeții, bradul împodobit îl așteaptă pe Moș Crăciun să așeze darurile pentru toți.

Magia acestei sărbători o găsim încă de la răsăritul Stelei, astru care nu se mulțumește să stea strălucitor în înălțime, ci coboară ca "o taină mare" nouă, celor de pe pământ pentru a ni-l aduce pe Pruncul Sfânt. De aici învățăm splendida lecție a simplității, a dăruirii fără echivoc. Iisus se naște într-o iesle pe fân, nu într-un palat, este încălzit de suflarea dobitoacelor, îngerii îl preaslăvesc din înălțimi, păstorii I se închină cu simplitatea lor milenară și doar trei magi aduc la închinare daruri: aur, smirnă și tămâie. De aici rezidă valoarea Crăciunului: Iisus Hristos ne este dăruit necondiționat pentru bucuria și mântuirea noastră spre a învăța lecția supremă a simplității și umilinței valorizatoare. Așa după cum Hristos ne-a fost dăruit, așa trebuie să dăruim și noi, cu drag, fără a aștepta nimic în schimb, doar bucurie.

De peste două milenii, magia Crăciunului ne însoțește an de an și păstrându-și autenticitatea ne reînnoiește la final de an. Păstrăm tradiția spre aducere aminte, transmitem generațiilor de după noi colindul cu Steua, cu Viflaemul, reînvățăm lecția dăruirii, a semnificației cadourilor, a retrăirii Nașterii Sfinte din cadrul Liturghiei, a preschimbării noastre dintr-o ființă materială într-una sufletească, astrală capabilă să-și înțeleagă și ajute aproapele, în fond lecția iubirii supreme.

Iată de ce, sărbătoarea Crăciunului este infinită și ține de veșnicie: "Așa de mult a iubit Dumnezeu lumea încât a trimis pe Fiul Său în lume, ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viață veșnică". Pentru toate acestea să ne închinăm nașterii Lui iar bucuria Crăciunului care se revărsă peste noi, să o revărsăm la rândul nostru către alții, spre a arăta că suntem vrednici de acest mare praznic și calitatea de a fi OM dăinuie în noi.

Hristos s-a născut !

Tradiții de Crăciun

*Prof. Bedelici Simona
Școala Gimnazială, Elena Farago, Craiova*

Mos Crăciun, în chip de mosnegut rotofei, îmbracat în haina roșie, cu barba lungă și albă, cu sacul de cadouri în spinare sau stand într-o sanie trasa de reni, este o imagine foarte tarzie închipuită de Thomas Nast, un desenator american, între 1863 - 1866. Ținut întotdeauna pe 20 decembrie, Ignatul era și este asociat cu porcul.

La tăierea porcului nu trebuie să asiste nici un milos, existând credința că porcul murea cu greutate, iar carnea nu va mai fi bună; se spunea chiar că cei care vaitau porcul îl suparau pe Dumnezeu! După ce porcul nu mai misca, se făcea o tăietură în chip de cruce, la ceafă, peste aceasta punându-se sare, spunându-se că numai așa sufletul porcului va ieși din cap. De obicei, coada, urechile și besica erau date copiilor, pe gospodari interesându-i în special splina, aceasta indicându-le, în funcție de grosime, cum va fi iarna; doritoarele de par lung trebuiau neapărat să manance din aceasta splina.

Gasirea de sange încheșat în inima porcului îl bucura tare mult pe stăpân, acest lucru însemnând noroc la bani. Dacă porcul era negru, cei care participau la tăiere se manjeau cu sange pe fața, sperând că vor fi mai

rosii la fata si sanatosi tot anul care va urma. Acelasi sange, strans intr-o strachina cu malai, uscat si macinat, era bun pentru afumarea copiilor bolnavi de guturai, naluca, spaima s.a.

Desi crestinismul a asociat porcul necumpatariei si lacomiei, pentru comunitatile arhaice acest animal, mai ales prin sangele sau, era unul din cele mai importante ajutoare intru revigorarea... Soarelui. Ei bine, romanii au decis sa ajute Soarele, nu intamplator, prin sacrificarea ...porcilor in cinstea zeului Saturn, sangele porcilor trebuind sa intareasca Soarele slabit de efortul pe care-l depusese peste an.

Asadar, porcul sacrificat ritual la Ignat (din latinescul ignis - foc!) nu era altceva decat o intruchipare zoomorfa a Soarelui, o alta intruchipare, de data aceasta de natura vegetala, fiind graul, despre acesta existand o multime de credinte si practici in Ajunul Craciunului.

Craciunul, ca si Pastele, era una dintre cele mai asteptate sarbatori. In postul de sase saptamani care il precede, oamenii faceau numeroase pregatiri, incercand sa intampine cum se cuvine o sarbatoare de o asemenea importanta.

In legatura cu numele popular al sarbatorii exista mai multe opinii, ba ca ar veni de la latinescul "creatio" - nastere, ba de la slavul "Karacun" - moarte naprasnica sau spirit al mortii, ba din albanezul "Kercum" - buturuga. Specialistii romani, avand in vedere rolul principal pe care il juca buturuga sacra, aprinsa ritual in noaptea Craciunului pentru a ajuta Soarele slabit de puteri, inclina spre o origine traco-dacica a sarbatorii, aceasta opinie apropiindu-se mult de cea de-a treia varianta amintita mai sus. Evident, acceptand aceasta origine, trebuie sa acceptam si faptul ca sarbatoarea Craciunului a pastrat, dupa cum vom vedea, si o multime de elemente precrestine, elemente care-si aveau pe deplin explicatia in plan mitico-magic. De abia in anul 354, papa Liberiu a oficializat data de 25 decembrie ca zi a Nasterii lui Iisus, in Orient acest lucru intamplandu-se in anul 379.

Multe practici din Ajun au ca principala grija vitele din batatura, dandu-li-se mancare pe saturate, ca doar in aceasta noapte "s-a nascut Hristos in iesle". Din toate mancarurile pregatite gospodina obisnuia sa puna cate putin intr-o strachina, cu aceasta plina inconjurand casa de trei ori; apoi continutul era dat vitelor, sperandu-se ca, procedand asa, vitele vor fi satule si vor avea spor. Apa ce ramanea de la spalatul vaselor era data de baut vitelor, uneori in a treia zi de Craciun animalele fiind si stropite. Pentru a avea fruct vacile, era bine sa nu se imprumute nimic din casa in toata aceasta perioada, focul (deloc intamplator!) si aluatul dospit trebuind sa fie foarte bine pazite si nicidecum imprumutate. Spre seara toti ai casei se aseaza in jurul mesei, aceasta masa fiind cu totul speciala, la ea participand atat viii, cat si mortii. Prin Bucovina, nimanui nu-i era ingaduit sa se ridice de la masa pana nu se terminau toate bucatele de mancat, altfel fugea belsugul din casa. Uneori, barbatului i se ingaduia sa se ridice, acesta obisnuind sa incuie toate usile pe timpul mesei pentru a nu i se fura nimic din gospodarie. Femeia care se ridica de la masa risca sa nu-i stea clostele pe oua, unul din picioarele ei trebuind sa fie bine tinut pe un topor, daca vroia sa aiba pui tari ca fierul.

In noaptea Craciunului se credea ca cerul e deschis, despre cel care auzea cocosii cantand in cer spunandu-se ca are noroc la bani si ca va fi sanatos. Pentru petitori, fetele mari puneau, in seara Ajunului, o strachina pe prispa sub fereastră, sperand ca-l vor vedea atunci cand acesta va veni sa manance. Înainte de a se culca isi puneau pe cap o spelca ce fusese sub prag cand a iesit preotul din casa, spelca aceasta favorizand visarea ursitului. Oamenii de altadata erau foarte grijulii ca in noaptea Craciunului sa nu se stinga focul, in acest scop punand in vatra un bustean sau o buturuga, aceasta buturuga fiind asociata, ca si porcul si graul, stramosilor mitici, de data aceasta de natura dendromorfa.

Bradul de Craciun, venit pe aceeasi filiera mitologica, nu este specific romanilor, acestia preluandu-l, se pare, de la germani, pe la sfarsitul veacului al XIX-lea.

Inca din dimineata Ajunului, baietii, mai putin fetele, de obicei in cete, porneau la colindat. Darurile traditionale constau mai ales in colaci, numiti si colindeti, acestor colaci de Craciun fiindu-le atribuite puteri magice. Uneori, neamurile mai scapau si cate un ban sau fructe.

Oamenii primeau intotdeauna colindatorii, deoarece se credea ca atunci cand nu se vor mai auzi colinde pe pamant vor iesi diavolii si vor pune stapanire pe lume, neprimirea colindatorilor fiind socotita un mare pacat. In apa in care se spalau inainte de Craciun, oamenii puneau o nuca si un ban, crezand ca vor fi sanatosica nuca si vor avea noroc la bani.

În zilele de Craciun, prin Basarabia, se organizau petreceri, cunoscute sub denumirea de "cumpanii", la acestea participand cate sapte-opt perechi, la cumpanii mancarea, bautura, vorbitul, cantatul si jucatul fiind ingredientele bunei dispozitii. De la un gospodar se trecea la altul si tot asa, pana a doua zi, cand satul rasuna de cantece. Cand oamenii se intalneau pe drumuri, obisnuiau sa se salute cu o formula disparuta azi: "Hristos S-anascut!"

Mos Craciun, in chip de mosnegut rotofei, imbracat in haina rosie, cu barba lunga si alba, cu sacul de

cadouri in spinare sau stand intr-o sanie trasa de reni, este o imagine foarte tarzie inchipuita de Thomas Nast, un desenator american, intre 1863 - 1866, imaginea avand ca punct de plecare pe Sfantul Nicolae, de acest fapt facandu-se "vinovati" colonistii olandezi si cei englezi ce au plecat in America in secolul al XVII-lea.

Asadar, nimic din traditia romaneasca in imaginea actuala a lui Mos Craciun, insa dupa 1960 aceasta imagine s-a impus in toata lumea, asa incat o luam ca atare.

Aceasta era sarbatoarea Craciunului de altadata. Capul unei perioade rituale de renovare a anului cosmogonic, Craciunul ii introducea pe oameni intr-o atmosfera unica, specifica atat sfarsitului, cat si inceputului, atat tristetii, cat mai ales bucuriei.

DATINI ȘI OBICEIURI DIN VATRA SATULUI

- Sărbătorile de iarnă-

Prof. inv. primar, Boț Liana Ortenzia

C.T. Nr.1 Vadu Crișului

Loc. Vadu Crișului, jud Bihor

Folclorul este expresia cea mai veche a culturii noastre .Făurit de veacuri, poporul a păstrat viu și înfloritor acest tezaur, prin care nu numai că a reușit să-și păstreze neclintită ființa pe pământul strămoșesc,trecând biruitor prin toate vitejiile istoriei, ci și să înscrie o pagină dintre cele mai frumoase, a graiului său creator, pe scara valorilor universale, ale culturii populare.Poporul și-a sintetizat întreaga lui viață, cu toate părțile ei luminoase și triste, în folclor.

Creațiile artistice rituale și ceremoniale sunt cele mai vechi întruchipări ale bogatului nostru folclor.Credința în puterea lor , s-a perpetuat din veac în veac, purtându-le până în zilele noastre. Multe viețuiesc și azi, dar în general fără a mai păstra înțelesul de odinioară. Cercetarea lor ne deslușește cultura și viața de altă dată a poporului , închipuirile lui asupra lumii.Cizelate în decursul vremurilor, multe din creațiile de acest fel se află pe cele mai înalte culmi ale artei.

Sărbătorile de iarnă sunt multe, diverse și mai ales spectaculoase.Au loc în perioada 6 decembrie- 7 ianuarie și sunt un amestec de laic și creștin. Este perioada care reunește cele mai multe sărbători la un loc.

Sărbătorile de iarnă încep odată cu prinderea Postului Crăciunului(15 noiembrie) și țin până la Sf. Ioan(7 ianuarie). Este o perioadă bogată în obiceiuri, având în centru multe sărbători creștine, prăznuite în această perioadă. Reperele mai importante sunt: Postul Crăciunului, Crăciunul , Anul Nou, Boboteaza și Sf. Ioan.În funcție de acestea , grupele de tradiții și obiceiuri diferă.

Postul Crăciunului este, în felul său, un paradox: un post de bucurie;deși în tradiția creștină, postul înseamnă pocăință, asceză, întristare. Dar întrucât așteaptă nașterea lui Mesia este un post de bucurie.Characteristice perioadei acestui post sunt pregătirile pentru marea sărbătoare a Crăciunului, atât din punct de vedere gospodăresc, cât și din cel al obiceiurilor.

În privința sărbătorilor din post, ele debutează cu Filipii de toamnă, serbați între o zi și șapte zile, în perioada de 12-13 noiembrie. Se spunea că erau un fel de spirite supreme ale lupilor, cel mai mare și cel mai rău fiind Filipul cel Șchiop.Se credea că, cine ține Filipii, își apără casa de foc, de șerpi, de strigoi și stricăciuni, dar mai ales de pagubele provocate de lupi.E o sărbătoare populară, ținând mai mult de credințe vechi și de frica de sfinți.

Pe 21 noiembrie este o altă sărbătoare importantă. Este vorba de Intrare în Biserică a Maicii Domnului. În popor se spune că, în această zi, cerurile se deschid și animalele vorbesc; se fac praznice pentru cei ce au suferit moarte năpraznică.

Pe 4 decembrie se ține Sf. Varvara sau Barbura, izbăvitoare de otravă, de bube și păzitoarea lumii de Antihrist. Nu se opăresc rufe, nu se țese, nu se coase în această zi.Se spune că mamele îi îmbărburează pe copii; le ung fața cu miere, apoi îi spală cu apa în care au spălat icoana.

Cu strășnicie, se mai ține și Sf. Spiridon, făcătorul de minuni(12 decembrie), fiind considerat un sfânt periculos. Aceste sărbători , cu toate ritualurile lor, par a se fi ținut mai mult de frică decât de credință.

Urmează un sfânt ținut din dragoste, în data de 6 decembrie.Sfântul Ierarh Nicolae, care a strălucit prin milostenie, înțelepciune și propovăduirea dreptei credințe, apărând biserica de învățatura ereticului Arie. În amintirea bunătății acestui sfânt, și azi părinții le dau copiilor daruri de Moș Nicolae, punându-le, în dimineața acestei zile, în ghetuțe sau sub pernă.

Se spune că Moș Nicolae ține paza soarelui, care, sătul de mers pe același drum și scârbit de ce vede pe pământ, vrea să fugă. Este considerat ocrotitorul săracilor și dădătorul de noroc al fetelor sărace, la măritiş. De asemenea, el aduce zăpada, iar dacă ninge de ziua sa va fi iarnă grea.

Sărbătorile de la sfârșitul lunii noiembrie și începutul lunii decembrie, amintite mai sus, formează un scenariu ritual de înnoire a timpului.

O mare sărbătoare la sfârșitul lunii noiembrie, pe 30, este cea a Sfântului Apostol Andrei, cinstit ca apostol al românilor, întrucât din spusele istoricului Eusebiu al Cezareei, reiese că lui i-a revenit, prin tragere la sorți, să propovăduiască Evanghelia în părțile Traciei si ale Scythiei, inclusiv Dobrogea de azi.

Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a hotărât, în anul 1995, ca sărbătoarea Sfântului Andrei, să fie însemnată, cu cruce roșie, în calendarul bisericesc, iar în anul 1997 Sfântul Andrei a fost proclamat "Ocrotitorul României". Ziua de 30 noiembrie a fost declarată sărbătoare bisericească, națională.

Considerat patron al lupilor, în unele, populare este reprezentat cu cap de lup. Noaptea dinainte este cunoscută sub numele de noaptea srigoilor, de care oamenii se apărau, ungând ușile și ferestrele cu usturoi, sau consumând mujdei. Se crede că în noaptea Sf. Andrei strigoi se iau la bătaie, pe la hotare și răspântii, putându-i ataca pe oameni.

Ignatul este în tradiția creștină sărbătoarea Sfântui Ignatie Teoforul (20 decembrie). Sfântul a lăsat prețioase documente bisericii- scrisorile sale dedicate comunităților creștine, prin care trecea pe drumul martiriului, care a avut loc la Roma. În datinile românilor, această zi a rămas prin ritualul sacrificării porcului, fără conotații sacre astăzi, deși folcloriștii văd în acest act o substituție a jertfelor omenești, sărbătorirea unei zeități, a unui "spirit agrar".

Acest sacrificiu, tăiatul porcului, se face mai mult pentru a îndestula cu carne și produse, sărbătorile care urmează și întreg an.

Latura practică predomină asupra celei ritual-cere-moniiale. Și acestea, deși se poate vorbi despre un întreg ritual al pregătirii porcului: înjunghiatul, caltaboșului, tobei, până la pomana porcului, la care participă pe lângă familie, rudele și vecinii.

CRĂCIUNUL

În calendarul actual al românilor, sărbătoarea are caracter creștin, fiind sărbătorită atât prin participarea la slujbe bisericești, cât și prin practicarea unor obiceiuri populare. Cel mai practicat dintre acestea din urmă este colindatul. Se spune că, pentru a ne scăpa de păcate, Dumnezeu a lăsat colindele, ca în fiecare an la Crăciun, numele cel sfânt al Domnului, să vină la urechile oamenilor și să nu fie tentați să facă lucruri rele. Potrivit tradiției, atunci când colindele nu se vor mai auzi pe pământ, vor ieși diavoli își lumea va încăpea pe mâna lor.

Împărțite în colinde religioase (creștine) și laice (păgâne, sociale), colinde creează o atmosferă legendară referitoare la lume și stihii, oprindu-se mai mult asupra a trei aspecte din viața satului: cel gospodăresc, puterea și frumusețea tinerilor, eroismul și iubirea, în perspectiva căsătoriei.

În funcție de grupul care colindă, colindele sunt de copii și de ceată. Colindătorii sunt purtătorii și transmițătorii unui mesaj către gazde. Fie el magic, de urare, de legitimare a cetii, sau creștin (de vestire a Nașterii lui Hristos), mesajul colindătorilor dorește să aibă efect asupra gazdei, să-i aducă bogăție, prosperitate, în noul an, să o schimbe într-o persoană mai bună, mai credincioasă, mai fericită, mai sănătoasă.

Colindătorii îi simbolizează pe îngerii care cântau deasupra ieslei din Betleem, slăvind nașterea Pruncului Isus. Pe lângă această "veste minunată", care se află în centrul celor mai multe colinde contemporane, colindele religioase mai vorbesc despre Patimile Domnului, despre Sfinți, despre Maica Domnului, despre bătrânul Crăciun, despre trădarea lui Iuda etc. Uneori filonul popular și cel creștin coexistă; există chiar variante creștine ale unor colinde consacrate. Influența creștină se manifestă și sub formă de refrane corective creștine aduse colindei populare, personaje, soluții dramatice.

Colinda populară, în mare parte a fost înlocuită de cea creștină se distinge prin faptul că își precizează destinatarul (există colinde de față, de flăcău, de copil, de cioban, de preot, de pescar etc.) și prin funcția predominantă de urare. Există, de asemenea, colinde ce au ca temă lupta cu leul, ciuta, colinde de înstrăinare (mai ales adresate feciorilor care pleacă la oaste). Î

În vatra Binșului, colindă doar băieții, feciorii și bărbații, până la cea mai înaintată vârstă. Niciodată nu merg fetele sau femeile și nici nu intră în zi de praznic, în casă străină, deoarece există credința că aduc nenorociri. Asta nu înseamnă că nu știu colinda. Dimpotrivă, colindă în casă, în șezători sau seara când se adună la sfat, prin vecini. Toată lumea colindă, pe toată perioada postului, vestind prin aceasta, apropierea nașterii Domnului Isus Hristos.

BIBLIOGRAFIE:

-Ioan Degău, Crișana tradițională, VII. Pagini de etnografie și folclor, Editura Primus, Oradea, 2016

Bozana

PROF. ÎNV. PRIMAR CEAN BIBIANA
ȘC. GIMN. „AVRAM IANCU” BAIA DE CRÎȘ
STRUCTURA RIȘCULIȚA
JUDEȚUL HUNEDOARA

Trăia într-un sat de munte ,la poalele Muntelui Găina, o fetiță pe nume Bozana. Avea acest nume neobișnuit dat de mama sa ,pe care nu apucase să o cunoască ,fiind răpusă de o boală nemiloasă când Bozana era mică.

Fetița trăia împreună cu tatăl și bunica sa,era înconjurată de dragoste.Familia Bozanei avea o situație materială care le permitea să ducă un trai decent.Astfel fetița se bucura din plin de copilăria fericită,participând cu interes și entuziasm la toate activitățile care se desfășurau la școala din sat, unde Bozana era elevă în clasa a II-a.

Fiind tot timpul ocupată ,rasplătea bunătatea și grija familiei cu zâmbete și îmbrățișări.Iubea toate anotimpurile .Iubea primăvara cu pajiștile multicolore pe care alerga împreună cu Zbufi ,câinele său,din zori și până seara.Vara stătea tolănită la umbra deasă a nukului din grădină,privindu-l pe Zbufi alergând după fluturi.Aștepta nerăbdătoare toamna când începea școala ,iar întâlnirea cu colegii și cu învățătoarea îi făceau plăcere.Alerga cu tovarășul ei prin covorul de frunze uscate ,iar seara asculta cum se tânguie păsările care fac ultimele pregătiri de plecare,plângând după cuiburile goale. Dar cel mai mult iubea iarna.Acest anotimp o fermeca .Gheața, poleiul,țurțurii de gheață de la ștreășina casei,toate acestea aduceau Bozanei o stare de bine .

Fulgii de nea care cădeau iarna erau admirați de fetiță.I se părea uneori că o femeie foarte frumoasă îmbrăcată într-o rochie elegantă trecea prin fața ferestrei ei ,făcându-i cu mâna. Într-o seară de decembrie stând în fața ferestrei Bozana privea fulgii mari care cădeau cu nemiluita din cerul plumburiu.Bunica era în camera alăturată și împletea o pereche de ciorapi călduroși pentru ea,iar tatăl stătea tolănit în fotoliu cu ochii țintă la meci.La picioarele Bozanei stătea Zbufi somnoros .Mai erau două zile pâna la Crăciun,toate erau pregătite.Stând și privind fulgii, Bozana adormi.

Se făcea că femeia elegantă ,îmbrăcată în rochia țesută din mii de fulgi stătea lângă patul ei și o privea curioasă.Fetița era stânjenită dorea să o întrebe despre fulgi, despre gheață ,despre poleiZâna aștepta ,aștepta întrebări ,dar Bozana tăcea ,dorea să o roage pe Zână ceva ce-și dorea foarte mult.Femeia frumoasă îi atinse creștetul cu mâna ei de gheață și Bozana o rugă să-i îndeplinească trei dorințe.Prima dorință era ca bunica să fie sănătoasă,a doua dorință a fetei era să-și vadă tatăl fericit.Dar dorința arzătoare a fetei era să aibă și Zbufi o tovarășă sau un tovarăș de joacă.Îl privea pe cățel cu duioșie ,dorind ca printr-o minune să aibă și el un prieten.Prietenul ei cățelul ,era foarte devotat ,dar uneori era foarte singur. Dorea.....Auzi glasul bunicii care o învelea cu pătura groasă de lână spunându-i ”Noapte bună”.

Bozana dormi învăluită de fulgi ,de țurțuri,de gheață.....Se trezi ,bunica îi pregătise micul dejun preferat.Iarna pusese stăpânire peste satul dintre munți.Totul era alb,fetița gândi să facă o vizită colegei sale Mira ,împreună cu care dorea să meargă la săniuş.Ieși bucuroasă, cu gândul să-l caute pe Zbufi,dar ... ce să vezi în zăpada pufoasă din fața porții se zărea ceva negru care se mișca.Curioasă Bozana se apropie ,rămase mută de uimire,de bucurie ,de emoție.O cățelușă neagră stătea în zăpadă ,așteptând să o ia cineva la căldură.Apăru Zbufi sărind,tăvălindu-se prin zăpadă.

Bozana înțelese că există magie ,zânele îndeplinesc dorințele celor care cred în ele.Acest Crăciun a fost cel mai fericit.Bunica se simți mai bine ,tatăl Bozanei a plecat în vizită la o fosta colegă de facultate ,care locuia singură într-un sat vecin,iar Zbufi era fericit alături de micuța lui prietenă.Bozana mai avea ceva de făcut, se va gândi ce nume să-i dea micuței cățelușe primită în dar de la Zâna Iarnă.

PROGRAM PENTRU SERBAREA DE CRĂCIUN

PROF. ÎNV. PREȘC.CHIMIEC VIORICA
GPN SPĂRTURI

Fiindcă astăzi e serbare
Și cu toții ați venit
Noi vă facem o urare

Vă spunem: Bine-ați venit !

Toți copiii: Noi ne-am adunat aici
O mulțime de pitici
Și cei mari și cei mai mici
Să cântăm, să recităm
Pe toți să vă bucurăm
Că-i în seara de Ajun
Și așteptăm pe Moș Crăciun

Toți copiii cântă și în timp ce cântă, apare Moș Crăciun, pe care-l poftim să ia loc

Dintre toate câte sunt
Sărbători pe-acest pământ
Nu e alta mai frumoasă
Decât Crăciunul cel sfânt

Noi am pregătit colinde
Și din suflet le cântăm
Bucurii și sănătate
Noi dorim să vă urăm

Colindă:

Creștinilor noi astăzi
Un praznic mare avem
Ca să-l putem cunoaște
Veniți la Viflaem

Că a născut în lume
Pe-acel ce-l așteptăm
Maria Maica Sfântă
Veniți ca să- vedem

Pe paie între vite
Iisus este străin
Să-i ducem și noi daruri
Veniți la Viflaem

Să mergem cu păstorii
Și să îl preamărim
Că pentru noi El s-a născut
Veniți la Viflaem

Creștinilor noi astăzi
Degrabă s-alergăm
Spre-a noastră mântuire
Veniți la Viflaem

Poezii am pregătit
Și sub bradu-mpodobit
Noi frumos le-om recita
Și apoi vă vom cânta

Mai avem și-alte surprize

Vă lăsăm să le aflați
Și acuma să fiți gata
Ca să ne aplaudați

Se-apropie Crăciunul
Cu zvonur de colinde
Să ne rugăm în taină
Când steaua se aprinde

Iisus se naște astăzi
În peșterile lumii
În ochii noștri limpezi
În raza blândă -a lunii

În fiecare casă
Cu licăriri de soare
În pâinea de pe masă
În fulgul de ninsoare

Iisus se naște astăzi
Să-i punem la picioare
Lumina rugăciunii
Și-o limpede cântare

Se-apropie Crăciunul
Cu bradu-mpodobit
Iisus ne cere-n taină
Să îngenunchem smerit

Se-apropie Crăciunul
Vino să te rogi duios
Să crești curat copile
Ca bradul de frumos

Cântec:
Brăduleț,brăduleț

Privesc în albul nesfârșit
Și văd lumini de soare
Trei crai vin de la răsărit
Căzându-ți la picioare

Când vine vremea rea
Cu primii fulgi de nea
Se scutură din nori
De sfinte sărbători
Povești cu îngerași
Pentru copilași Povești cu Sfinți părinți
Pentru copi cuminți
Aflați-le acum
În prag de Moș Crăciun

Moș Crăciun,toți îmi spun

Că ești darnic și ești bun
Eu îți scriu de mai-nainte
Că sunt copilaș cuminte
Și-ți mai scriu așa să știi
Că eu nu vreau jucării
Însă nu m-aș supăra
Dacă tot mi-ai da ceva!

Cântec:

Pe zăpadă zboară , zboară

A-nceput bogat și des
Neaua să se-aștearnă
Luminează-n casa mea
Mândrul pom de iarnă
 Cu beteală de argint
 Strălucind pe ramuri
 Așteptăm pe Moș Crăciun
 Să ne bată-n geamuri
Hai degrabă să cântăm
Plini de voioșie
Și pe Moșul să-l rugăm
Să nu întârzie

Brad frumos ești ca vrăjit
Din ochi nu te-aș pierde
Cu drag am împodobit
Cetina ta verde
 Stau uimit și te privesc
 Cu lumânările
 Ce ard lin și strălucesc
 Pari un cer cu stele
Astăzi ca și-n alte dăți
Mândru chipu-ți este
Ai pe ramuri bunătați
Ca într-o poveste
 Eu din pom mi-aleg o nucă
 Semn a tot ce-i bine
 Bradule din casa mea
 Altul nu- i ca tine

Colindul ne aduce-n zări
Visare și lumină
Păstori aduc din depărtări
Din albe flori cunună !

Colindă:

Am plecat să colindăm

Am citit eu într-o carte
Că Laponia-i departe
Moșul face mult pe drum
Obosește, e bătrân!
De aceea-i pun de-o parte
Doi, trei biscuiți cu lapte

Lista mea e plină toată
Cu păpuși și ciocolată

Sper că Moșul o să știe
Să mi le dea toate mie
Căci acum mi-am dat seama
Că lista a scris-o mama!

Toți copiii:

Sorcova, vesela
Să trăiți, să înfloriți
Ca un măr, ca un păr
Ca un fir de trandafir
Tare ca piatra
Iute ca săgeata
Tare ca fierul
Iute ca oțelul
La anul și la mulți ani!

Se cântă la mulți ani! Și pentru că am fost cuminți îl rugăm pe Moș Crăciun să împartă daruri la copii.

Drag mi-e cântecul și jocul

*Prof. Chițu Ionela – Nicoleta
Școala Gimnazială Cicănești*

Toți :

Bună seara dragii mei, tra,la,la,la,la,la
Fete mândre și flăcăi, tra,la,la,la,la,la
Vă poftim cu mic cu mare, tra,la,la,la,la,la
La a noastră serbare, tra,la,la,la,la,la
C-așa-i la noi la români, tra,la,la,la,la,la
Obiceiul din străbuni, tra,la,la,la,la,la
Să cântăm și să jucăm, tra,la,la,la,la,la
Pe toți să vă bucurăm tra,la,la,la,la,la,

Copil 1

Bună seara în sfârșit
Vă urăm un bun venit
V-am poftit cu mic cu mare
Să veniți la serbare
Să fim veseli, să cântăm
Cu toți să ne bucurăm

Copil2

Foaie verde de cicoare
Bine e la șezătoare
Că vin fete și feciori
Îmbrăcați de sărbători
C-așa-i obiceiul-n sat
Obicei din străbuni lăsat.

Copil 1

Iată-mă sunt româncuță
Cam micuță dar drăguță
În picioare-am opincuțe

Iar la brâu port tricolor
Pe cap năframă cu fluor
Am altiță-n patru iță
Și pumnași mititelaș
Poale mândre c-ale mele
Mititele, frumușele
Spuneți care fată mare
Se fălește că le are?
Am obregele frumoase
Cum le știe mama coase
Și la gât mi-am pus mărgel
Tot dintr-ale mamei mele.

Copil 2

Iată-mă sunt românaș
Tata-mi zice că-s fecior
Iară mama puișor
Mă îmbracă, mă gătește
Uite-așa pe românește
Cu opinci cu zurgălăi
Cum stă bine la flăcăi
Cu căciula pe-o ureche
Să le fiu drag la fete.

Copil 3

Frumoase-s cântecele noastre
Și de aceea dragi copii
Le vom transmite mai departe
Și mereu le vom iubi
Haideți fetelor acum
Să cântăm cu bucurie
Ca-n tot satul să se știe
Că e mare veselie

Cântec: Văleleu

Copil 4

Fata mamei lăudată
De trei luni nepieptănată
Când o iei la pieptănat,
Nici grebla nu intră-n cap
Fata mamei jucăușă
Cu gunoiul după ușă
Toată ziua la oglindă
Și gunoiul până-n grindă.
Satu-i mare, fete-s multe
Și mai mari, și mai mărunte,
Fete-s multe și frumoase,
Dar cu acul nu știu a coase.

Copil 5

Cum nu știm, vezi cât lucru am făcut?
Ia, fetelor să le arătăm ce putem și noi.
Badea numai cizme are
Și se ține boier mare

De-ar avea și ȋtari noi
Nici n-ar vorbi cu noi.
Frunză verde de secară,
Bade, dă-mi și mie-o scară,
Să mă sui la nasul tău,
Că-l ridici în sus mereu.
Am un bade cât un ied
Secerând prin iarbă-l pierd
Trag nădejde că va crește
Când a prinde vulpea pește!

Copil 6

Mult îmi place și iubesc
Portul nostru românesc:
Albă ia cu altițe,
Cu ciucuri și lămâițe,
Și bundița ca un lan,
Presărată cu mărgean.
Desenat cu ac vrăjit,
Râde brăul vălurit.
Chiar și traista, uneori,
Parcă scapără de flori.

Copil 7

Portul meu cel românesc
E ușor ca să-l ghicești:
Fata-i îmbrăcată-n ie
Fota-i strânsă-n betelie,
La mijloc cu cingătoare
Și obrazii ca o floare.

Copil 8

Sunt o fată frumușică
Și de fel sunt mărunțică
Plâng flăcăii după mine,
Dar eu știu c-așa-i mai bine,
Nici nu sunt prea naltă tare,
Nu știu zău cum li se pare.
Sunt o fată frumușică
Și de fel sunt mărunțică
Când ies seara în pridvor
Nu pot sta de răul lor
Nici nu pot să le vorbesc
Că ei rău mă necăjesc.

Copil 9

Român sunt și sunt fălos
Sămânță de neam frumos
Am mândru port și mândru grai
Nu-i ca mine altul pe plai

Român sunt drept îmi țin corpul
De veacuri aici mi – e locul
Nici la carte, nici la sapă
Nu –i nimeni să mă întreacă

După felul cum mă-mbrac
Se vede că-s pui de dac
Pe cei ce –mi caută pricină
Îi aștept cu tolba plină.

Pe aceia cu gând bun
Drept la inimă mi – i pun
Îi primesc cu drag în casă
Și –i așez în cap de masă

Copil 10

Așa-s fetele din Argeș
Când se prind la joc în sat
Îmbrăcate în catrință
Dulci la sărutat.
Vin flăcăii după ele,
După al nostru obicei,
Sa le joace cum vor ele,
Hora ca la noi.
Ia-mă bade și pe mine
Și mă joacă-ncetișor
Nu te uita că-s micuță
Și te-oi călca pe picior.
Te-oi călca și pe papuci,
Bade, nu te supăra
Cu mine bine, n-o duci,
Pân-oi învăța.

Cantec: Aseara ti-am luat basma

Copil 11

Neamul nostru-i neam cu stare
Între ceruri și pământuri.
Nu-i pripeag venit călare
Dintre cele patru vânturi.
N-am furat la nimeni țară .
Și nici cer ,că le-am avut.
De la prima scânteioară.
De la primul început.
Neamul nostru-i foc și apă.
E pământ și este cer.
Cine poate să priceapă
Nepătrunsul său mister.

Copil 12

Sunt român, român voinic
Și n-am frică de nimic
România-i țara mea
Drag mi-e să trăiesc în ea

Măi dușmane te ferește
Că românul nu glumește
Nu te-atinge de hotare
Că sărim cu mic cu mare

Copil 13

Am obrazul ca bujorul,
Rumen ca orice fetiță,
Păru-mi place să mi-l pieptăn
Cu codiță și fundiță.

Sunt o floare din grădina
Minunat-a țării mele,
Cum nu-i alta mai frumoasă,
Numai străluciri de stele.

Sunt fetiță hărnicuță,
Mititică și drăguță,
Cu obrazul ca lealea
Și cu ochi ca vioreaua.

Copil 14

Asta-s eu! Și sunt voinică!
Cine-a zis că eu sunt mică?
Uite, zău, acum iau seama
Că-mi stă bine-n cap năframa
Și ce fată frumușică
Are mama!

Mă gândeam eu că-s frumoasă!
Dar cum nu! Și mama-mi coase
Șorț cu flori, minune mare -
Nu-s eu fată ca oricare:
Mama poate fi făloasă
Că mă are.

Copil 15

Mult e dulce și frumoasă
Limba ce-o vorbim,
Altă limbă-armonioasă
Ca ea nu găsim.

Saltă inima-n plăcere
Când o ascultăm,
Și pe buze-aduce miere
Când o cuvântăm.

Românașul o iubește
Ca sufletul său,
Vorbiți, scrieți românește,
Pentru Dumnezeu.

Copil 16

Foaie verde foi de cimbru
Măi române să fii mândru
Poartă-ți bucuria-n sân

Fii mândru că ești român.

Măi române cât trăiești
Pământul să ți-l cinstești
Că stau risipiți sub glie
Toți străbunii în vecie.

Copil 17

Sunt un pui de românaș,
Jucăuș și drăgălaș
Și va spun la fiecare
Ca-s isteț nevoie mare

Nu e sărbătoare-n sat
Șa nu m-apuc de cântat
Tot pe loc, pe loc, pe loc
Și din gura strig cu foc
Zi mai...

Hai la joc, la joc la joc
Să răsară busuioc
Să jucam, să chiuim
Că doar o viață trăim
Hop ș-așa , ș-așa

Cântec : Noi suntem romani

Copil 18

Eu aș vrea ca să pornesc
Jocul nostru românesc
Jocul nostru din străbuni,
Ce se joacă la români!
Jocul nostru românesc,
După el mă prăpădesc!

Copil 19

Bunica îmi povestea
Când era fată și ea,
Că așa, în șezători
Se-adunau adeseori
Fete mândre și feciori.
Și la horă se-ncingeau,
Focul inimii stingeau.
Foaie verde siminoc
Hai cu toții, hai la joc
Cine se ia după mine
Toată viața-i merge bine.

Copil 20

Joc mai mândru decât hora,
Nu-i în țara nimănui.

Ea ni-i dragă tuturoră,
Ea ni-i jocul neamului.
Cât e lumea să trăiască
Hora scumpă din bătrâni.
Și cu hora să-nflorească,
Neamul nostru de români.

DANS POPULAR

Bibliografie:

1. Matei, Nicolae, Pentru tine grădiniță, Brăila, Editura Sfântul Ierarh Nicolae, 2014
2. Pătru, Georgeta, Pătru Katherine, Carnavalul poveștilor, Pitești, Editura Zodia Fecioarei, 1998
3. Toma, Georgeta, Anghel, Magdalena, Sugestii metodice și texte literare, Pitești, Editura Delta Cart Educațional, 2010
4. www.didactic.ro

„POVESTEA CRAILOR DIN NĂDRAG”

*Profesor Mirela Crivinașu
Grădinița P.N. Nădrag*

CRAI DIN NĂDRAG este un obicei deosebit de alte zone care îmbină mai multe coduri și enunță simultan același mesaj; cod verbal, mimică, cod muzical, adică un *teatru popular*, fiind un obicei original în modul de prezentare și interpretare. Este necesar să facem o scurtă prezentare a localității Nădrag și a zonei geografice aferente. **Nădrag** – o comună cu aproximativ 3000 de locuitori, în județul Timiș, este situată în partea de nord-est a județului, la poalele Vârfului Padeș (1380 m), din masivul Poiana Ruscăi, la o distanță de circa 30 km față de Lugoj, 90 km față de Timișoara și aproximativ 30 km față de Făget. Se află în zona forestieră a județului Timiș ce se întinde din vecinătatea Lugojului (limita inferioară) până pe înălțimile muntoase (limita superioară). Așezarea a cărei primă atestare documentară datează din anul 1364, este străbătută de pârâul Padeș, ce primește ca afluenți cursurile mici de apă Cornet (în apropierea centrului localității), Izvodea (chiar în centrul acesteia), Haiduca (cca 500 m în aval) și Nădrăgelul (la ieșirea înspre satul aparținător, Crivina). De la ultima confluență se formează apa Nădragului așa cum este cunoscută în documente. Datorită așezării sale pe văi închise, având punct terminus Vârful Padeș, localitatea s-a dezvoltat oarecum izolat o lungă perioadă de timp față de marile așezări ale Banatului. În acest colț de lume se păstrează nealterat, prin activitatea unor localnici inimoși, de zeci de ani, un obicei îndătinat, al cărui originalitate îl face unic în rândul cetelor de colindători din zona noastră. Nu există izvoare scrise care să ateste acest obicei, doar caietele instructorilor-coordonatori care s-au ocupat de acest grup pe parcursul anilor, fotografii sau amintiri ale localnicilor. Un astfel de caiet se află în posesia doamnei Olimpia Voinea, care datează cu aproximație din anul 1965. Întorcându-ne și mai mult în timp, din povestirile unor localnici aflăm că acest obicei este legat de numele familiei Griszak, o veche familie din Nădrag, care a pregătit

primele grupuri de colindători, o dată cu sfințirea Bisericii Pogorârea Sfântului Duh în anul 1900. Tot de numele Griszak se leagă și primii instructori-coordonatori: Griszak Victor și Griszak Emil.

Acest grup prezintă și interpretează o scenă biblică (Cei Trei Crai de la Răsărit – Baltazar, Meleord și Gașpar, Îngerul Păzitor – vestitor în colind, Regele Irod și Păstorii – mascații). Pe lângă această piesă de teatru folcloric, grupul cântă și colinde cu texte religioase: *Mărire întru Cei de Sus, Veniți astăzi credincioșii, Mare minune*, sau cântece laice: *Tu ești Petre, arcaș mare, Pleacă june la-nsurat și Pitunie, frumos nume*.

Un lucru important de menționat este faptul că instructorii-coordonatori nu au modificat textele rolurilor interpretate sau a colindelor, influența lor fiind mai mult asupra modului de interpretare, a selecției celor ce urmează să facă parte din grup, sau a îmbogățirii repertoriului cu noi colinde. Astfel, Heinrich Măran, instructor, încă de la începutul anilor '90, introduce și colinde ca: *O, ce veste minunată* sau *Deschide, ușa creștine !*, păstrându-le totodată și pe cele vechi. În ceea ce privește selecția, aceasta este riguroasă, grupul este compus numai din băieți tineri, cu reale calități artistice, a căror voce să nu fie în schimbare. Pe vremea când armata era obligatorie, nu puteau fi *Crai* decât cei care nu făcuseră încă armata, ei trebuiau să fie *juni*; o dată cu armata făcută, nu mai puteau decât să interpreteze rolul păstorilor (mascații). Domnul Măran se ocupă de îndrumarea acestor adolescenți de aproape 30 de ani, punându-le la dispoziție costumele cu care se îmbracă și colindă din 24 decembrie la prânz până în 26 decembrie seara. Au un traseu bine stabilit, prima casă colindată, fiind cea a primarului din localitate. Grupul e compus din 11 băieți, vârsta minimă fiind de 15 ani. Ei interpretează sceneta cu cei trei crai care merg la Irod și căruia-i vor spune că se va naște un împărat mai mare (punctul de plecare fiind biblic). Sceneta începe în casă cu Troparul Nașterii Domnului. Apoi se continuă cu rolul fiecărui personaj, urmează trei colinde (Trei crai, Mare minune, Veniți astăzi, credincioșii !). Toți sunt îmbrăcați cu cămăși și pantaloni albi, mănuși negre, legați cu brâuri la mijloc în care există o batistă albă și pătrunțase (diagonale reprezentând tricolorul). Pe capete fiecare poartă un comănac cu semne distinctive pentru fiecare personaj în parte (Gașpar poartă o stea și o cruce, Baltazar – 2 stele și o cruce, Meleord – 2 cruci și o stea, iar Îngerul – o cruce). Îmbrăcămintea le este întregită de purtarea sabiei în partea stângă.

Craii sunt însoțiți la colindat de păstori (starii) termen arhaic moștenit din strămoși. Astăzi sunt cunoscuți sub denumirea de *cuba*. Rolul lor este de a schimba atmosfera solemnă impusă de prezența crailor. Ei aduc buna dispoziție în casă, făcând diferite giumbușlucuri. Sunt costumați în cojoace, măști, pantaloni, cizme, iar la brâu au legată o ploscă unde adună băutura primită de la gazdele colindate. Ca recuzită, Craii, Irod și Îngerul au săbii de fier nichelate cu ciucuri la mâner (în trecut foloseau săbii de război), păstorii au bâte cu lanțuri și câte o tabacheră din tablă. Îngerul poartă și un clopoțel, iar Gașpar – o stea confecționată din lemn și o căsuță din metal ce are un coș. Căsuța are o cheie, care se află la Irod, iar banii primiți de grup sunt introdu-și în căsuță pe acel coș.

La sfârșitul perioadei de colindat, banii primiți se împart în mod egal. O parte din aceștia este donată bisericii, unde Craii colindă în noaptea de Ajun și în prima zi de Crăciun. Acest grup de crai este cel mai vechi. După anul 1990 au mai luat ființă încă 2 grupuri de colindători îndrumați de alte două persoane inimoase. Această tradiție face ca sărbătorile de iarnă să prindă culoare, iar cei plecați la muncă prin locuri

străine să se întoarcă cu drag acasă și să ia parte la colindat. O dată cu venirea regimului comunist obiceiul Crailor este interzis mult timp. Abia în 1962, prin grija doamnei Rozalia Crișan (înrudită cu familia Griszak) obiceiul este readus la viață, iar fiul acesteia, Gheorghe Crișan (fratele Olimpiei Voinea) preia conducerea grupului. Cu toate acestea, Craii întâmpinau greutăți, fiind necesară aprobarea Miliției pentru a putea colinda, grupul făcând obiectul unei cercetări prealabile. Astfel, Craii supraviețuiesc ca obicei, iar la începutul anilor '90, grupul este preluat de Heinrich Măran, grup pe care acesta îl coordonează și în prezent. Un alt aspect important este rolul fiecărui interpret al grupului, replicile acestora fiind denumite sugestiv porunci, textul, în general e în versuri. Ca multe alte localități ale Banatului, unde întâlnim mai multe etnii (îndeosebi germani și maghiari) și mai multe confesiuni religioase, Nădragul nu face excepție. Există și un grup al Crailor germani, cu roluri și colinde interpretate în limba germană. Spre deosebire de Craii români, aceștia merg la colindat și în ziua de Bobotează.

An de an sărbătoarea Nașterii Domnului Iisus Hristos are o semnificație aparte și datorită acestui obicei al Crailor, păstrat în această zonă a Banatului în ciuda greutăților politice, materiale sau sociale. Este considerat un simbol al zonei, un obicei unic prin originalitate și tradiție.

Bibliografie:

5. Emilia Comișel, Ovidiu Bîrlea, *Obiceiul colindatului și colindele*, Electrecord, EPD 1257 și EPD 1258;
6. Tache Papahagi, *Mic dicționar folkloric*, Ed. Minerva, București, 1979;
7. www.nadrag.ro

Magia Crăciunului

Prof. înv. primar Cucerdean Andrea Maria

Școala Gimnazială „Petre N. Popescu” Vînători, jud. Mureș

După o noapte agitată în care visele m-au copleșit mă trezesc și-mi arunc privirea pe fereastră. Totul e îmbrăcat în alb. Deci iarna a pus stăpânire pe satul nostru și în realitate nu doar în visele mele. Mă

recuibăresc sub plapuma caldă, ascult cum trosnesc lemnele în sobă și deodată o mireasmă de bucate alese îmi pătrunde în cameră, atunci mi-am amintit că suntem în Ajunul Crăciunului. Mama deja cocea cozonacii care răspândeau un miros de vanilie, sarmalele clocoteau și ele, îmi aduc aminte ca împodobitul bradului este datoria mea. Nici nu se poate concepe seara de Crăciun fără bradul împodobit. Încea sub plapumă îmi fac planuri cum să mi-l împodobesc. După ce mi-am făcut un plan bine pus la punct mă ridic, mă îmbrac și dau buzna în bucătărie spunându-i mamei că sunt gata să împodobesc bradul.

Tata cu o zi înainte aduse un brad înalt de vreo doi metri, foarte bogat în ramuri. Îl aduc în camera, apoi aduc cutiile cu globuri, betele și luminițe și ma apuc de treabă!

După vreo trei ore minunatul brad este împodobit, după care merg și îmi ajut părinții la ultimele pregătiri. Orele trec cu greu, abia aștept să se lase întunericul că doar e seara de Ajun.

S-a lăsat întunericul, iar eu aprind luminițele, camera mea este cuprinsă de un joc al culorilor, globurile și ghirlandele colorate îi dau un aspect mirific bradului, se aprind și luminile pe strada la fel și luminițele înșirate pe stâlpi. La lumina felinarelor fulgii de nea joacă un dans fermecat, Crăiasa Zăpezii și-a scuturat cu folos mantia argintie așternând un covor alb și strălucitor peste toată zarea. Stau cu nasul lipit de geamul rece și sunt minunat de dansul fulgilor dar deodată aud glasuri de copii. De la celălalt capăt al uliței vecinii mei au început să colinde la fiecare casă. Abia aștept să ajungă și la noi să mă pot alătura lor. Stau cu ochii ațintiți pe fereastră așteptându-i parcă cu emoție. Deodată aud bătăi în ușă și glasuri strigând în ușă „Primiți cu colindul?”. Deschidem bucuroși ușa și ascultăm cu drag frumoasele colinde ale copiilor, după care îi poftim în casă și îi servim cu bucatele pregătite cu atâta drag de mama.

Ne bucurăm de magia Crăciunului în familie și de atmosfera creată de copii veniți la colindat și după cum se spune că de Crăciun nici o casa nu trebuie să rămână necolindată mă alătur și eu grupului și pornim să vestim Nașterea Domnului la fiecare casă.

Cântați și vă bucurați de Magia Crăciunului și vestiți nașterea lui Hristos.

„Astăzi s-a născut Hristos,

Mesia chip luminos

Lăudați și cântați,

Și vă bucurați!” ...

Bibliografie:

[-https://www.versuri.ro/versuri/colinde-astazi-s-a-nascut-hristos-_7t92.html](https://www.versuri.ro/versuri/colinde-astazi-s-a-nascut-hristos-_7t92.html)

– <https://brainly.ro/tema/363345>

– <https://brainly.ro/tema/1777597>

Tradiții și obiceiuri de Crăciun la români

*Prof. Înv. preșc. Gafița Roxana
Prof. Înv. preșc. Bustescu Gabriela
Grădinița cu Program Prelungit nr. 1
Loc. Lugoj, jud. Timiș*

Crăciunul este prima sărbătoare din ciclul sărbătorilor de Anul Nou. În România Crăciunul se sărbătorește după stilul nou la 25 decembrie, iar după cel vechi, la 7 ianuarie. În zona rurală nu există familie care să nu se pregătească pentru Crăciun.

De sărbătorile Crăciunului, cel mai frumos obicei este colindul. Colindele sunt cântecele cu care copiii, tinerii sau chiar și oamenii maturi întâmpină venirea lui Hristos pe pământ.

Proveniența cuvântului colind se găsește în latinul *calendae*. Numele a fost dat de romani sărbătorilor păgâne de Anul nou. În acea perioadă copiii romanilor umblau din casă în casă și cântau „imne”. De-a lungul timpului datina latină a fost preluată și adaptată la religia creștină. Din cadrul ritualului colindelor fac parte cântecele de stea, vifleemul, plugușorul, sorcova. Se joacă vasilica, jocuri cu măști (țurca, cerbul, brezaia), teatrul popular, dansuri (căluții, călușarii).

Între Crăciun și Boboteaza (Botezul Domnului; 6 ianuarie) colindătorii umblau cu steaua. Simbolismul acestui colind amintește de steaua care a vestit nașterea lui Isus. Aceasta i-a călăuzit pe cei trei magi în a găsi ieslea în care s-a întâmplat minunea. În zilele noastre se merge cu steaua doar în prima și a doua zi de Crăciun. Cei care umblă cu steaua cântă colinde, care amintesc de viața Domnului sau „Steaua sus răsare” și „Trei crai de la răsărit”. Cantecele de stea românești provin din diverse surse. Din lumea bizantină ortodoxă, din lumea bisericii catolice ori creațiile culturale ale neamului nostru. Steaua purtată cu ocazia colindelor se face din lemn ușor și are mai multe colțuri. Se împodobește cu hârtie colorată și are fixată la mijloc o iconiță cu Maica Domnului și Iisus Hristos.

Când merg cu steaua copiii sunt uneori însoțiți de mascați care poartă și numele de țahondre sau turci (în Ardeal). Aceștia sunt de obicei adulți sau adolescenți care pot avea grijă de micii colindători.

Grupul stelarilor trece pe la porțile caselor și întreabă:

„Primiți cu steaua?...Primiți cu steaua?.. Se continuă cu „Cine primește/ Steaua frumoasă/ Si luminoasă/ Cu colțuri multe/ Și mărunte/ De la nașterea/ Lui Hristos/ Dăruite.”

Grupul colindătorilor este primit în casă sau în curte și atunci copiii încep a cânta colindele. La sfârșitul colindului ceata de colindători va primi răsplata. În vremurile vechi ei primeau covrigi, nuci, mere, cozonac. Acum însă ei sunt răsplătiți cu bani. Când colindătorii pleacă din casa în care au colindat în care au fost primiți colindătorii spun: „Noi ieșim, Dumnezeu intră,,.

În priplul lor prin sat grupul turcilor care însoțesc colindătorii opresc oamenii pe stradă (sau mașinile) pentru a le cere bani. Oamenii opriți le dau bani pentru a aduce noroc și pentru a alunga duhurile rele. Când oamenii nu primesc colindători, închid ușile sau nu oferă daruri, efectele magice sunt opuse, ei încălcând regulile acestui obicei.

Când doi oameni se întâlnesc în perioada Crăciunului unul spune: „***Dumnezeu s-a născut,*** iar celălalt răspunde „***Adevărat s-a născut,***..

Repertoriul obiceiurilor și tradițiilor românești cuprinde și o seamă de datini, practici, superstiții, sfaturi cu originea în credințe și mituri străvechi sau creștine.

În dimineața de Crăciun este bine să ne spălăm pe față cu apă curgătoare, în care punem o monedă de argint. Vom fi astfel curați ca argintul, feriți de bube și betșuguri, care vor merge pe vale-n jos.

În multe sate românești bătrânii fac cu usturoi pragurile casei, a grajdurilor și a șurilor. Apoi merg la animale și membrii casei și îi ung pe frunte în forma crucii. Ei cred astfel că vor fi feriți de strigoi și duhuri rele tot anul viitor.

În noaptea de Crăciun mulți oameni lasă o lumânare aprinsă, de multe ori la icoana lui Iisus Hristos. Astfel, norocul va vedea casa în întuneric și va putea intra înăuntru.

- Femeia care face colacii pentru Crăciun, se duce în grădină cu mâinile pline de aluat și zice către fiecare pom așa: „măr, păr, etc astfel de rodnici, să fii cum stă aluatul pe mâinele mele”.
- Tot în seara de Crăciun fetele care doresc să-și cunoască viitorul ursit pun sub perna pe care vor dormi săpunul și pieptănul urmând astfel să-l viseze pe alesul lor.
- În seara de ajun, fata care vrea să știe dacă se va mărita anul viitor trebuie să meargă afară. Ia un braț de lemn tăiat mărunț și le va pune sub masă. După ce termină toată lumea de mâncat fata trebuie să le numere. Dacă numărul va fi cu soț ea se va mărita anul viitor.
- În ajunul Crăciunului și zilele următoare omul trebuie să se ferească să se certe fiindcă tot anul va fi în ceartă și ocară.
- În ziua de Crăciun nu se face curățenie și nu se aruncă gunoiul, altfel alungi norocul.
- Masa din Ajunul Crăciunului, în Moldova, nu se consumă până nu este sfințită de preotul satului. Nimeni nu are voie să descopere masa până nu intră preotul pe ușă. Preotul sfințește masa, gustă primul din bucate și apoi cei ai casei.

Obiceiul împodobirii pomului de Crăciun s-a suprapus peste un vechi obicei al incinerării Butucului (zeul mort) în noaptea de Crăciun. Acest obicei simboliza moartea și renașterea divinității și a anului la solstițiul de iarnă. Obiceiul a fost atestat la români, aromâni, letoni și sârbo-croați.

Un obicei foarte cunoscut în România este „tăierea porcului”. În unele zone ale țării, porcul se taie de Ignat, adică în 20 decembrie. Se zice că porcul care n-a fost tăiat în această zi nu se mai îngrașă, căci și-a văzut cuțitul. Orice familie cu oameni gospodari trebuie să taie porc la Crăciun.

Tradiții și obiceiuri cu ocazia Crăciunului în România sunt foarte multe, ele diferind însă în funcție de zona folclorică.

Bibliografie:

- Ghidul de călătorie în România

DATINI ȘI OBICEIURI ÎN PERIOADA CRĂCIUNULUI

*Prof. înv. primar Gîlia Gina
Liceul „Carol I”, orașul Plopeni - Prahova*

Dacă ne-am gândi vreodată ce ne diferă pe noi de restul Europei, unul dintre factorii enumerați, ar fi cu siguranță obiceiurile și tradițiile de iarnă. Degeaba ai încerca să-i povestești unui străin cum decurge o astfel de datină, chiar și cu cele mai elocvente cuvinte, nu o poate simți, nu o poate înțelege, decât dacă vine aici să vadă pe viu, să încerce să se integreze și să simtă ca un român.

Bunătatea, ospitalitatea, dărnicia, credința în Dumnezeu, iubirea față de aproapele său, de altfel caracteristici ancestrale ale românilor, sunt mai pregnante în această perioadă a Crăciunului.

Bisericile pline din această perioadă a anului, mai mult ca niciodată, stau mărturie faptului că noi, ca români, trăim și simțim altfel aceste zile, suntem mai aproape ca niciodată de Dumnezeu. Simți o mare încântare văzând, pe ulița bisericii, bunicuțe cu copii de mână îndreptându-se către slujbă și ai certitudinea că obiceiurile, datinile și tradițiile poporului nostru, care ne-au purtat sute de ani prin istorie, vor fi duse mai departe.

„Iubește-ți aproapele ca pe tine însuși”, chintesența religiei noastre creștine, nicicând nu este mai valabilă ca acum. Porțile deschise, la fiecare casă, îndemnând urătorii să intre și să-și cânte urările de sănătate și bucurie stau mărturie în acest sens.

Nu degeaba, urarea de „La mulți ani!” nu are corespondent în nici o altă limbă. Este prezentă în aproape toate versurile cântecelor și urărilor din această perioadă. Cum îți poți exprima afecțiunea față de aproapele tău decât urându-i să aibă o viață lungă și fericită. Chiar dacă globalizarea ne-a atins și pe noi, am importat diferite sărbători și urări, altele decât cele neaoșe, încet, încet ne întoarcem la datinile noastre străvechi. Strălucirea impersonală, strigată în gura mare prin toate mediile, a sărbătorilor de iarnă a avut și la noi impact, ca de altfel toate lucrurile noi, dar din fericire, revenim la ceea ce ne-a definit și ne definește pe noi ca popor, la simțirea noastră strămoșească.

Cu siguranță, această perioadă a anului este cel mai mult așteptată de copii. Împodobirea bradului, Sfântul Nicolae, Crăciunul sunt momentele în care bucuria, inocența din ochii lor ne fac și pe noi să redevenim copii. Prin esență, perioada Crăciunului este perioada în care oferim daruri, nu numai copiilor noștri. Legat de Crăciun, să nu uităm că doctrina comunistă a încercat să-l schimbe pe Moș Crăciun cu Moș Gerilă. Nu s-a reușit acest lucru, chiar dacă s-a încercat cincizeci de ani. Acest fapt atestă încă o dată, dacă mai era nevoie, cât de mult înseamnă pentru noi românii sărbătorile de iarnă și cât de adânc sunt înrădăcinate în spiritul nostru.

Tradițiile și obiceiurile acestei perioade diferă pe teritoriul nostru de la o regiune la alta. Marea lor majoritate este strâns legată de sărbătorile creștine prăznuite în aceste zile: Postul Crăciunului, Crăciunul, Anul Nou, Sfântul Vasile, Boboteaza și Sfântul Ioan. Datinile, în mare parte, s-au păstrat, chiar dacă s-au făcut mici schimbări datorate trecerii vremii și a modului oral în care au trecut de la o generație la alta, până în zilele noastre. Colindele, plugușorul, buhaiul, sorcova, steaua, capra, ursul sunt câteva din cele mai cunoscute obiceiuri din bogatul repertoriu al acestei perioade. Cele mai multe dintre ele se regăsesc pe tot cuprinsul țării, dar, cum am spus mai sus, fiecare zonă are specificul său.

Vă descriu în continuare un obicei de pe Valea Slănicului, obicei care are o destul de mare vechime, fiind știut chiar și de bunicii noștri de la părinții lor. Acest obicei are loc în perioada Crăciunului. Atunci, tinerii din cele trei cartiere ale orașului Slănic, anume Prăjani, Groșani și Centru se strâng în centrul orașului. Fiecare ceată de flăcăi vine cu un brad împodobit, brad care este pus pe plug și tras de boi.

Pregătirile pentru această sărbătoare a regiunii încep cu ceva timp înainte. Flăcăii fiecărui cartier merg la pădure, aleg un brad falnic care este apoi transportat în gospodăria unui localnic. Aici, bradul este aranjat și împodobit de sărbătoare cu zeci de flori confecționate din hârtie creponată și beteală. Este așezat și fixat apoi pe un plug care va fi tras de doi sau patru boi. „Plugarii” se gătesc în costume naționale, cămași lungi înflorate, ȋtari, cizme de piele înalte, brăuri de piele și căciuli de astrahan. Se pornesc de dimineață și, până seara, când se întâlnesc în centrul orașului, bradul este purtat pe la curțile gospodarilor urbei, unde sunt primiți cu tot ce au aceștia mai bun. Plugarii, la rândul lor, din arsenalul cărora nu lipsesc buhaiul și bicele, urează gospodarilor toate cele bune, un an nou fericit și cu belșug. Versurile seamănă puțin cu cele ale plugușorului învățat la școală, dar sunt diferențe datorate zonei, pentru că urătura se face de către bărbați și nu de copii.

Seara cele trei grupuri de urători și brazii lor ajung în centrul orașului unde sunt așteptați de toți localnicii urbei. Aici, fiecare se fălește cu al său brad lăudându-i frumusețea, înălțimea și modul cum este împodobit. Este un vacarm de nedescris făcut de zeci de bice și buhaie spre încântarea privitorilor, care nu sunt numai din oraș, ci și din regiunile învecinate. Țin să vă spun că este un spectacol senzațional amplificat de zecile de blitzuri de la aparatele de fotografiat, fiecare vrând să immortalizeze o frântură din frumusețea momentului. Când totul este pe sfârșite, se împart ramuri de brad împodobite cu flori și beteală spectatorilor, fiind considerate talismane aducătoare de noroc și sunt păstrate de-a lungul anului.

Rămâi cu un sentiment aparte după un astfel de spectacol. Cine vine o dată, sigur va veni și anul următor. Este singura dată din an când se strâng atât de mulți oameni la un loc, fără ca cineva să-i cheme pentru a le promite ceva. Sentimentul de veselie, voie bună și pace interioară este pregnant. Se ciocnesc pahare, se leagă prietenii, cele vechi se consolidează, se dau uitării certurile din timpul anului. Fiecare pleacă de aici împăcat ce sine însuși, încărcat cu energie pentru anul ce va să vie.

Aș vrea să cred din tot sufletul că se va mai scrie despre sărbătorile, datinile și obiceiurile românilor și peste zeci de ani, fiindcă și acestea fac parte din tăria care ne-a ținut pe aceste meleaguri peste două mii de ani, se identifică practic cu identitatea poporului român. Bucuria de a da, iubirea față de aproapele tău, sunt sentimentele care în această perioadă sunt mult mai pregnante decât în restul anului.

Să sperăm că înțelegând cât mai mult din învățătura intrinsecă a fiecărui colind sau urătură românească,

vom putea deveni mai buni, mai înțelegători și mult mai important, să putem contamina cât mai multă lume cu această stare.

OBICEIURI DE CRĂCIUN

*PROF. INV. PRES. IORGA NARGHITA
GRĂDINIȚA P.P.NR.1 LUGOJ TIMIȘ*

La români sărbătorile de iarnă în special Crăciunul sunt sărbătorile de suflet.

Amintirea copilăriei ce ne revine puternic în suflet și în minte , pițărâi ,zăpezile bogate și prevestitoare de rod îmbelșugat,colindele și clinchetele de clopoței,mirosul proaspăt de brad dar și de cozonaci,nerabdarea așteptării darurilor sub pomul de iarnă toate crează în sânul familiei o atmosferă de liniște si iubire. Decembrie este luna cadourilor și a sărbătorilor de iarnă (Sfântul Nicolae, Crăciunul, Ignatul, Anul Nou) și poate unul dintre cele mai așteptate momente ale anului mai ales pentru cei mici ,care ard de nerăbdare să vadă ce primesc de la Mos Nicolae în ghetuțele pregătite de cu seară.

Crăciunul considerat ca sărbătoarea nașterii Domnului nostru Iisus Hristos.Oamenii au adaptat-o creând tradiții si obiceiuri conform culturi lor specifice .Nașterea Domnului Iisus Hristos este sărbătorită în zilele de 25, 26 și 27 decembrie, iar seara de 24 decembrie este cunoscută și sub denumirea de Ajunul Crăciunului. Sărbătoarea Crăciunului datează încă din secolul al IV-lea, când Biserica Creștină a stabilit această dată nu întâmplător, ci pentru a concura cu nașterea zeului Soare din tradițiile păgâne. Mulți istorici ai religiei sunt însă de părere că Nașterea Domnului ar fi avut loc spre sfârșitul iernii. De altfel, există unele discrepanțe între datele la care se sărbătorește Crăciunul: creștinii ortodocși de rit vechi îl sărbătoresc pe 7 ianuarie, după calendarul iulian, care este decalat cu 13 zile față de cel oficial.

Tradițiile Crăciunului au fost îmbogățite de la an la an. Cei mici îl așteaptă pe Moș Crăciun cu plete dalbe, care vine cu tolba încărcată de cadouri pentru copiii cuminți, iar cu câteva zile înainte de Crăciun se împodobește bradul cu ornamente de culoare roșie sau verde. Fiecare traiește din plin sărbătorile, însă nu toată lumea cunoaște adevăratele istorii și semnificații ale datinilor de iarnă.

Obiceiul bradului de Crăciun ar fi apărut în Germania, unde legenda spune că Sfântul Bonifaciu a ordonat tăierea stejarilor, venerați de păgâni. În cădere, stejarii au distrus toți copacii din prajmă, mai puțin bradul, care a devenit de atunci un simbol al acestei sărbători și este împodobit în seara de Ajun.

Crăciunul mai este numit și sărbătoarea familiei, este sărbătoarea când toți se reunesc părinți ,copiii nepoți își fac daruri,se bucură de momentele și atmosfera din jurul mesei,cu credință ca prin cinstirea cum se cuvine a sărbătorii vom avea un an mai bun si mai bogat.La sate sunt pastrate mai bine tradițiile si obiceiurile specifice acestei sărbători.Repertoriul tradițional al obiceiurilor și tradițiilor românești cuprinde pe lângă colindele propriu-zise - cântece de stea, vicleimul, plugușorul, sorcova, vasilica, jocuri cu măști (țurca, cerbul, brezaia), teatrul popular, dansuri (căluții, călușerii) - și o seamă de datini, practici, superstiții, ziceri, sfaturi cu originea în credințe și mituri străvechi sau creștine. Dintre acestea, care exprimă înțelepciunea populară, realul sau fantasticul, esențe ale bogăției noastre spiritual.

În România, există mai multe tradiții și obiceiuri de Crăciun, transmise din generație în generație.

În banat se umblă cu Pițărâii in dimineața ajunului de crăciun când copiii mici colinda casele strigând un colind specific.

“Buna seara, lui ajun
Că-I mai bun a lu Crăciun
Cu miei cu purcei
Cu butița după ei
Dăne nuci că-s mai dulci
Dăne poame că ni foame
Dăne colăcei că ni-s pițărâi
Toți dă-i michicei.”

În satele din Oltenia, în Ajunul Crăciunului, gospodarii se trezesc dis-de-dimineață, aprind focul în sobă și atâță jarul cu ajutorul unui vreasc, în timp ce rostesc o urare de Crăciun:

"Bună dimineața lui Ajun!

C-a venit într-un ceas bun
Să ne-aducă: porcii grași și unturoși
Și oamenii sănătoși,
Vacile cu viței, oile cu miei,
Scroafele cu purcei, cloștile cu pui,
Găinile cu ouă.
La anul și la mulți ani!”

Cu o săptămână înainte de Crăciun, în zona Codru din Maramureș încep pregătirile pentru colindat, culminând în cele două zile anterioare sărbătorii, când se pregătesc mâncărurile și se împodobesc interioarele locuințelor: masa cu fața brodată, fețe de perne ornamentate, pe pereți se pun șterguri și blide ornamentate, crengi de brad, banița, busuioc, brebenoc. Aluatul frământat în noaptea de Crăciun e bun de deochi pentru vite.

Se crede că la miezul nopții, înspre Crăciun, apa se prefacă în vin, iar dobitoacele vorbesc.

Un alt obicei popular este atârarea unei crenguțe de vâsc în case. Vâscul apare în mai multe culturi, iar originea sa nu este cunoscută. De exemplu, poparele scandinave credeau că vâscul o reprezintă pe zeița dragostei, Friga, și că acele cupluri care se sărută sub vâsc vor fi împreună toată viața. În tradiția creștin-ortodoxă, se spune că acela care pune vâsc în casă va avea un an îmbelșugat, fericire și pace în familie. De asemenea, în ziua de Ajun, cei care voiau să afle cum vor sta cu sănătatea în anul care urmează tăiau pe jumătate un măr. Dacă fructul avea viermi la interior, credința era că omul va fi urmărit de boală. Un măr putred însă anunța moartea.

Gospodinele știu că toată casa trebuie curățată lună înainte de Ajun, când nu mai au voie să dea cu mătura, pentru că o veche superstiție spune că așa se alungă norocul din casă. Iar creștinii nu au voie să bea rachiu în Ajunul Crăciunului.

În dimineața de Crăciun e bine să ne spălăm cu apa curată, luată dintr-un izvor sau fântână în care punem o monedă de argint, pentru ca tot anul să fim curați ca argintul și feriți de boli.

În opinia mea Crăciunul este cea mai înălțătoare sărbătoare a Românilor și cea mai iubită de copii.

BIBLIOGRAFIE:

- 1.Constantin Eretescu –“Folclorul literar al românilor”,editura Compania 2007.
2. Narcisa Alexandru Stiucă-Sarbatoarea noastră de toate zilele –sarbatori in cinstea iernii,Editura Cartea de buzunar,2005
- 3.wikipedia

Obiceiuri și tradiții de Crăciun regionale

Prof. înv.preșc. Lelescu Monica

Prof.în.v.preșc. Luminos Alina

Grădinița cu Program Prelungit nr. 1

Loc. Lugoj, jud. Timiș

Crăciunul este perioada tradițiilor, a superstițiilor și a obiceiurilor transmise în generație în generație. În toate colțurile țării, colindul, scenetele cu motive religioase și mesele în familie sunt nelipsite. Iar la sat obiceiurile s-au păstrat cel mai bine.

În România, Crăciunul se sărbătorește pe 25 decembrie după stilul nou, iar după ritul vechi pe 7 ianuarie. În această perioadă toți oamenii fac pregătiri intense pentru cea mai importantă dintre sărbătorile de iarnă. Nașterea Domnului Iisus Hristos este sărbătorită în zilele de 25, 26 și 27 decembrie, iar seara de 24 decembrie este cunoscută și sub denumirea de Ajunul Crăciunului. Sărbătoarea Crăciunului datează încă din secolul al IV-lea, când Biserica Creștină a stabilit această dată nu întâmplător, ci pentru a concura cu nașterea zeului Soare din tradițiile păgâne. Mulți istorici ai religiei sunt însă de părere că Nașterea Domnului ar fi avut loc spre sfârșitul iernii. De altfel, există unele discrepanțe între datele la care se sărbătorește Crăciunul:

creștinii ortodocși de rit vechi îl sărbătoresc pe 7 ianuarie, după calendarul iulian, care este decalat cu 13 zile față de cel oficial.

Obiceiuri de Crăciun Colindatul Cel mai frumos obicei de Crăciun este colindul. Colindele sunt cântecele cu care copiii și tinerii întâmpină venirea lui Iisus Hristos pe Pământ. Pe străzi răsună, în Ajun și în ziua de Crăciun cântece cu stea, vifleemul, plugușorul și sorcova. De asemenea se joacă vasilica, jocuri de măști precum cerbul, breaza sau țurca, dansuri (călușarii) și teatrul popular. Împodobirea bradului Cu câteva zile înainte de Crăciun se împodobește bradul cu ornamente de culoare roșie sau verde. Obiceiul bradului de Crăciun ar fi apărut în Germania, unde legenda spune că Sfântul Bonifaciu a ordonat tăierea stejarilor, venerați de păgâni. În cădere, stejarii au distrus toți copacii din prajmă, mai puțin bradul, care a devenit de atunci un simbol al acestei sărbători și este împodobit în seara de Ajun. Masa din Ajun O altă tradiție importantă este chiar masa de Crăciun. În data de 25 decembrie ia sfârșit postul Crăciunului, care durează aproximativ șase săptămâni. În această zi, oamenii se pot desfăta cu bucatele tradiționale de Crăciun: tobă, lebar, sarmale, caltabos, colaci, cozonaci, pită, prăjituri, salate, cârnați sau friptură. Carnea folosită pentru prepararea bucatelor de Crăciun este proaspătă, întrucât de Ignat, în data de 20 decembrie, are loc un alt obicei: tăierea porcului.

Obiceiuri de Crăciun în Transilvania

În satele din Maramureș, colindătorii iau cu asalt ulițele încă din Ajunul Crăciunului și sunt răsplătiți cu nuci, mere, colaci sau bani. Tinerii umblă din casă în casă cu „Steaua” sau cu „Capra”, reprezentații răspândite în numeroase zone din România. Ceva mai aparte și consacrat în zona Maramureșului este „Jocul Moșilor”, la originea căruia se crede că au stat ceremoniile cu măști din nopțile de priveghi, un ritual străvechi de cinstire a morților. După ce au colindat toată noaptea, copiii și tinerii își iau bicele și ies pe ulițele satului. Cine le iese în cale este „croit” de biciul „moșilor”. „Moșii” maramureșeni poartă, în general, o mască făcută din blană de cornute și bat la ușile oamenilor pentru a-i speria și pentru a le ura un an mai bun. O altă tradiție nelipsită în acest colț al României este „Vișlaimul” – o piesă de teatru popular în care este recreat momentul apariției magilor și al păstorilor ce prevestesc nașterea lui Iisus. În jur de 20-30 de tineri pot participa la acest spectacol în care sunt întruhipate personaje biblice precum Maria, Iosif, Irod, vestitorul, hangiu, îngerul, păstorii, cei trei crai de la Răsărit, ostașii, moartea, dracul, moșul, străjerul și mulți alții, în funcție de cât de mare este ceata. Tot în Transilvania, se mai păstrează încă, în satele de pe Târnave, „butea feciorilor”. Băieții se strâng în ceată pentru a aduna, încă din zilele de post, vin pentru petrecerea din ultima săptămână a anului. Ceata de colindători este organizată după reguli complicate și fiecare membru are un rol (ghirău, ajutor de ghirău, jude, pârgău mare, pârgău mic). Tot în această zonă se cântă un colind cu rădăcini de peste două milenii, intitulat „Împăratul Romei”. Colindul redă contextul istoric al nașterii lui Iisus, în timpul împăratului roman Octavian Augustus și descrie momentul venirii celor trei magi de la Răsărit cu daruri – aur, smirnă și tămâie.

Obiceiuri de Crăciun în Moldova

Pe lângă împodobirea bradului, în unele gospodării se păstrează un obicei străvechi – decorarea caselor cu plante: busuioc, maghiran și bumbișor, purtător de noroc. Bucatele tradiționale din carne de porc, tobă, caltaboși, cârnați, piftie, sarmale sau poale-n brâu sunt preparate de seară. Tradiția spune că femeile nemăritate își pot vedea ursitorul dacă pun într-o strachină, pe prispă, sub fereastră, câte un pic din toate mâncărurile. În Moldova, în special în Bucovina, oamenii fac turte de Crăciun și le păstrează până la primăvară, când sunt puse între coarțele vitelor atunci când pornesc la arat. Se spune că acești colaci trebuie să fie rotunzi precum Soarele și Luna. O tradiție frumoasă, dar care s-a pierdut, este cea de a ieși afară cu mâinile pline de aluat și de a atinge fiecare pom din livadă, repetând: „Cum sunt mâinile mele pline de aluat, așa să fie pomii încărcăți cu rod tot anul”. În unele zone, pe lângă colindători ies pe ulițele satului cetele de mascați – „babe și moșnegi” care prin joc, gesturi și dialog transmit urări pentru anul care vine.

Obiceiuri în Oltenia

În satele din Oltenia, în Ajunul Crăciunului se practică „scormonitul în foc”. Toți membrii familiei se adună în jurul focului și, pe rând, dau cu o nuia, spunând: „Bună dimineața lui Ajun/ Că-i mai bună a lui Crăciun/ Într-un ceas bun/ Oile lănoase/ Vacile lăptoase/ Caii încurători/ Oamenii sănătoși/ Să se facă

bucatele, porumbul, grâul”. „Pițărăii” este un obicei de pe vremea dacilor care se practică în localitățile de pe Valea Jiului și care semnifică sacrificiul adus divinității drept mulțumire pentru rodnicia holdelor și a pomilor. Pițărăii sunt numai bărbați, copii sau adolescenți, organizați în cete, îmbrăcați în haine populare care se adună în noaptea dinaintea Ajunului pentru a împodobi steaguri cu clopoței, năframe multicolore, ciucuri și coronițe de flori pe care le agață de prăjini de câțiva metri lungime. Alaiul pornește apoi la colindat. Tot în Oltenia, în ziua de Crăciun, femeile mai respectă încă un obicei vechi de sute de ani – dimineața, ele pleacă la cimitir, unde dau cu tămâie mormintele, după care se întorc acasă și scot colacii de le copt. Pe fiecare colac sunt puse un ou și o lumânare, iar apoi se dă de pomană prin vecini.

Obiceiuri de Crăciun în Banat

Colindătorii iau cu ei un băț din lemn de alun încrustat în coajă sau afumat la lumânare. Bățul este lovit de podeaua casei pentru a alunga duhurile rele. Alunul fiind nașul, în folclorul românesc, cu el se alungă șerpii, norii, spre a feri gospodăria de diavoli și a-i aduce prosperitate. Bătrânii aruncă în fața colindătorilor boabe de grâu și porumb. Oamenii cred că dacă vor amesteca boabele peste care au trecut colindătorii cu sămânța pe care o vor pune în brazdă vor avea parte de o recoltă bună în anul care vine. În Ajunul Crăciunului, sârbii din Banat fac focul pentru a arde „badnajak-ul”. Este vorba despre un trunchi de stejar tânăr care este aprins în noaptea de Crăciun în curtea casei. Scânteile focului ar aduce bunăstare gospodăriei. În Apuseni, în ultima duminică dinaintea Crăciunului are loc „Crăciunul fiarelor” sau „Noaptea lupilor”. În zorii zilei, un flăcău „neînțeput” este trimis la marginea satului. Aici, cu o seară înainte, fetele atârnă într-un copac măști care reprezintă duhurile pădurii. Flăcăul alege una dintre ele și devine „vârva” satului – o personificare a lupului, considerat ocrotitorul pădurii și al vânatului. Băiatul pornește prin sat, însoțit de o ceată, iar în calea lor nu are voie să iasă nicio fată sau femeie, pentru că se spune că aceasta va fi bântuită tot anul de lupi. Bărbații îi primesc în curte, unde îi servesc cu băutură și friptură. Seara, flăcăii merg la huda lupului, o peșteră adâncă, unde aruncă un purcel sau un berbec, jertfă oferită animalelor sălbatice.

Obiceiuri în Dobrogea

În nordul Dobrogei, în apropierea Munților Măcinului, cetele de feciori au și „Oleleul” – personaj de origine păgână care intră primul în gospodărie, înconjoară ceata de colindători de două-trei ori, după care o veghează. Oleleul are misiunea de a speria duhurile rele. El este îmbrăcat în general în cojoc din piele de oaie și înarmat cu un buzdugan și cu o sabie din lemn. Costumația este completată cu beteală, clopoței și tălângi pe care „oleleul” le bate din pământ pentru a proteja gospodăriile de spiritele rele. Tot în zona Dobrogei se găsesc și așa-numiții „moșoi”. Acești colindători cu măști colorate au devenit o emblemă pentru Luncavița, singura comună din România în care se mai practică obiceiul. Colindătorii poartă măști pentru a simboliza prezența spiritelor strămoșești care alungă răul din calea nașterii lui Iisus și vestesc un an mai îmbelșugat, cu liniște și bucurii. Moșoi se costumează într-un cojoc lung până în pământ, întors pe dos, din blană de vulpe sau de iepure, măști făcute din tărtăcuțe, coarne de berbec, panglici colorate, flori și mărgelile colorate.

Bibliografie:

- Voicu Iuliana, Învăță despre tradiții de crăciun, Ed. Aramis, 2018

CRĂCIUNUL, SĂRBĂTOARE IMPORTANTĂ LA ROMÂNI

*Prof. înv preșc. Lupu Ionela
Școala Gimnazială “Mihai Eminescu”
Structură Grăd. cu PP nr 4 Roșiorii de Vede,
Jud Teleorman*

În cultura populară tradițională, obiceiurile formează un capitol important, fiindcă întreaga viață a omului, munca lui din timpul anului și diferitele lui ocupații, relațiile cu semenii și cu întruchipările mitologice erau întretesute cu obiceiuri. În folclorul nostru, unele obiceiuri au păstrat până astăzi forme

ample de desfășurare, în care vechile rituri se îmbină cu acte ceremoniale, cu manifestări spectaculoase.

Cele mai așteptate sărbători sunt cele de iarnă, iar dintre acestea sărbătoarea Crăciunului.

La orice vârstă sărbătoarea Crăciunului este percepută ca o sărbătoare a bucuriei care face să înflorească în sufletele noastre bunătatea, frumusețea, toleranța, credința, speranța, tot ce are omul mai nobil. Pe bună dreptate se spune că dacă spiritul Crăciunului ar ține tot anul am putea să trăim cu toții într-o lume mult mai bună.

Ca adulți simțim încă mirosul Crăciunului copilăriei noastre, mirosul de scorțișoară, nucă și vanilie, care cuprindea întreaga casă în toiul pregătirilor din ziua de Ajun.

Crăciunul este ziua în care s-a născut Iisus Hristos și este o sărbătoare aparte. Atmosfera de Crăciun ne aduce bucurie și ne amintește cu precădere de anii copilăriei, de emoția așteptării împodobirii bradului, de clipa la care visăm să-l întâlnim pe Moș Crăciun. Dincolo de faptul că este una dintre cele mai importante sărbători creștine, Crăciunul e așteptat cu mare entuziasm de toată lumea, indiferent de vârstă, uneori chiar și de religie. Sigur te gândești cu drag la cadourile lui Moș Crăciun, la colinde, la mirosul de brad și la vâscul din pragul ușii. Și, cu siguranță, experiențele personale au încărcat astfel de clipe magice cu semnificații proprii. Dar mai mult decât atât, tradițiile legate de Crăciun aduc simboluri naturale vechi de sute de ani. Bradul deține rolul principal în perioada Crăciunului. Împodobitul acestuia este cel mai îndrăgit obicei de sărbători, datorită simbolurilor care i se asociază: iubire (pentru că este împodobit de întreaga familie), bucurie și fericire (pentru că sub el sunt puse cadourile), magie (se spune că Moș Crăciun nu vine în casele unde nu e brad), viață, trăinicie și sănătate (pentru că este mereu verde, chiar și când afară e zăpadă). Practic, bradul a devenit centrul sărbătorilor de iarnă.

Șosete tricotate, crenguțe de brad și de vâsc, globulețe, fundițe, ghirlande colorate, oameni de zăpadă, stelute și fulgi, toate te vor ajuta să intri în atmosfera de sărbătoare.

Să nu uităm de îndrăgitele colinde care însoțesc aceste sărbători minunate. Totul începe în Ajunul Crăciunului, când, dis-de-dimineață, cetele de copii cântă bucuroși la geam, așteptând cu nerăbdare să primească de la gazdă nuci și colăcei.

Colindele sunt o parte importantă a spiritului Crăciunului. Grupuri de copii, fete și băieți, merg din casă în casă să colinde, toată ziua de Ajun. Se spune că e bine să primești colindători, pentru că urarea lor aduce noroc, iar dacă nu primești colindul vei fi urmărit de ghinion. După ce colindătorii termină de cântat, gazda îi invită în casă și le oferă mere, nuci, dulciuri și colaci. Nucul simbolizează belșugul și longevitatea, iar merele semnifică bunăstare și bogăție.

Începând cu prima zi de Crăciun și până la Bobotează, copiii umblă cu Steaua, ei numindu-se colindători sau crai, pe cap având coroane de hârtie colorată. Tot acum are loc și Vicleimul sau Irozii, când tinerii pun în scenă nașterea lui Hristos. Vicleimul sau "Irozii" este datină prin care tinerii reprezintă la Crăciun nașterea lui Iisus Hristos, șiretenia lui Irod, care a poruncit uciderea pruncilor, de a afla Pruncul și adesea înfruntarea necredinței, personificate printr-un copil sau printr-un cioban. Colinde precum "O ce veste minunată", "Domn, domn să-nălțăm" sunt cunoscute de noi toți. Nu-i așa că și tu mergeai cu colindul când erai mic? Eu am atâtea amintiri frumoase din copilărie! În seara de 23 decembrie mă întâlneam cu toți prietenii de pe la bunici și mergeam împreună la colindat. În fiecare an era o experiență unică! Mi-ar place să petrec la un moment dat perioada Crăciunului undeva la țară, unde știu că tradițiile au rămas mult mai vii decât în orașe.

Aprinderea lumânărilor în perioada Crăciunului este o tradiție veche ce reprezintă nașterea lui Iisus și reînnoirea vieții, puritate, speranță, găsirea drumului bun în viață. Se crede că Martin Luther, reformatorul protestant, a fost primul care a aprins lumânările din bradul de Crăciun. Venind acasă într-o seară de decembrie întunecată, în apropierea Crăciunului, acesta a fost uimit de frumusețea luminilor care străluceau printre ramurile unui brăduț din fața casei sale. Luther a împodobit apoi bradul de Crăciun din casa sa cu lumânări.

Agățarea coronițelor de ușa casei este un obicei originar din Europa, unde, de Crăciun, porțile se decorau cu ramuri veșnic verzi, pentru a invita în casă spiritele pădurii. Există crezul că aceste spirite ar aduce sănătate și noroc. Oamenii încă își mai împodobesc casele cu coronițe de brad și de laur, ca mod de a-și întâmpina prietenii și rudele. Forma circulară a coroniței simbolizează natura veșnică a dragostei.

În ziua de Crăciun, revin colindele, de data aceasta copiii cântând "Steaua". Prin acest colind, ei anunță venirea pe lume a pruncului Iisus Hristos. Crăciunul reprezintă nașterea lui Iisus Hristos și este un moment pe care îl sărbătorim cu bucurie în fiecare an.

Fiecare țară are tradițiile sale de Crăciun, însă eu m-am obișnuit cu tradițiile din România. Mi-ar plăcea să cunosc și alte tradiții și obiceiuri poate din țări îndepărtate, însă Crăciunul va fi întotdeauna pentru

mine așa cum îl știu de când eram mică: împodobind bradul, cântând colinde, râzând, ascunzându-mă după pat și pândindu-l pe Moș Crăciun.

Deci, Crăciunul este o sărbătoare sfântă, care aduce în sufletele oamenilor lumina și bucurie. Această sărbătoare este anunțată, prin obiceiul drag copiilor de a merge cu colinda, pentru a vesti Nașterea Mântuitorului.

În fiecare an aștept cu nerăbdare această sărbătoare plină de emoții, însuflându-i și propriului copil același interes pentru magia Crăciunului.

Bibliografie:

1. Nicu, Panea, Folclorul ca forma de arheologie spirituală, Craiova, Editura Universitaria, 1998
2. Nicu, Panea, Antropologia tradițiilor, Craiova, Editura Omniscop, 1995
3. www.google.com

Program serbare „Moș Crăciun vine la noi ! „ (Grupa combinată)

*Prof. Manciu Adriana
Colegiul Național “ Traian Lalescu ” Reșița
Grădinița P.N.Doman – structură*

Moș Crăciun, tu să vii
Cu mulți saci cu jucării,
Să nu uiți că grupa mică,
Deși este mai pitică,
A-nvățat să-ți spună ție
Cântece și-o poezie.

Moș Crăciun , bun sosit !
Că ți- e frig de mult o știm !
Însă noi am pregătit ,
Cât mai cald să te primim.

Eu sunt Zâna cea mai mică
Mică, mică frumușică
Moș Crăciun mă iubește
Și daruri îmi dăruiește !

Să ne bucurăm, copii,
El ne-aduce jucării,
Moș Crăciun cel bun și drag
A sosit la noi cu drag !

Colind „ Moș Crăciun cu plete dalbe ”

Mos Crăciun , moșul bun
Astăzi a pornit la drum
Moș cu barbă și mustăți
Are-n sac doar bunătați.
Dulciuri și jucării
El împarte la copii.

Moș Crăciune, toți îmi spun
Că ești darnic și ești bun,
Eu îți spun de mai-nainte
Că-s un băiețel cuminte.
Și-ti mai spun, așa să știi,
Că eu nu-ți cer jucării
Cum ți-ar cere alți copii
Însă nu m-aș supăra,
Dacă tot mi-ai da ceva!

Cântec „ Zurgălăi, zurgălăi ”

Dragi copii din țara asta,
Vă mirați voi cum se poate
Moș Crăciun din cer de-acolo
Să le știe toate, toate ?
Uite cum, vă spun îndată:
Iarna-n noapte, pe zăpadă
El trimite câte-un înger
La fereastră să ne vadă.

Moș Crăciun e tare bun !
Încărcat vine pe drum
Totdeauna se grăbește ,
Oare el nu obosește ?
L-aș pofti să stea la masă
Dar umblă din casă-n casă,
Ca să-mpartă la copii ,
Fel de fel de jucării.
Moș Crăciun , eu îți doresc
La mulți ani să ne trăiești !

Colind “ După datini , colindăm ”

Moș Crăciune, sacul tău
Este încărcat mereu .
În toți anii ne tot dai
Și totuși tot plin îl ai.
Dacă ești așa de bun,
Ascultă ce vreau să-ți spun,
Sacu-ntreg dă-mi-l ca dar
Că tu știi să-l umpli iar.

Moș Crăciun cu plete lungi ,
Tare greu la noi ajungi .
Și obosit de drum, cum vii,
Încărcat cu jucării,
Ni le-mparți, ne zici ce zici ,
Și pleci iarăși de aici.
Nu-ți ajunge-atâta drum ?
Mai rămâi la noi acum !
Că-s cuminte și sunt mic
Mi-ar fi drag să-mi fi bunic!

Moș Crăciune, să ții minte !
M-am făcut băiat cuminte !
Acum c-am mai crescut ,
Pe părinți eu îi ascult.
Caută bine în sacul tău
Și dai și mie un cadou!
Și-o să fiu și mai cuminte
Începând de azi-nainte!

Bine-ai venit, Moș Crăciun!
Te-așteptam de mult să-ți spun !
Că noi cei din grupa mare,
Îmbrăcați de sărbătoare,
Cu mult drag te-am așteptat ,
Și aici ne-am adunat .
Chiar dacă afară-i frig ,
Să-ți cântăm toți un colind!
Haideți, copilași iubiți,
Pe moș să-l înveseliți !

Colind “ Steaua sus răsare ”

Toți :

**Vă colindăm și noi acum !
Și vă urăm să aveți parte ,
De sărbători frumoase și bogate,
Și mai ales , de multă sănătate !**

**Sorcova, vesela,
Să trăiți, să-mbătrâniți:
Ca un măr, ca un păr,**

**Ca un fir de trandafir.
Tare ca piatra,
Iute ca săgeata.
Tare ca fierul,
Iute ca oțelul.
La anul și la mulți ani!**

Bibliografie :

- www.didactic.ro
- V.Firimiță , R. Șovar –“ Vers și cânt în grădiniță”, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1979

MAGIA CRACIUNULUI

*Prof. Înv. primar: Mateș Violeta Maria
Școala Gimnazială „Petre N. Popescu” Vinători, jud. Mureș*

Când frigul se instalează în oraș, tot ceea ce mai așteptăm este zăpada și Crăciunul. Iarna pătrunde adânc în viețile noastre și promite că le va schimba.

Peisajul desprins parcă dintr-un film, ne introduce în atmosfera de sărbători, ne umple de speranță și de dorința de a fi mai buni. Aceasta este perioada în care, chiar și varstnicii au suflet de copil, iar în ciuda temperaturii scăzute de afară au inimile calde și deschise pentru oricine.

Tot acum, vezi oameni fericiți pe stradă, nu mai sunt la fel de agitați, iar de multe ori îți zâmbesc frumos. Sunt prinși parcă într-o vrajă, cred că este spiritul Crăciunului, care îi apropie pe toți, ca pe o familie numeroasă. Cred că cineva îi vrea uniți în această perioadă. Pentru că, până la urmă, toate trec, rămânem doar cu amintirile, pe care noi ni le construim.

Bradul începe să fie împodobit, fulgii pufoși de nea acopera pământul ca o haină albă și groasă de iarnă. Luminițele colorate parcă îți iau ochii, făcând lumina întregului sat. Miroase a cozonac și a portocale, iar în zare se aud colindătorii venind.

Cei mici asteaptă cu nerăbdare sosirea moșului, la gura sobei, cu ochii la brad, dar Moș Crăciun se lasă așteptat, deoarece vine de departe, tocmai de la Polul Nord, dintr-o căsuță veselă și luminoasă, unde este ajutat de spiridușii harnici, să facă jucării. Moș Crăciun este bătrânel la chip și copil la suflet, pentru că doar un suflet de copil îl poate înțelege și cunoaște atât de bine. Cu toate acestea în fiecare noapte de Ajun, el are grijă să se oprească la fiecare casă, lăsând un strop de magie și multe daruri copiilor cuminți.

Chiar și noi putem fi Moș Crăciun, ajutându-i pe cei din jur: familie, rude, prieteni sau chiar pe cei străini, când aceștia au nevoie. Crăciunul este pentru totdeauna, nu doar pentru o zi, este dragoste, dorința de a trăi împreună, de a dăru, toate acestea nu sunt de pus deoparte ca niște clopoței, lumini și beteală argintie într-o oarecare cutie pe un raft. Binele pe care îl faci pentru alții este binele pe care ți-l faci ție.”

SARBĂTORI FERICITE!

O altfel de serbare

*Mircea Iuliana – Alice
Școala Gimnazială Crevedia
Grădinița cu Program Prelungit Samurcași*

Câți dintre noi nu își amintesc de clasicele serbări la care participam plini de emoții, la care ne treceau o mulțime de gânduri prin cap, că am putea uita poezia sau că ne-am putea face de râs în fața tuturor? Mi-am dorit tare mult să schimb ceva atunci când voi ajunge cadru didactic. Fiind prima mea serbare, cea de Crăciun, m-am gândit că ar putea fi o altfel de serbare. O serbare care se petrece într-un cadru relaxant, fără mulțimea de poezii memorate de copii, fără părinți care stau cu telefoanele în mână pentru a-și filma copiii.

Această serbare se desfășoară sub formă de ateliere de creație în care copiii și părinții construiesc diverse ornamente pentru bradul de Crăciun. După ce ornamentele au fost realizate, vom împodobi bradul împreună și vom cânta colinde. În această atmosferă frumoasă, își va face apariția și Moș Crăciun care va oferi cadouri tuturor copiilor. Serbarea se va încheia cu momentul de colindat “Ne dați, ori nu ne dați?”. Pe tot parcursul activității, copiii s-au simțit foarte bine și au colaborat cu ceilalți.

În cadrul acestor ateliere de creație, copiii vor învăța să îndeplinească sarcinile sau să rezolve problemele într-un mod creativ și performant, vor învăța să gândească liber și bineînțeles că își vor dezvolta un simț critic, care o să-i ajute să hotărască singuri ce este bine și ce este rău.

Activitățile în care copiii și părinții au un rol activ contribuie la menținerea unei relații afectuoase între ei și la dezvoltarea unui atașament sănătos. De asemenea, se creează atmosfera unei familii unite. Fiind implicați alături de părinți în aventura cunoașterii despre lume și viață, copiii:

- devin mai încrezători în forțele proprii și mai inteligenți;
- își dezvoltă imaginația, creativitatea, gândirea logică, simțul observației, vorbirea, memoria, motricitatea, simțurile;
- își exprimă emoțiile și sentimentele, își împărtășesc experiențele trăite;
- devin mai sociabili, învață să stabilească relații cu cei din jur;
- devin mai disciplinați, deoarece orice activitate sau joc cere respectarea regulilor;
- învață să colaboreze în echipă;
- învață să facă față eșecului și să se bucure de succes.

Totodată, părinții:

- își cunosc mai bine copiii;
- descoperă talentele și abilitățile lor;
- determină preferințele și necesitățile copiilor;
- văd lucrurile prin ochii copilului;
- îi ajută să caute soluții și să se descurce în situații dificile.

În concluzie, consider că ar trebui să desfășurăm cât mai des astfel de activități, deoarece aduc numeroase beneficii atât copilului, cât și părinților și familiei. O serbare poate fi privită și din prisma unei reuniuni copii - părinți, ci nu doar memoratul unor poezii.

Trăim în vremurile în care copilul petrece mai mult timp în grădiniță / școală și foarte puțin timp în familie. În acel timp petrecut în familie, de cele mai multe ori părinții au alte lucruri de făcut, sunt obosiți sau stresați din cauza locului de muncă și acordă prea puțin timp copiilor. De aceea, am putea ca timpul pe care l-am petrece împreună la o serbare, în care am sta să ascultăm copiii recitând numeroase poezii, să îl folosim pentru a petrece calitativ timpul cu propriii copii. Rezultatele vor apărea garantat, zâmbetele și fericirea de pe chipurile copiilor vor fi nemărginite.

METODE ALTERNATIVE DE ABORDARE A SERBĂRILOR DIN GRĂDINIȚĂ

Orice serbare școlară este o sărbătoare, atât pentru copii cât și pentru educatorii lor și, nu în ultimul

rând, pentru părinții copiilor. Pregătirea unei serbări este un excelent prilej de a pune în valoare imaginația și creativitatea fiecăruia – copil sau educatoare. Dar cel mai important, în opinia mea, obiectivul principal al oricărei serbări ar trebui să grăveze în jurul stării de bine a copilului, creând un mediu relaxant și prietenos, astfel reaspunder nevoilor preșcolarilor, părinților, dar și a cadrelor didactice.

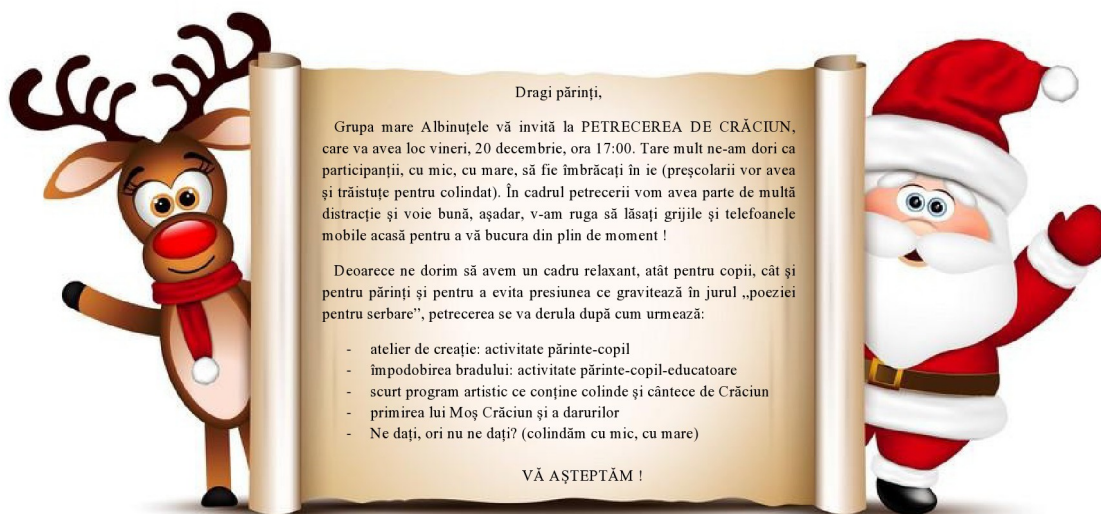
Astfel, prin intermediul serbărilor putem fructifica valențe educative cum ar fi:

- Funcția de loiser (organizarea timpului liber al copilului);
- Funcția social-integrativă;
- Funcția formativă;
- Funcția vocațională, punând în valoare aptitudinile copiilor.

De asemenea, în acest cadru are loc o mai mare implicare a copiilor în actul educativ, iar activitățile de educație nonformală se desfășoară în mare măsură prin colaborarea educatoarelor cu familia, acest parteneriat fiind esențial în dezvoltarea armonioasă a copilului, dar din păcate fiind neglijat deseori, lipsa timpului fiind invocată de cele mai multe ori de către părinți.

Pentru ca timpul petrecut împreună alături de cadrele didactice, copii, părinți, bunici etc., să fie unul de calitate, anul acesta am ales ca serbarea de Crăciun să se transforme într-o petrecere lipsită de griji, reguli numeroase și poezii interminabile, accentul fiind pus pe parteneriatul dintre grădiniță și familie.

În preajma Crăciunului, când atmosfera de apropiere a acestuia este de neegalat, de bucuria unică a copilariei, de așteptările pline de speranțe, în urma inițierii unui „sondaj de opinie” în rândul copiilor, adresând acestora întrebarea: „Cum credeți voi că arată cea mai frumoasă serbare de Crăciun?”, răspunsurile lor pline de prospețime și fantezie (extrem de importante în luarea deciziei finale) au ajutat la conturarea scenariului nostru care arată cam așa:

Accentul va fi pus pe timpul petrecut alături de familie, dar și pe actul educativ în sine desfășurat într-un cadru plăcut, pe bucuriile specifice anotimpului iarnă, dar și pe cele mai îndrăgite tradiții și obiceiuri românești.

Toate aceste experiențe ne oferă satisfacții uriașe și contribuie într-o mare măsură la destinderea copiilor în mediul grădiniței, la realizarea unei atmosfere relaxante și constructive între grădiniță, familie, comunitate, ceea ce ajută preșcolarii să se manifeste fără inhibiții și timidități.

VĂ MULȚUMESC PENTRU ATENȚIE !

SERBAREA DE CRĂCIUN -

ACTIVITATEA EXTRAȘCOLARĂ CEA MAI ÎNDRĂGITĂ DE ELEVI

*P.I.P. PUȘCĂ GABRIELA
Liceul "Mathias Hammer" Anina,
Jud. Caraș-Severin*

Fiecare serbare școlară este un prilej de bucurie, încântare, evidențiere a talentului și a muncii în echipă. În același timp, e o provocare și o ocazie de a ne transforma în regizori, noi, cadrele didactice, în actori ei, elevii, și în public spectator ei, părinții, un public foarte subiectiv, emoționat și generos cu aplauzele. La sfârșit, se trage cortina, aplauzele binemeritate confirmă reușita spectacolului și se scrie astfel o nouă pagină în cartea amintirilor din viața de școlar.

Se recomandă ca, pentru buna reușită a serbării să fie antrenați și părinții sau rudele apropiate ale copiilor, solicitându-le ajutorul din timp, în cadrul ședințelor cu părinții sau prin convorbiri individuale pentru explicarea importanței serbării, a conținutului ei, și a rolului lor în obținerea succesului. Există cazuri fericite în care elevii primesc daruri oferite din contribuția părinților, din sponsorizări sau de reprezentanți ai comunității locale. Este foarte bine să desfășurăm serbarea școlară și în afara sălii de clasă: în sala de festivități, la Casa de Cultură, la Biserica Ortodoxă etc.

Iată serbarea școlară pe care o voi organiza în acest an cu elevii mei de la clasa pregătitoare sub forma unui proiect educațional:

PROIECT EDUCAȚIONAL

„În așteptarea lui Moș Crăciun!”

(serbare școlară – clasa pregătitoare)

Argument:

Pentru noi toți, iarna nu este numai anotimpul zăpezii și al frigului, ci și acela al bucuriilor prilejuite de atâtea datini și obiceiuri legate de sărbătorirea Nașterii Domnului. Este o perioadă în care primim și dăruim multă iubire și căldură sufletească. Acest lucru se remarcă și în entuziasmul cu care se fac pregătirile pentru această sărbătoare.

Astfel școala dedică în fiecare an, acestei sărbători, un program artistic.

Durata proiectului: 13-19 decembrie 2019

Grup țintă: elevii clasei pregătitoare, părinți

Resurse umane: elevi, cadre didactice, părinți.

Scopul proiectului :

Sărbătorirea Nașterii Domnului prin cântec, dans și voce bună.

Obiectivele proiectului:

1. Să execute corect mișcările în timpul colindelor ;
2. Să confecționeze ornamente pentru sala de clasă;
3. Să intoneze colinde dedicate sărbătorii Crăciunului;
4. Să recite expresiv poeziile învățate.

Locul de desfășurare: Sala de clasă

Metode de evaluare:

- serbare cu poezii și colinde de Crăciun ;
- muzică și mișcare prin cântec, dans și voce bună ;
- activitate dedicată elevilor și părinților.
- album foto
- portofoliul clasei

SCENARIUL ACTIVITĂȚILOR

NR. CRT.	TEMA ȘI CONȚINUTUL ACTIVITĂȚII	LOCUL DESFĂȘURĂRII	DATA	RESPONSABIL / PARTICIPANTI
1.	<i>Ne pregătim de Crăciun</i> -confecționare de ornamente pentru sala de clasă;	Sala de clasă	13.12. 2019	Prof. înv. Primar, Pușcă Gabriela /elevii /elevii
2.	<i>O, brad frumos!</i> -împodobirea bradului de Crăciun;	Sala de clasă	16.12. 2019	/elevii
3.	<i>Invitații pentru părinți</i> -confecționare de invitații;	Sala de clasă	17.12. 2019	/elevii, Părinții
4.	<i>Steaua sus răsare</i> -confecționare de materiale pentru serbare: clopoței, stea, sorcove;	Sala de clasă	18.12. 2019	/ elevii, Părinții
5.	<i>În așteptarea lui Moș Crăciun!</i> - program artistic de poezii și colinde de Crăciun ale copiilor din clasa pregătitoare ;	Sala de clasă	19.12. 2019	/ elevii, Părinții
6.	<i>Sosirea lui Moș Crăciun</i> - împărțirea darurilor.	Sala de clasă	19.12. 2019	/ elevii, părinții, Moș Crăciun

Tradiții și obiceiuri

*Prof. învă. primar Szilveszter Ana- Elena
Școala Gimnazială „Petre N. Popescu” Vinători, jud. Mureș*

Se vesteste Nașterea Domnului

Înainte de Crăciun, preotul umblă cu icoana din casă în casă, pentru a vesti Nașterea Domnului. Aceasta este o practică extrem de veche, de fapt, o vizită pe care preotul o face credincioșilor săi. Preotul poartă cu el o icoană care înfățișază scena nașterii Mântuitorului și, în fiecare casă cantă troparul sărbătorii, dând icoana credincioșilor ca să fie sărutată.

Împodobirea bradului

Tradiția împodobirii bradului și a casei cu crenguțe de brad este un obicei relativ nou, preluat pe la jumătatea secolului al XIX-lea de la țările germanice. Prin forma sa triunghiulară, bradul simbolizează Sfânta Treime, iar podoabele cu care bradul este împodobit semnifică bogăția și cunoașterea, ca și pomul sacru din Grădina Edenului.

În zilele noastre, împodobirea bradului de Crăciun a devenit una dintre cele mai iubite datini, atât în mediul rural, cât și urban, odată cu așteptarea în seara de Ajun a lui Moș Crăciun.

Copiii știu că Moș Crăciun aduce cadouri mai multe celor care au fost foarte cuminți. Acesta este și astăzi un argument foarte serios și este o motivație puternică pentru copii, care se străduiesc să devină mai cuminți, mai harnici și mai ascultători pentru ca anul viitor să primească mai multe daruri.

Colindatul

În ajunul Crăciunului există obiceiul de a merge cu colindul. Colindele sunt cântece tradiționale formate din urări de bine și belșug pentru toți cei ce le ascultă. În ziua de Crăciun, colindele revin, de astă dată copiii cântând "Steaua". Prin acest colind, ei anunță venirea pe lume a pruncului Iisus Hristos.

Sunt zone în țară unde tradiția Crăciunului încă se păstrează cu sfințenie și se transmite nealterată, din generație în generație. Oamenii de la sate au obiceiuri specifice de la care nu se abat de aceea, în prag de sărbători, auzim de tradiții și superstiții de care mulți dintre noi n-au auzit niciodată.

Bibliografie:

- <https://www.digi24.ro/stiri/actualitate/traditii-si-obiceiuri-romanesti-de-craciun-ce-se-spune-ca-e-- -bine-sa-faci-in-ajun-ca-sa-iti-mearga-bine-tot-anul-847883>
- <https://www.travelguideromania.com/ro/traditii-si-obiceiuri-de-craciun-romania/>

POVESTE DE IARNĂ -serbare de Crăciun-

*Profesor Tănase Maria
Școala Gimnazială „Octavian Goga”, Oradea*

- Nu e nimeni? Ce se-ntâmplă? A...ba da, uite-o pe Andreea! Andreea, ce bine-mi pare că te văd!
- La fel și mie, Bianca! Ce faci singură aici?
- Mai nimic. Mă plictiseam. Mă gândeam la o poveste. Una frumoasă, de iarnă. Vrei să o ascuți?
- Da, vreau. Te ascult.
- Povestea asta s-a întâmplat atât de demult încât nimeni nu-și mai amintește când.....sau poate că nici nu era nimeni pe vremea aceea care să-și fi putut aminti.

- Știi ce, eu m-am plictisit de poveste. Ce-ar fi să-i scriem moșului, vrei?
- Sigur că vreau, dar mi-ar plăcea să fie și zăpadă, să fie totul alb, minunat....

Cântec: Nasul când mi l-am lipit

Mi-a căzut un fulg pe gene
 Alb și moale, plin de lene.
 Dar pe când am vrut să-l iau,
 Mi-a vorbit așa, pe șleau:
 -Nu te supăra pe mine,
 Vine gerul, frigul vine,
 Vreau să mă-ncălzesc la tine!
 -Dar nu știi, fulguț prostuț
 Deși ești așa drăguț,
 Că te vei topi îndată
 Fiindcă ești fulg de zăpadă.

Ca o zână din poveste,
 Își așează pe pământ
 Fără a ne da de veste,
 Fulgii legănați în vânt.
 Uite-acum, de sus din cer,
 Fulgii mici coboară lin
 Este iarnă, este ger
 Și de-omăt pământu-i plin.

Ziua fulgii curg din cer
 Apoi, noaptea când se lasă,
 Parcă-i totul de oțel,
 Ai rămâne-ascuns în casă.
 Dar când zorii se ivesc,
 Ai porni cu săniuța,
 La fereastră când privesc.
 A venit iarna drăguța!

Cântec: Iarna rece a venit!

Sita cerului se cerne
 Și-astfel neaua se așterne
 Dăruind la fiecare,
 Bucurii și sărbătoare.
 - Neaua asta-i minunată
 Strigă veselă o fată!
 În curând se va opri
 -Hai cu sania, copii!

- Iarna-i lungă, stai nițel,
 Îi răspunde-un băiețel.
 Avem timp să ne jucăm,
 Până o să înghețăm.
 Apoi , vom sui în sus
 Lunecând pe derdeluș,
 Și la vale vom porni,
 Chiuind veseli, zglobii.

Sus de tot, în vârful de munte,
 Unde-s stâncile cărunte,

Iarna rece vine azi,
Cu zăpadă peste brazi.
-Ce ne facem? se plâng ei
Să ne cruți ,oare ce vrei?
-Nici mâncare și nici casă!
Spune splendida crăiasă.
Elegantă cum mă știu
Văd că stratul argintiu
Haina mea cea mai pufoasă,
Lângă verde-i mai frumoasă!

Peste dealuri și pădure
Troienind cărările,
Moșul crivăț cu un vuiet,
Umple toate zările.
Și pe câmpul alb, de vată,
Ce așteaptă în tăcere
Moșul vine cu furtună
Și cu geruri strașnice.
Rotocoale și vârtejuri
Mătură ogrăzile
Și Moș Crivăț se-ntărâtă
Spulberând zăpezile.

Ca un vis,dispare-n zare,
Obosit de-atâta larmă,
Iar în urma lui rămâne,
Sclipitoarea iarnă.
De sub streșini, zgribulite,
Zboară vrăbiuțele
Iar pe dealul dinspre vie,
Apar săniuțele.

Tata mi-a adus de-afară
Din cerdac, o sănioară
Și-a făcut un derdeluș,
Tocmai bun de săniuș.
Urc la deal, o trag de sfoară,
Vin la vale, parcă zboară.
Pe tălpici alunecoase
Lasă-n urmă, pomi și case!
Merg cu sania pe-afară
Și mă joc până spre seară
Pe zăpadă, c-am aflat
Că nu merge pe uscat.

Zboară săniuța mea,
Prin nămeții albi de nea!
Sprintenă peste câmpii,
Sari, te bucuri, de copii.
Când mă urc pe derdeluș,
Cad mereu pe lunecuș.
Iar când vreau ca să cobor,
Merg ca gândul, parcă zbor.

Săni și copii coboară,
De pe derdelușuri zboară,
Sar la trambulină, cad
Se ridică înc-odat!
Noaptea vine-ncet pe cale
Și copiii de pe vale,
Cu nasurile înghețate
O pornesc agale spre case.
Mamele-și așteaptă-n parg,
Puișorii cu mult drag.
Să le spună noapte bună,
Apoi mâine, înc-o tură.

Lângă gardul din ogradă,
Stă cuminte ca să vadă,
Omul de zăpadă viu,
Parc-ar vrea ca eu să știu
Că e mândru și frumos,
Rotunjor și arătos.
Are-un nas portocaliu,
Doi ochi de cărbune viu.
Pe cap poartă pălărie,
Veche, roasă , stracojie.
Are nasturi din alune,
Și-un fular la gât, pe bune.
Tunică cu năsturași,
S-arate cât mai drăgălaș.
-Dar ia stai,de te gândește,
La ce-ți folosește aceste,
Haine groase pentru stradă
Dacă ești om de zăpadă?

Cântec: Fulgi de nea

Iarnă rece, viiforoasă,
Mult ești rea și urâcioasă.
Alb de tot e capul tău,
Și tu nu faci decât rău.
- Pentru ce vorbești așa?
Zice iarna, de colea
Stai la sobă, ici cu mine
Nu-i așa că-i cald și bine?

Tu nu știi...,a fost odată
O căsuță fermecată
Și-n căsuță o fată mică,
Un pisoi și o bunică.
Într-o iarnă, într-o seară,
Fata s-a uitat afară
Și văzu cum prin perdea
Stelele zâmbeau la ea.
Și pe drum cotit și nins
Umbră seara s-a desprins.

Un voinic, abia de-o șchioapă
Înota-n omăt ca-n apă

Și proptindu-se-n toiag
S-a oprit răsând în prag.
Tremurat și subțirel
Dormi? Și nici n-am prins de veste
Ușa s-a deschis cu cheia
Focu-și pâlpaie scânteia
Și povestea...nu-i poveste.

La bunica și bunicul
În căsuța de la țară,
Lângă sobă te-ncălzește
De îndat ce vii de-afară.
Însă vezi, de ia aminte
La mânuțe-ai grijă mare
Căci sobița cea fiebinte,
Te va frige tare, tare!

Seara, joaca este gata
Și ca-n noaptea care-ncepe
Să visezi, doar lucruri bune
Ca să vină pe la gene
Și să-ți fie dulce somnul
Moșul somnoros, Moș Ene!

Când ninge-afară și e ger,
Se joacă îngerii din cer
Din norii albi, pufoși, de-ndată
Fac omuleți ca de zăpadă.
Adună stele argintate,
Pe-un fir de rază înșirate
Și împletesc polei de lună
Să pună brazilor cunună.

Cu măiestrie știu să facă,
Dantelării de promoroacă.
Și-apoi le prind de copăcei,
Să fie albi precum sunt ei.
Din minunate flori de gheață,
Ei fac obloane la fereastră.
Nu-i vede nimeni pe afară,
În taina nopților de iarnă
Și de cu seră până-n zori,
Trimit pământului ninsori.
Zăpadă albă și pufoasă,
Să fie iarnă mai frumoasă!

Pacea din ceruri coboară,
Peste satul prins de seară
Tot e alb și strălucește
Și Crăciunul sfânt sosește.
Azi Crăciunul ni-l vestește.
Un colind din depărtare,
Vestește noaptea cea mare
S-a născut pruncul Iisus,
Pace-n suflet ne-a adus.

A venit să ne-ocrotească,
Iubire să ne dăruiască.
E pruncul ce îl iubim
Haideți să-l sărbătorim!

Cântec: O, ce veste minunată!

Bucurie, bucurie,
La Apus și Răsărit!
Căci a lumii mântuire,
Iată, iată a sosit!
Bucurie, bucurie,
De Crăciun acum să fie,
Pentru noi, pentru părinți,
Să fim buni și fericiți.
Omenirea prăznuiește,
Cântă îngerii în cor,
Iar Fecioara fericită,
Blând admiră al ei odor.

Cântec: Sus la poarta raiului

Pacea din ceruri coboară,
Peste case în prag de seară.
Tot e alb și strălucește,
Și Crăciunul îl vestește.
-Moșule, tu când mai vii,
Să ne faci iar bucurii?
-Noi te așteptăm cu drag,
An de an aici în prag,
Vrem să te înveselim,
Să cântăm și să glumim.
Tu să ne aduci, de vrei,
Păpușele, călușei,
Cărți cu poze colorate,
Dulciuri pe săturate.

Noi voioși te-om aștepta,
Cu drag îți vom colinda,
Versuri îți vom recita,
Mai apoi, vom și dansa.
Vrem să-ți arătăm că știm,
O colindă din străbuni.
-Moșule vrei să auzi,
O colindă chiar acum?

Cântec: Colinde, colinde...

Acum colinda am terminat
Și moșul bun ne-a ascultat.
Îl rugăm ca să ne dea,
Daruri din desaga grea.
Să ne bucurăm și noi,
De darurile de soi.
Mai apoi să-i mulțumim,
Moșului să-i dăruim,
Un ceai cald cu lămâiță,
Un fursec, un covrigel,

Să se bucure și el.

Cântec: Renul lui Moș Crăciun

Tradiții de Crăciun

*Profesor invatamantul preskola Zsura Felicia
Scoala Gimnaziala "Aurel Pop" Osorhei
structura G.P.N. nr. 4 Cheriu,
Jud. Bihor*

Personaje:

Gazda 1

Gazda 2

colindător

colindător

cu steaua

cu steaua

cu steaua

Preot

Irod

Melchior

Gaspar

Voltezar

DECOR: Interiorul unei case țărănești, cu masa plină de bucate : coș cu mere, nuci, covrigi. Cele doua gazde (2 copii-o fată și un băiat) se pregătesc să primească grupurile de colindători. În surdină de aude în un fragment dintr-o colindă.

gazda 1

-Curățat-ai casa femeie?

gazda 2

-Da, casa e foarte curată!

gazda 1

- Pus-ai pe masă bucate pentru colindători?

gazda 2

-Am pus, am pus....mere, nuci, colacei!

gazda 1

-Pregătit-ai tot pentru colindatori?

gazda 2

-Am pregătit, mai bărbate...Colindătorii pot veni oricând!

Se aud colindătorii!

Primiți colindători?

Primim, primim!

COLIND : “Sloboză-ne gazdă-n casă”

Sloboză-ne gazdă-n casa, la,la,la,...
C-afară pluă și varsă, la,la,la,...
și mai pică picurele, la,la,la...
De pe garduri de nuiete, la,la,la....

Că de frig ne-am făcut verzi, la,la,la,...
Că și iarba pe livezi, la,la,la,...
Gazdă dacă nu ne crezi, la,la,la,...
Iesi afară să ne vezi , la,la,la,...

Nu ieși cu mâna goală, la,la,la...
Numai cu colaci în poală, la,la,la,...
Cu cârnatul subsuoară, la,la,la...
Și cu cartaboș în oală, la,la,la...

Și ni calul cimpovit, la,la,la...
Și-ar fi bine potcivit, la,la,la....
Cu potcoave de colaci, la,la,la,...
Și cu cuie de cârnați, la,la,la....

Bună seara, gospodari!
V-au venit colindători,
Deschideți-ne porțile
Că de-a seară stau pe afară
Picioarele ne-nghețără
Streșinile au picurat
Și ne-a nins și ne-a plouat
Mânați măi!!!

Dă-ne drumul gazdă-n casă
Nu ne țineți la fereastră
Dă-ne drumul gazdă-n tindă
N-auzi larma de colindă?
La casă de oameni buni
Face Dumnezeu minuni.
Pune îngerii de strajă
Și dușmanii nu cutează.

Obiceiul cu STEAUA

Vin Copiii cu steaua

gazda 1-gazda 2:
Ce se vede-n depărtare parcă soarele răsare
Este steaua lucitoare cea purtată de copii
Să ne-aducă bucurii.
La Crăciun în orice casă
Intră steaua luminoasă.

Cu steaua:
Gazde bune
Ne primiți cu steaua în casă?

gazdele: Vă primim, vă primim!

COLIND: "Steaua sus răsare"

Steaua sus răsare
Ca o taină mare,
Steaua strălucește
Și lumii vesteste. (bis)

Că astăzi Curata,
Prea Nevinovata
Fecioara Maria
Naște pe Mesia. (bis)

Magii cum zăriră
Steaua și porniră
Mergând după rază
Pe Hristos să-L vază.(bis)

Și dacă porniră
Îndată-L găsiră
La Dânsul intrară
Și se închinară. (bis)

Cu daruri gătite
Lui Hristos menite
Având fiecare
Bucurie mare. (bis)

Care bucurie
Și aici să fie
De la tinerețe
Pân'la bătrânețe. (bis)

Obiceiul cu BISERICUȚA

Cântare:"Nașterea Ta Hristoase, Dumnezeule, răsărita lumii, lumii la cunoștiință că- ntru dânsa ceea ce serveau stelelor, de la stea le-a învățat, să se-nchine Ție soarelui dreptății și să te cunoască pe Tine răsăritul cel de sus, Doamne Mărire Ție!"

(Preotul):

Trei regi din Orient au sosit în graba mare și pe cine vedeau întrebau:
Nu știți unde s-a născut un Crai mare de curând?

(Irod):

Mergi de caută și cheamă ca să dai de aceeași seamă!

(Voltezar):

Multe zile fericite pe tine sa te-ntâlnească cu ale tale veșminte de care-mi aduc aminte!

(Irod):
Crailor de la răsărit de ce la noi ați veni?

(Gașpar):
O împărate să trăiești mulți ani să împăratești dar nu ne face de rușine că nu știm ce-o fi la urmă.

Cântare: "O, ce veste minunată, lângă Viflaem se arată, cerul strălucea, îngerii veneau pe-o rază curată. Păstorilor din câmpie le vestește-o bucurie că într-un mic sălaș, lângă acel oraș s-a născut Mesia. Nu s-a născut în palate, nici în curți prea dezvoltate, ci smerindu-se pe sine s-a născut într-o poiată, în poiata Iudeii unde-și cântau îngerii, îngerii frumos cântau și se veseleau"

(Preotul):
Ba, îmi aduc și eu aminte de vreo două-trei cuvinte și știu foarte bine locul spus de Gheorghe Prorocul.

(Melchiorul):
Eu Melchior mă numesc și tămâie îți dăruiesc!
(Voltezar):
Eu Voltezar mă numesc și aur îți dăruiesc!

(Gașpar):
Numele meu e Gașpar și smirnă îți aduc în dar!

(Irod):
Ce împărat poate să fie peste a mea împărăție, că și eu sunt un împărat mare și tare, și când dau o lovitură, tot Pământul se cutremură, se cutremură de îngrozire ca să știe că sunt în mânie.

Toți: Tăiere, tăiere, groaznică tăiere!

(Preotul):
Să nu fie tăiere, să fie tăcere!

Melchiorul):
Acum toată lumea plânge văzând atâta sânge
Cântare:" O, Iroade, crunt Irod, mare blestem de noroc, nefiind Irod bucuros de nașterea lui Hristos, nefiind Irod bucuros de nașterea lui Hristos!

(Preotul):
Sfatul meu acesta este să te lași de acea poveste!

Cântare:" Trei crai din Persida trimiși de Dumnezeu, mergând la dânsul Împărăție și-au chemat, dar voi după ce umblați și pe cine căutați, treime de Împărat. Gazda colac ne aduce fără cârnați nu ne-om duce, fie proaspeți și afumați și de voie bună dați. bagă mâna jos ăn pungă, scoate banii ici pe dungă, fie de-or fi câți or fi i-om primicu bucurii.
Sărbători fericite!"

Toți (Urarea de sfârșit):
Să fii gazdă sănătoasă
C-ai primit urarea noastră

Doamnu să îți dea de toate
Mult noroc și sănătate
Și la anul când venim
Sănătoși să vă găsim
Iar acum pe Moș Crăciun îl poftim.

PROIECT DIDACTIC

*Prof. Ptr. Înv. Preșc. Gheorghe Florina Iolanda
Grădinița cu P.N. Dârza, jud. Dâmbovită*

UNITATEA DE ÎNVĂȚĂMÂNT: Grădinița cu program normal Dârza

EDUCATOARE: Gheorghe Florina Iolanda

GRUPA: mijlocie « Strumfii »

TEMA ANUALĂ: « Cu ce și cum exprimăm ceea ce simțim ? »

TEMA PROIECTULUI: « Sărbătorile de iarnă »

TEMA SAPTĂMÂNII: « Iată, vine Moș Crăciun »

TIPUL ACTIVITĂȚII : mixtă

FORMA DE ORGANIZARE : activitate integrată

CATEGORII DE ACTIVITĂȚI :

ADP:

Rutine:-Întâlnirea de dimineață-«Renul lui Moș Crăciun» ;

-Salutul, Prezentă, Calendarul naturii

-deprinderea de a împacheta prosopelul

Tranziții : »Renii lui Moș Crăciun »-joc de mișcare și grupare

« Trenulețul »

« Zurgalai, zurgalai »

ADE :

- **Educarea limbajului (DLC) :** « Cum a ajuns renul Rudolf să traga sania lui Moș Crăciun »-lectura educatoarei
- **Educație fizică (DPM) :** -deprinderea motrică utilitar aplicativă-tracțiunea
-joc : « Renii trag sania lui Moș Crăciun »

ALA I :

- **Arta :** « Renul Rudolf »
- **Știința :** « Unde se află renul Rudolf ? »
- **Construcții :** « Renii lui Moș Crăciun »

ALA II :

- **Joc de mișcare :** « Renii la sanie »
- **Joc liniștitor :** « Rudolf »
- **Joc distractiv :** « Rudolf te roagă să... »

SCOP : -dezvoltarea emoțiilor pozitive, formarea trăsăturilor de caracter, a dorinței de a ajuta

-extinderea bagajului de cuvinte, interacțiuni dintre oameni și vietăți. Dezvoltarea vorbirii cursive

-formarea deprinderii motrice utilitar aplicativă (tracțiunea)

OBIECTIVE DE REFERINȚĂ : -să asculte cu atenție un text literar, să înțeleagă mesajul transmis de acesta

-sa execute exercitii vizand miscarea diferitelor segmente ale corpului si sa dezvolte expresivitatea in miscari

OBIECTIVE OPERATIONALE :

ADE :

- **DLC :Educatia limbajului :**

- O1 :** sa asculte cu atentie lectura educatoarei pentru a sesiza succesiunea momentelor actiunii si mesajul transmis prin textul literar;
- O2 :** sa expuna cu ajutorul imaginilor si al intrebarilor principalele momente ale lecturii
- O3 :** sa raspunda la intrebarile adresate de catre educatoare utilizand propozitii clare si corecte din punct de vedere gramatical;
- O4:** sa inteleaga mesajul transmis de textul literar;

- **DPM : Educatie fizica :**

- O1 :** sa execute corect miscarile sugerate de educatoare ;
- O2 :** sa respecte comenzile date de educatoare ;
- O3 :** sa execute corect miscarea motrica utilitar aplicativa- tractiunea

ALAI :

Arta :

- O1 :** sa recunoasca materialele puse la dispozitie ;
- O2 :** sa coloreze dupa contur ;
- O3 :** sa lipeasca bilutele din hartie creponata pe suprafata data dupa modelul

Stiinta :

- O1 :** -sa precizeze locul unde se afla renul (pozitii spatiale-sus/jos ; in fata/in spate ; deasupra/dedesubt ;intre)
- O2 :-**sa pozitioneze renul in functie de un reper ;
- O3 :-**sa rezolve sarcinile din fisa de lucru

Constructii :

- O1 :-**sa construiasca prin alaturare sau suprapunere
- O2 :-**sa colaboreze pentru a realiza tema ceruta

ALA II :

- O1 :-**sa respecte regulile jocului ;
- O2 :-**sa execute deprinderi motrice invatate(mers, alergare in diferite contexte)
- O3 :-**sa astepte cu rabdare sa-i vina randul la joc ;
- O4 :-**sa manifeste atitudine de cooperare, spirit de echipa, de competitie si fair-play

STRATEGII DIDACTICE :

Metode si procedee : povestirea, conversatia, explicatia, exercitiul, jocul, lucrul individual, in perechi sau in grupuri mici, turul galeriei,demonstratia

Mijloace de invatamant : planse pentru lectura educatoarei, planse pentru pozitile spatiale, fise de lucru, creioane colorate, lipici, bilute din hartie creponata, sanii, coarne de ren, calculator, casetofon, CD, sfoara, esarfa

Material bibliografic :

- Curriculum pentru invatamantul prescolar (5-6/7 ani), M.E.C.-2008
- Aplicatiile noului curriculum pentru invatamantul prescolar, vol. III, DPH
- www.didactic.ro

SCENARIUL ACTIVITATII

Intalnirea de dimineata debuteaza cu un joc de miscare si grupare « Renii lui Mos Craciun » prin care se cere copiilor numiti ca la semnalul meu « Renii lui Mos Craciun » sa alerge si sa vina la mine. Pentru ca toti au fost atenti acestia sunt rugati sa se stranga in cerc , impreuna cu mine pentru a ne saluta (« Dimineata a venit/ Toti copiii au sosit/ In cerc sa ne adunam/ Cu totii sa ne salutam/Buna dimineata ! »). Fiinda se apropie mult asteptata sarbatoare a nasterii lui Hristos si toti prescolarii il asteapta cu mult drag pe Mos Craciun, astazi ne imaginam ca suntem renii lui Mos Craciun care doreste sa-l ajute si vom continua salutul nostru « Buna dimineata ren... »,

Se va realiza prezenta prin intermediul jocului « Cine nu este prezent la sanie ? ». se stabileste cum este vremea si se alege cartonasul potrivit pentru Calendarul Naturii.

Noutatea zilei o reprezinta renul Rudolf care este foarte suparat deoarece sania lui Mos Craciun s-a stricat si doreste sa fie ajutat de catre prescolari.

In continuare se desfasoara activitatea de educare a limbajului, pentru ca suntem foarte curiosi cum a ajuns renul Rudolf sa traga sania lui Mos Craciun.

Dupa ce am aflat care este povestea lui Rudolf trecem pe la fiecare sector si fiecare copil isi va alege ce doreste sa lucreze astfel incat sa-l ajutam pe Rudolf sa repare sania.

La sectorul ARTA, copiii il vor colora pe Rudolf dupa contur, apoi vor aplica bilute din hartie creponata pe coarne, clopotel si funtita, la STIINTA, vor descoperii unde se afla Rudolf in functie de sania lui Mos Craciun, iar la CONSTRUCTII vor trebui sa-l construiasca pe Rudolf.

La final se analizeaza produsele din fiecare sector, prescolarii fiind recompensati.

Rudolf doreste sa mai afle de la prescolarii daca acestia au destula putere pentru a trage sania lui Mos Craciun si le propune activitatea de educatie fizica unde vor executa miscarea motrica utilitar aplicativa-tractiunea

Deoarece au si putere sa traga sania, Rudolf le propune copiilor cateva jocuri prin care sa se relaxeze dupa ce l-au ajutat atat de mult (jocul distractiv : »Rudolf te roaga sa... » ; jocul de miscare : »Renii la sanie » ; jocul linistitor : »Rudolf »

DEMERSUL DIDACTIC

Evenimente didactice	Continutul stiintific	Metode si procedee	Mijloace de invatamant	Evaluarea
Moment organizatoric	Se vor asigura conditiile necesare pentru desfasurarea optima a activitatii : -se va aerisi sala de grupa ; -mijloacele de invatamant vor fi distribuite in fiecare sector Intalnirea de dimineata : « Renul lui Mos Craciun » (« Ce sunt renii ? » Salutul : « Buna dimineata ren... » Prezenta : « Cine nu este prezent la sanie ? » Calendarul naturii : »Cum este vremea ? »	Conversatia	Calendarul naturii Catalog	Observarea comportamentului initial-interesul raspunsurilor copiilor

performantei Asigurarea feed- back-ului	renul ? » -« Ce avea Rudolf ? » -« Cum a reusti Mos Craciun sa ajunga la toti copiii ? » -« Cum il ajuta Rudolf pe Mos Craciun ? » Apare renul Rudolf care le multumeste copiilor ca au fost atenti la lectura pe care le-a citit- o domnisoara educatoare Tranzitie : Copiii vor forma trenulețul (mers in coloana cate unul) si vor vizita fiecare sector de activitate, intuind materialele, pentru a li se prezenta sarcinile de lucru			
Evaluare		Observatia Conversatia	Planse care redau momente din lectura pe care o citesc	Raspunsurile copiilor
ADP	Arta : La acest centru de interes prescolarii vor trebui sa-l coloreze pe Rudolf dupa contur, apoi sa lipeasca cornitele, nasul, funta de la gatul lui, bilute din hartie creponata Stiinta : In cadrul acestui sector vom descoperi unde se afla Rudolf (pozitii spatiale- sus/jos, in fata/in spate. deasupra/dedesupt, intre) Constructii: In acest centru prescolarii vor avea ca sarcina sa –l construiasca prin suprapunere sau alaturare pe Rudolf. Se pune accentul permanent pe colaborare			
ALA I Prezentarea optima a continutului	Le propun copiilor sa-si aleaga centrul in care acestia vor sa lucreze cu precizarea ca se pot roti in ordinea preferintelor. Voi supraveghea activitatea in centre si ii	Lucrul individual Exercitiul	Fise suport Lipici Bilute din hartie creponata Culori	Observarea comportamentelor copiilor

Obținerea performanței	voi ajuta acolo unde este cazul	Lucrul in grup, in echipa Lucrul individual	Planse Fise de lucru Culori	Analiza raspunsurilor copiilor si corectarea acestora daca este cazul
Evaluarea	La sectorul Arta fac aprecieri verbale si autoaprecieri asupra modului de lucru, asupra calitatii estetice ale lucrarilor, la Stiinta apreciez modul in care au dat raspunsurile, iar la Constructii fac aprecieri asupra celor construite de prescolari	Lucrul in grup, in echipa Explicatia Conversatia Turul galeriei	Cuburi	Analiza produselor activitatii Analiza raspunsurilor pe tot parcursul activitatii
ADP	Tranzitie : « Zurgalaui, zurgalai »-joc cu text si cant	Cantec	Casetofon, CD	

ADE :DPM : Educatie fizica

Evenimente didactice	Continutul activitatii	Dozare	Formatia de lucru	Indicatii metodice	Strategii didactice
Momentul organizatoric	Adunarea Alinierea Salutul	30”	X xxxxx	«Pe o linie in fata mea adunarea ! » “Va aliniati punand mana dreapta pe sold!” “Drepti”	Conversatia Explicatia
Anuntarea temei si a obiectivelor	Familiarizarea copiilor cu tema si continutul activitatii			Astazi in cadrul activitatii de educatie fizica ne vom juca “Renii trag sania lui Mos Craciun” deoarece este vorba de tractiuni	Conversatia Explicatia
Pregatirea organismului pentru efort a) exercitii de mers si alergat	Mers si variante de mers : -mers normal -mers pe varfuri cu mainele sus -mers pe calcaie cu mainile la spate alergarea si variante de	11 11 11			

	drept in fata intins si stangul usor indoit. La semnalul meu, trageți de sfoara in asa fel incat echipa adversa sa depaseasca linia trasata, astfel pierzand. Pentru a ma asigura ca prescolarii au inteles aceasta deprindere voi eceuta cu acestia un joc ce se numeste « Renii trag sania lui Mos Craciu ». Prescolarii care vor trage sania vor purta coarnele renului si vor trebui sa alerge pana ajung la sanie, iar in momentul in care acestia au ajuns la sanie vor trebui sa o traga pana cand se intorc la locul initial.		XXX---XXX -x		Jocul Competitia Demonstratia Exercitiul Competitia
Revenirea organismului la normal	Joc linistitor : Stand in cerc pe covor, iar in mijloc va sta un altul legat la ochi. Acesta va fi strigat de catre un coleg, daca va reusi sa ghiceasca de catre cine a fost strigat rolurile se vor schimba. Daca nu reuseste sa ghiceasca va fi ajutat de catre colegi.				
Incheierea activitatii	Asezarea copiilor in formatia initiala Aprecierea comportamentului copiilor pe tot parcursul activitatii Salutul		X xxxxxxx	“Pe o linie in fata, alinierea!” “Activitatea s-a terminat!” “Buna ziua!”	

ALA II:

Evenimente didactice	Continutul stiintific	Metode si procedee	Mijloace de invatamant	Evaluarea
Captarea si	Rudolf multumit de			

orientarea atentiei copiilor	cat de harnici si priceputi au fost copii, si ii lasa sa se relaxeze	Explicatia		
Anuntarea temei si a obiectivelor	Anunt jocurile pe care le vom desfasura : Joc de miscare : « Renii la sanie » Joc linistitor : « Rudolf » Joc distractiv : « Rudolf te roaga sa... »	Explicatia Conversatia		
Prezentarea optima a continutului	Prezint copiilor regulile si modul in care ne vom juca : « Renii la sanie » : fiecare copil va purta un ecuson cu reni de diferite culori (verde, maro si portocaliu), iar saniile vor fi verzi, maro si portocalii. La semnalul meu « Renii la sanie », copiii care au ecusoane de aceeasi culoare cu sania vor trebui sa se indrepte catre aceasta. « Rudolf » : il tin pe rudolf in mana si spun : »Vai cat este ce frumos si ce nas rosu ai tu, te voi pupa pe cornite », il dau mai departe unui copil care il va pupa intr-un alt loc decat acolo unde a fost pupat de mine. « Rudolf te roaga... » : copii il vor tine in mana pe Rudolf si la comanda « Rudolf te roaga... » copiii vor trebui sa-l aseze acolo unde doreste (pe scaun, pe covor, sub masa...)	Explicatia Jocul Jocul de miscare Demonstratia	Ecusoane Planse Renul Rudolf (de plus)	Observarea comporta mentelor copiilor

Obținerea performanței	Dupa explicarea regulilor jocurilor se trece la realizarea jocurilor de proba. In desfasurarea jocurilor de proba de catre copiii se pune accent permanent pe respectarea regulilor de joc.			
Evaluarea	Sunt emise aprecieri asupra desfasurarii activitatii, asupra respectarii regulilor jocului, asupra comportamentului individual si colectiv al prescolarilor	Conversatia		Analiza comportamentului copiilor

SERBAREA ȘCOLARĂ –MIJLOC DE DEZVOLTARE A CREATIVITĂȚII

PROF. NEAGU ELENA-CRISTINA,
Profesor socio-umane
ȘCOALA GIMNAZIALĂ ” PANAIT GEORGESCU “ DOBRA
Jud. Dâmbovița

”Copilăria este o lume de miracole si de uimire a creației scäldate de lumina, ieșind din intuneric,
nespus de nouă si proaspata uluitoare.”

(Eugen Ionescu)

Indiferent de tipul de personalitate, de nivelul de dezvoltare psihică, omul se raportează la frumos, la artă, într-un mod particular, prin procese funcționale complexe. Exprimarea artistică activează resursele intelectuale, motivațional-volitive și afective ale individului, aducându-l, în anumite condiții, într-o stare de armonie cu sinele și cu lumea exterioară.

Orice manifestare artistică, deci și serbarea școlară, se creionează răspunzând pe de o parte nevoilor de exprimare a celor direct implicați, pe de altă parte așteptărilor publicului și ține cont de factori obiectivi precum timpul și spațiul de desfășurare.

Indiferent de tipul de personalitate, de nivelul de dezvoltare psihică, omul se raportează la frumos, la artă, într-un mod particular, prin procese funcționale complexe. Exprimarea artistică activează resursele

intelectuale, motivațional-volitive și afective ale individului, aducându-l, în anumite condiții, într-o stare de armonie cu sinele și cu lumea exterioară.

Serbarea pomului de iarna este unul din evenimentele cele mai placute din viața școlii, deoarece elevii participă cu plăcere și curiozitate fiind în așteptarea lui MOȘ CRĂCIUN, care vine cu DARURI.....

Copiii dotați cu o voce frumoasă, care cântă cu plăcere și dezinvoltură, vor fi implicați în activități care presupun această formă de exprimare artistică. Cei care au talent actoricesc, îl vor evidenția în scenete de mică întindere, în dialoguri, monologuri etc. Elevii pricepuți la dans se vor implica în acele momente/secvențe care sunt construite pe mișcare. Considerăm că prin atribuirea aceluiași rol care i se potrivește cel mai bine, copilului îi sunt respectate particularitățile, îi este încurajat talentul. Expunerea în public, în cadrul unei serbări, a caracteristicilor personale care necesită îmbunătățiri nu reprezintă soluția adecvată pentru dezvoltarea acestor trăsături, ci mai degrabă o acțiune cu efect inhibitor.

Reușita unei serbări trebuie să fie consecința unei alegeri judicioase a celui mai accesibil program și

a unei activitati bine planificate de pregătire în cursul unei perioade mai îndelungate. Este foarte important ca pregătirea serbarii să nu se facă într-un timp scurt și mai ales să nu afecteze timpul de joc al copiilor sau timpul destinat altor activități obligatorii. Orice serbare școlară este o sărbătoare, atât pentru copii cât și pentru cadrele didactice și, nu în ultimul rând, pentru părinții copiilor. Pregătirea unei serbări este un excelent prilej de a pune în valoare imaginația și creativitatea fiecăruia – copil sau cadru didactic.

În proiectarea scenariului unei serbări trebuie să se ia în calcul, pe lângă conținuturi, care trebuie să fie apropiate experienței de viață a copilului, să răspundă nevoilor sale de cunoaștere, de nou și de frumos, încă două coordonate majore: mișcarea, atmosfera de veselie și destindere pe de o parte, și atmosfera încărcată de emoții, ce produce o anumită tensiune interioară fiecărui copil, pe de altă parte. Serbările desfășurate după anumite reguli, ce asigură îmbinarea armonioasă a părților într-un întreg, decorul neobișnuit, costumația copiilor, a cadrului didactic, ținuta sărbătorească, accesoriile necesare, fondul muzical, semnalele sonore, jocul de lumini-reprezintă toate, elemente importante ce contribuie la construirea unor valențe estetice și educative deosebite. Serbările școlare contribuie la acumularea de cunoștințe și la lărgirea orizontului de cunoaștere a copiilor. Înțelegând și memorând poezii, texte ale scenetelor sau cântece se dezvoltă memoria și limbajul. Această formă de învățare este condiționată de dezvoltarea atenției.

Materialul artistic folosit trebuie să aibă valoare educativă și să cuprindă materiale accesibile particularităților individuale și de vârstă ale copiilor. Serbarea antrenează întregul potențial intelectual, moral, estetic, afectiv, volitiv și fizic al copiilor, contribuie la lărgirea orizontului cognitiv, sunt dorite de copii pentru climatul ludic ce-l creează și atmosfera încărcată de emoții.

Importanța unor asemenea festivități este deosebită pentru că ele largesc orizontul spiritual al elevilor și contribuie la acumularea de noi cunoștințe, îmbogățesc și remontează viața afectivă stimulând sentimente nebanuite.

Plan de lecție

*Învățător Dumitrescu Andi-Daniel
Liceul Tehnologic Cojasca*

Clasa: I A**Disciplina:** Arte vizuale și abilități practice**Subiectul:** Confectionarea de ornamente pentru Pomul de Crăciun și împodobirea acestuia**Tipul lecției:** Consolidare de priceperi și deprinderi**Scopuri:****S1:** Consolidarea deprinderilor și priceperilor de decupare, lipire a hartiei;**S2:** Dezvoltarea imaginației creatoare prin realizarea unor lucrări originale;**S3:** Educarea simțului estetic, artistic și autocritic prin aprecierea obiectivă a lucrărilor pe baza criteriilor de evaluare;**S4:** Dezvoltarea spiritului de echipa.**Obiective operaționale:***Pe parcursul și la sfârșitul lecției, elevii vor fi capabili:***O₁:** Să decupeze ornamentele tiparite pe hartie, respectând indicațiile cadrului didactic. Obiectivul este realizat dacă toți elevii decupează corect, respectând particularitățile liniilor.**O₂:** Să lipească ornamentele pe bradul din carton, respectând etapele de lucru, având la dispoziție explicațiile și demonstrațiile cadrului didactic.**O₃:** Să aprecieze obiectiv lucrarea sa sau pe ale colegilor pe baza următoarelor criterii: corectitudinea lucrării, grad de finalizare, creativitate. Obiectivul este realizat dacă toți elevii respectă cel puțin două dintre criteriile enumerate.**Metode și procedee:** instructajul, conversația, explicația, demonstrația, exercițiul, lucrul în echipa.**Material didactic:** material distributiv (bucati de hartie colorata avand imprimate diverse ornamente-steluta, cizma, globuri si bastonas , bradul de hartie lipit pe carton), material demonstrativ (bradul ornat drept model), biletele cu semne distinctive pentru formarea echipelor, cate un simbol pentru fiecare echipa, respectiv bradut, stea, fulg de zapada si Mos Craciun , CD-player si CD-ul cu colinde.**Desfășurarea activității**

Nr. crt.	Secvențele activității didactice	Obiective operaționale	Activitatea de învățare	Strategii didactice	Evaluare
1	Moment organizatoric		Se creează condițiile pentru buna desfășurare a lecției: • Aerisirea sălii de clasă; • Pregătirea materialului didactic; • Verificarea materialului distributiv; • Asigurarea ordinii și disciplinei în rândul elevilor.	Instructajul verbal	
	Captarea atenției		Cadrul didactic va da tonul unei scurte discuții cu referire la anotimpul iarna și la sărbătorile de iarnă: • În ce anotimp ne aflăm? • Ce sărbători există iarna? • Ce importanță are pentru	Conversația euristică	Frontală

2			voi Craciunul? • Ce sarbatoare religioasa este de Craciun? • Stiti care este povestea lui Craciun? • Îmi puteți da exemple de obiceiuri legate de Crăciun? (împodobirea bradului) • Cu ce decorăm bradul de Crăciun?” (ghirlande, globuri etc.) • Inv. le spune elevilor povestea bradului, de ce se împodobeste un brad si nu un alt copac.		
3	Anunțarea temei		În această oră vom realiza <u>ornamente</u> si vom decora pomul de Crăciun. Elevii aleg cate un biletel si in functie de simbolul de pe biletel vor forma echipele. Se vor forma 4 echipe: echipa bradutilor, echipa Mos Craciunilor, echipa stelutelor si echipa fulgilor de zapada. Fiecare echipa va avea pe masa simbolul care ii reprezinta.	Explicația Conversația	
4	Intuirea materialelor și a modelului		Desfaceți plicurile pe care le-ați primit și spuneți-mi ce aveți în ele? (cate 5 elemente decorative care trebuie decupate) Ce mai aveți pe bancă? (lipici, foarfeca si un brad mare de hartie)	Observația Explicația	Frontală
5	Explicarea și demonstrarea tehnicii de lucru		Se explica copiilor ca au de decupat fiecare cate 5 elemente decorative pentru Pomul de Craciun , urmand ca apoi sa le lipeasca pe un brad de hartie aflat pe un carton. Fiecare echipa va realiza un brad ornat cu aceste elemente.	Conversația Explicația Demonstrația	Frontală
6	Executarea lucrării		Se creează un fond muzical; Se urează succes elevilor și se trece la executarea lucrării.		
	Aprecierea lucrărilor		Se vor expiune brazii realizati de echipe. Evaluarea se face în mod obiectiv, de către elevi,	Exercițiul	Individuală

8			urmărindu-se criteriile de evaluare: • corectitudinea execuției; • gradul de finalitate; • originalitate.		
9	Încheierea lecției		Se fac aprecieri asupra felului cum au lucrat. Se împart mici recompense.	Explicația	Frontală

PROIECT DIDACTIC

*Prof. Înv. Preșc. Dumitrescu Maria-Raluca
Grădinița cu P.N. , Loc. Dobra, jud. Dâmbovița*

UNITATEA DE ÎNVĂȚĂMÂNT: Grădinița cu Program Normal Dobra

GRUPA: Mijlocie

TEMA ANUALĂ : „Cum este, a fost și va fi aici pe Pământ ?”

TEMA PROIECTULUI: „Bucuriile iernii”

SUBTEMA: „Obiceiuri și tradiții”

TEMA ZILEI: ”Se aud colindători”

FORMA DE REALIZARE: Activitate integrată

FORMA DE ORGANIZARE: Frontal, individual în grupuri

TIPUL ACTIVITĂȚII: Consolidare de priceperi și deprinderi

COMPONENȚA ACTIVITĂȚII:

ACTIVITĂȚI DE DEZVOLTARE PERSONALĂ (ADP):

- **Rutine:** -„Ne pregătim de activități”
-„Sosirea copiilor la grădiniță”
-„Mulțumesc!”-deprinderea de a mulțumi
-„Servirea micului dejun”
-„ Noutatea zilei”
- **Întâlnirea de dimineață:-**„Am plecat să colindăm!”-discuții
- **Salutul; Prezența; Calendarul naturii**
- **Tranziții:-** „Trenulețul colindătorilor ”-joc de mișcare
- „Hai copii să ne jucăm/Pe la centre ne mutăm/Multe, multe să-nvățăm!”
recitative
- „Aho!aho!-recitative

ACTIVITĂȚI LIBER ALESE (ALA I) :

- **Joc de rol:** „De-a gospodinele”(colaci, fursecuri)-interpretare roluri, deprinderi practice-gospodărești;

- **Bibliotecă:** “Traista colindătorilor”- scriere semne grafice.

ACTIVITĂȚI LIBER ALESE (ALA II) :

-**Joc de mișcare :** „Fuga la colindătorul...!”

ACTIVITĂȚI PE DOMENII EXPERIENȚIALE (ADE):

-**DOMENIUL ȘTIINȚE (DȘ) : Cunoașterea mediului:** „Trăistuța fermecată”-joc didactic

-**DOMENIUL OM ȘI SOCIETATE (DOS) : Activitate practică**-se desfășoară la centrul Artă: „Steaua”- confecționare (decupare, tăiere, lipire).

SCOPUL :

- Consolidarea deprinderii de a verbaliza acțiunile specifice activităților întreprinse;
- Consolidarea cunoștințelor copiilor despre obiceiurile și tradițiile la români și a deprinderilor de decupare, tăiere și lipire.

OBIECTIVE:

La sfârșitul activității, copiii vor fi capabili:

- să descrie verbal imaginile de pe jetoane;
- să identifice tradiția și obiectele specifice;
- să interpreteze rolul de colindător prezentând un anumit obicei;
- să recunoască specificația sărbătorii Crăciunului;
- să decupeze, să taie și să lipească hârtia pentru a confecționa steaua;
- să scrie semne grafice pentru a decora „Traista colindătorului”;
- să respecte poziția corectă a corpului în timpul scrierii;
- să interpreteze rolul de gospodină, pregătind colaci și fursecuri;
- să manifeste atitudine de cooperare, de competiție și fair-play.

Sarcina didactică:

- să denumească și să descrie obiceiurile și tradițiile reprezentate pe jetoane;
- să selecteze obiectele specifice fiecărui obicei, interpretând rolul de colindător;
- să numească obiceiul descris în versuri.

Regulile jocului: răspunde copilul pe capul căruia educatoarea va așeza pălăria iernii.

Elemente de joc: pălăria iernii, aplauze, mânguirea materialului.

STRATEGII DIDACTICE:

- **Metode și procedee :** conversația, explicația, jocul, demonstrația, exercițiul, jocul, problematizarea, lucrul individual, în grup, metoda ”Braistorming”, tehnica „Comunicării Rotative”, metoda ”Piramida”, metoda ”Turul Galeriilor”.

- **Material didactic:** imagini PPT, ecusoane, jetoane, plicuri cu versuri, pălăria, piramida, imagini, stea, sorcovă, plugușor, capră, bici, clopoțel, traista colindătorului, pastă de modelat, planșete, forme pentru fursecuri, tavă, șorțuri, fișe pentru scriere, creione colorate, carioci, hârtie colorată, carton, foarfecă, lipici, coală buretată cu sclipici, recompense, CD cu colinde, cutie poștală, scrisoare.

DURATA: o zi

BIBLIOGRAFIE:

- ✓ Curriculum pentru învățământul preșcolar”(3-6/7ani), MEC., 2008;
- ✓ Aplicațiile noului curriculum pentru învățământul preșcolar, vol. III, DPH;
- ✓ Revista învățământului preșcolar, nr. 1-2/2016, Editura Arlequin;
- ✓ w.w.w. educatoarea.ro.

SCENARIUL ACTIVITĂȚII

Ziua debutează cu **întâlnirea de dimineață** „Am plecat să colindăm!”

Salutul: „Dimineața a sosit

Toți copiii au venit

În cerc să ne adunăm

Frumos să ne salutăm!”

Prezența: „După ce ne-am adunat

Și frumos ne-am salutat

Colegii ne-am întâlnit

Cine oare n-a venit?”

Fiecare copil își ia poza, o așează pe panou și se prezintă.

Calendarul naturii. Se completează calendarul naturii de către preșcolari, verbalizând acțiunile.

Tranziție: „Trenulețul colindătorilor”-joc de mișcare

Copiii sunt conduși la centrul **Știință**.

Noutatea zilei: Educatoarea le spune copiilor, că în cutia poștală a grădiniței, Moș Crăciun a lăsat o scrisoare. Aceasta este adusă în clasă de mama unei fetițe de la grupă. Se citește copiilor scrisoarea:

„*Dragii Moșului, de-a lungul timpului, copiii au uitat să se mai bucure de minunatele tradiții și obiceiuri care au loc în preajma sărbătorilor de Crăciun. Toate acestea au fost uitate de copii, ei fiind*

interesați mai mult de tablete, telefoane și desene animate cu supereroi. Colindul, sorcova, plugușorul, steaua sunt tradiții care aduc multă bucurie în sufletul oamenilor”.

Din acest motiv Moș Crăciun este foarte trist. Educatoarea le propune copiilor de la grupa mijlocie să-l înveselească pe Moșul, arătându-i cât de mult știu despre tradițiile de Crăciun. Alături de scrisoare Moșul a lăsat și o cutie cu surprize pe care copiii o vor deschide la finalul acestei zile.

Educatoarea le cere copiilor să-i arate lui Moș Crăciun că nu a uitat aceste tradiții și obiceiuri și-i invită să vizioneze un material împreună.

După acest moment se trece la desfășurarea **jocului didactic „Trăistuța fermecată”** de la activitatea de **Cunoașterea mediului**.

Pentru această activitate, copiii se vor așeza pe scăunele, în semicerc iar educatoarea le aduce la cunoștință că Moș Crăciun le-a trimis o trăistuță. Preșcolarii vor descoperi ce se află în această trăistuță. Se prezintă copiilor jocul:

Sarcina didactică:

- să denumească și să descrie obiceiurile și tradițiile reprezentate pe jetoane;
- să selecteze obiectele specifice fiecărui obicei, interpretând rolul de colindător;
- să numească obiceiul descris în versuri.

Regulile jocului: răspunde copilul pe capul căruia educatoarea va așeza pălăria iernii.

Elemente de joc: pălăria iernii, aplauze, mânuirea materialului.

Intuirea materialului: copiii observă materialele puse la dispoziție.

Explicarea jocului: copilul căruia educatoarea îi va așeza pe cap pălăria iernii, extrage un jeton din trăistuță, denumește și descrie obiceiul reprezentat pe jeton.

Se va executa jocul demonstrativ, jocul de probă și jocul propriu-zis.

Complicarea jocului: pentru acest moment se va utiliza metoda „Piramida”. Pe o planșă este desenată schema piramidei. Preșcolarii vor așeza pe baza piramidei patru obiceiuri de Crăciun, pe următoarea treaptă trei obiecte cu care se merge la colindat, pe următoarea vor așeza personajele mult așteptate și îndrăgite de copii în această perioadă a anului, iar pe ultima treaptă, în vârf, vor așeza ceea ce sărbătorim de Crăciun.

La **evaluarea jocului didactic** se apreciază răspunsurile copiilor și efortul lor depus pentru a-l înveseli pe Moș Crăciun.

Tranziție: prin intermediul jocului de mișcare „*Trenulețul colindătorilor*” copiii vor părăsi sala de grupă pentru servirea mesei.

Se reia activitatea prin intermediul **tranziției:**

„Hai copii să ne jucăm

Pe la centre ne mutăm

Multe, multe să-nvățăm!”

După servirea mesei se trece la prezentarea centrelor, a materialelor și a sarcinilor de lucru.

La măsuțe este pregătit materialul pentru activitate, iar copiii împreună cu educatoarea vizitează centrele, descoperind materialele și sarcinile corespunzătoare fiecărui centru.

La centrul **Joc de rol** copiii se vor juca „*De-a gospodinele*” unde vor pregăti colaci și fursecuri pentru colindători.

La centrul **Bibliotecă** copiii vor scrie semne grafice pentru a decora „*Traista colindătorului*”, respectând poziția corectă a corpului în timpul scrierii.

La centrul **Artă (DOS-AP)** preșcolarii vor decupa, vor tăia și vor lipi confecționând „*Steaua*” pentru colind.

Se intuiește materialul didactic expus pe măsuțe și se face o scurtă descriere a lucrării model. Educatoarea explică și demonstrează etapele de lucru. Se stabilesc criteriile de evaluare, acuratețea lucrării, originalitatea/creativitatea și gradul de finalizare a lucrării.

Se execută exerciții de încălzire a mușchilor mici ai mâinii. Copiii lucrează individual la realizarea lucrării. Se supraveghează preșcolarii în timpul lucrului și se oferă explicații și sprijin celor care necesită.

După terminarea lucrului la centre se va face *Turul Galeriilor* pentru a evalua produsele obținute.

Tranziție: educatoarea recită versurile:

„Aho! Aho

Copii și frați

Stați pe loc

Nu mai lucrați!

Azi la voi

Eu m-am gândit

Și jocuri frumoase

Eu v-am pregătit!

După acest moment de tranziție se trece la desfășurarea **Joc de mișcare:** „Fuga la colindătorul...!” de la **ALA II**.

În sala de grupă sunt așezați trei colindători-unul are în mână o sorcovă, al doilea o stea iar al treilea un plugușor. La comanda educatoarei: „*Fuga la colindătorul...!*”, copiii se vor îndrepta fugind spre acel colindător precizat. Copilul care se așează greșit, este scos din joc. Jocul se repetă de trei-patru ori.

În încheierea activității, educatoarea împreună cu copiii, vor face aprecieri asupra activității derulate pe parcursul întregii zile.

Preșcolarii primesc recompense.

Vor colinda gazdele și vor fi răsplătiți cu bomboane și covrigi.

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII

Etapele activității	Conținutul activității	Strategii didactice
1. Moment organizatoric	Se asigură condițiile necesare pentru desfășurarea optimă a activității: - aerisirea sălii de grupă; - așezarea mobilierului; - distribuirea materialului didactic; Întâlnirea de dimineață: „ <i>Am plecat să colindăm!</i> ” Salutul se realizează prin tehnica „ <i>Comunicării Rotative</i> ”. Salutul pornește de la educatoare și se continuă la toți copiii din grupă. Prezența: Fiecare copil își ia poza o așează pe panou și se prezintă. Calendarul naturii se completează de către preșcolari, verbalizând acțiunea.	Conversația Comunicarea Rotativă Explicația Brainstorming
2. Captarea atenției	Se va face prin intermediul scrisorii și a cutiei surpriză găsită în holul grădiniței. Educatoarea va citi scrisoarea de la Moș Crăciun și va prezenta un scurt material, realizat power-point, despre tradițiile și obiceiurile din anotimpul iarna.	Conversația
3. Anunțarea temei și a obiectivelor	Copiii sunt anunțați că pe parcursul zilei vor decupa, vor lipi, vor scrie, vor pregăti colaci și fursecuri pentru colindători, vor descrie obiceiuri și tradiții, vor dezlega ghicitori, vor merge la colindat și se vor juca.	Conversația Explicația
4. Desfășurarea activității	Pentru activitatea de Cunoașterea mediului , copiii se vor așeza pe scăunele, în semicerc și vor desfășura jocul didactic „ <i>Trăistuța fermecată</i> ”. Moș Crăciun le-a trimis o trăistuță cu surprize. Preșcolarii vor descoperi ce se află în aceasta.	Conversația Explicația

	Sarcina didactică : - să denumească și să descrie obiceiurile și tradițiile reprezentate pe jetoane; - să selecteze obiectele specifice fiecărui obicei, interpretând rolul de conducător; - să numească obiceiul descris în versuri. Elemente de joc: pălăria iernii, aplauze, mânuirea materialului. Regulile jocului: răspunde copilul pe capul căruia educatoarea va așeza pălăria iernii. <i>Intuirea materialului:</i> copiii observă materialele puse la dispoziție. <i>Explicarea jocului:</i> copilul căruia educatoarea îi va așeza pe cap pălăria iernii, extrage un jeton din săculeț-----obiceiul reprezentat pe jeton. Se va executa jocul de probă și jocul propriu-zis. Complicarea jocului: pentru acest moment al jocului voi utiliza metoda „Piramida”. Pe o planșă este desenată schema piramidei. Preșcolarii vor așeza la baza piramidei patru obiceiuri de Crăciun, pe următoarea treaptă-trei obiecte cu care se merge la colindat, pe următoarea vor așeza personajele mult așteptate și îndrăgite de copii în această perioadă a anului, iar în vârf, vor așeza ceea ce sărbătorim de Crăciun. La evaluarea jocului didactic se apreciază răspunsurile copiilor și efortul lor depus pentru a-l înveseli pe Moș Crăciun. Tranziții: recitative: <i>”Hai copii să ne jucăm/Pe la centre ne mutăm/Multe, multe să-nvățăm!”</i>	Demonstrația Exercițiul Jocul Problematizarea Conversația Explicația Problematizarea Exercițiul Metoda ”Piramida”
5. Obținerea performanței	ALA I : La măsute este pregătit materialul pentru activitate iar copiii împreună cu educatoarea vizitează centrele, descoperind materialele și sarcinile corespunzătoare fiecărui centru. La centrul Joc de rol copiii se vor juca <i>”De-a gospodinele</i>, unde vor pregăti colaci și fursecuri	Explicația Lucrul în grupuri Exercițiul

	pentru colindători. La centrul Biblioteca copiii vor scrie semne grafice pentru a decora <i>"Traista colindătorului"</i>, respectând poziția corectă a corpului în timpul scrierii. La centrul Artă se va desfășura activitatea practică unde copiii vor decupa, vor tăia și vor lipi confectionând <i>"Steaua"</i> pentru colind. Se intuiește materialul didactic expus pe măsuțe și se descrie modelul educatoarei. Explic și demonstrez etapele de lucru: decuparea pe contur, tăierea și lipirea hârtiei pentru a confectiona <i>"Steaua"</i>. Se stabilesc criteriile de evaluare: acuratețea, originalitatea/creativitatea și gradul de finalizare al lucrării. Se execută exerciții de încălzire a mușchilor mici ai mâinii: <i>"Închidem și deschidem pumnișorii, ne încălzim mâinile/pocnim din degete/batem din palme/fluturăm mânuțele"</i>. Copiii lucrează individual la realizarea lucrării. Se supraveghează preșcolarii în timpul lucrului și se oferă explicații și sprijin celor ce necesită. După terminarea lucrului la centre se va face turul galeriilor, pentru a evalua produsele obținute. Tranziție : <i>„Aho!aho! Azi la voi Copii și frați Eu m-am gândit Stați pe loc Și jocuri frumoase Nu mai lucrați Eu v-am pregătit!"</i>	Explicația Demonstrația Munca independentă Exercițiul Turul galeriilor
6. Asigurarea retenției și a transferului	ALA II: Joc de mișcare <i>„Fuga la colindătorul...!”</i> <u>Prezentarea jocului și a regulilor acestuia:</u> În sala de grupă sunt așezați trei colindători: unul cu sorcovă, altul cu stea și cel de-al treilea cu plugușor. La comanda mea: <i>"Fuga la colindătorul...!"</i> preșcolarii se vor îndrepta spre cel numit. Copiii care se așează greșit, vor ieși din	Conversația Explicația Demonstrația Jocul

	joc. Se execută jocul demonstrativ, jocul de probă și jocul propriu-zis. Jocul se repetă de trei-patru ori.	
7. Încheierea activității	În încheiere activității, educatoarea împreună cu preșcolarii, vor face aprecieri asupra activității derulate pe parcursul întregii zile. Copiii vor primi recompense (sorcove), deschizând cutia surpriză de la Moș Crăciun. Vor colinda gazdele și vor fi răsplătiți cu bomboane și covrigi.	Conversația

SERBARE
„ÎN AȘTEPTAREA MOȘULUI”

Prof. Înv. Preșc. Barbu Nicoleta- Cătălina
Grădinița cu P.N. Dobra
Loc. Dobra, com. Dobra, Jud. Dâmbovița

1. Iarna a sosit, noi ne-am pregătit;
Muncind cu mult spor, ca să adunăm,
Să vă prezentăm:
Poezii și cântecele, să vă bucurați de ele.

2. Fiindcă astăzi e serbare
Și cu toții ați venit
Noi vă facem o urare
Și vă spunem ”Bun venit!”

3. Din cer ninge liniștit
Peste case, pomi și crânguri.
Iată, fulgii ne-au șoptit
Ca să nu mai stăm pe gânduri.
Ne-am gândit să-mpodobim
Cât mai vesel clasa noastră;
Să vedeți cât vă iubim
Poftiți la serbarea noastră.

4. A venit iarna geroasă
Și stăm toți cuminți în clasă.
Eu aștept cu bucurie,
Moș Crăciun la noi să vie!
Poezii i-am pregătit,
Bradul l-am împodobit.
Cu colegii m-am jucat
Pe doamna n-am supărat!
Și aștept cu nerăbdare,
Un cadou așa de mare !

5. Suntem adunați aici
O mulțime de pitici;
Și cei mari și cei mai mici
Să cântăm, să recităm
Pe toți să vă bucurăm
Și pe Moș Crăciun, noi îl așteptăm.

6. Moș Crăciune, moșulică
Eu sunt o fetiță mică,
Dar sunt foarte cumișică!
Dacă vrei să știi, mata,
Aștept să-mi aduci ceva!
Un dar mic, un dar mai mare

Așa ca la fiecare.

7. Moș Crăciune, tu să vii,
Cu mulți sac de jucării.
Să nu uiți că grupa mică,
Deși este mai pitcă,
A-nvățat să-ți spună ție
Cântece și-o poezie.

8. - Moșule, la o adică...
Pentru o fetiță mică
Care-a fost așa...și-așa...
Ai în sacul tău ceva?
- Știi...fetița aș fii eu
Dar îți dau cuvântul meu
Ca de astăzi înainte
Voi fi bună și cuminte !

9. Moș Crăciune, să ții minte,
M-am făcut băiat cuminte.
Acuma c-am mai crescut,
Pe mami eu o ascult;
Fă bine, din sacul tău
Să-mi dai și mie cadou!
Și-o să fiu și mai cuminte
Începând de azi – nainte!

10. - Mă vedeți? Sunt eu cam mic,
Dar am suflet de voinic.
Cu copiii când mă joc
Nu mă cert cu ei deloc.
Nu mă laud, chiar spun drept,
Sunt un băiețel deștept!
Moșule, știi – e firesc/ O mașină îmi doresc!

11. Moș Crăciun, sunt o fetiță
Ce vine la grădiniță.
N-am lipsit măcar o zi
Sunt cuminte eu, să știi.
Mămăiței să-i aduci
Săntate și ani mulți;
Iar pentru mama și tata
Să fie cuminte fata.
Pentru mine o păpușică
Că sunt și eu mititică.

12. Eu, acum, dragi părinți
Vreau să vă aduc aminte:
Am fost bun, ascultător

La grădiniță silitor.
Așa că, aștept voios
Un cadou voluminos:
Vreau și dulciuri, jucării,
Așa, ca și alți copii!

13. Moș Crăciun, sunt bucuros,
C-am un frățior frumos;
Este mic, ba chiar pitic
Și îl iubesc foarte mult.
Pe mămica o ajut,
La tot ce are de făcut!
Și te rog eu, nu uita
Dacă îmi aduci ceva,
Să pui tu în sacul tău
Și pentru fratele meu!

Dans: *Dansul fulgilor de nea*

BIBLIOGRAFIE:

1. *Haideți la serbare*, Adriana Stancu, Editura Sf. Ierarh Nicolae – 2010
2. *Cartea serbărilor școlare*, Vasile Poenaru, Editura CORESI

SERBARE

“L-așteptăm pe Moș Crăciun”

*Pele Ligia
Grădinița P.N. Fughiu, jud. Bihor*

În prejma sărbătorilor sufletele noastre se deschid, știind că la ușile caselor noastre vor bate colindătorii cu picioarele înzăpezite și cu glasurile fierbinți, purtători de urări ce nu-și pierd niciodată prospețimea, farmecul și forța lor. În așteptarea lui Moș Crăciun, copiii grupei combinate au pregătit momente speciale, în prag de sărbătoare, pentru Moșul bun, care este alături de noi, ca întotdeauna, pentru părinții noștri, care ne asigură liniștea și afecțiunea de care avem nevoie. Să-i privim, să-i ascultăm cu inimile deschise, cu înțelegere și dragoste.

Asemeni unui vis de iarnă se dorește a vă fi și dumneavoastră această serbare, la care v-am invitat cu drag.

Copiii intră în scenă după prologul doamnei pe un fundal muzical.

Copiii se așează în semicerc: îngerșii și fulgii de zăpadă.

Vin în față : un fulg de nea și un înger (prezentatorii) și deschid serbarea:

SE CÂNTĂ CÂNTECUL „CLOPOTEI, CLOPOTEI”

Refren. Clopotei , clopotei

Veseli suna iar

O zapada ca-n povesti am primit in dar ,HEI !

Clopotei , clopotei

Suna ne-ncetat

Si vestesc ca in curand

Vine Mosul drag .

**1 .Iarna a sosit
Cu zapezi de vis
Fulgii jucausi acum
Se astern pe drum .**

Reefren

**2 .Totul este alb Re
Cu sclipiri de-argint
Si pe drum colindatorii
Se aud cantand ,HEI !!**

**Ref . Clopotei , clopotei
Veseli suna iar
O zapada ca-n povesti am primit in dar ,HEI !
Clopotei , clopotei
Suna ne-ncetat
Si vestesc ca in curand
Vine Mosul drag .**

Ingeraş_ Când vine vremea rea
Cu primii fulgi de nea
Se scutură din nori
De sfinte Sărbatori
Povești cu îngerasi
Pentru copii poznași
Povești cu Sfinți părinți
Pentru copii cuminiți
Aflați-le acum,
În prag de Moș Ajun

Fulg_____ :Bine v-am găsit dragii mei!
Noi v-aducem bucurii,
Facem drum de sănioară
Să ieșiți toți pe afară.
Alb covor punem pe strada
Pentru oameni de zăpadă.

Se retrag prezentatorii. Pe rand vor recita fulgii de nea:

Fulg_____ : În orasul din câmpie
A-nceput încet să cadă
Câte-un fulg,ce bucurie
Că va fi din nou zăpadă!
Oamenii stau cu toți în casă
Și în sobe arde focul
Iarna vine-acum și lasă
Neaua să îmbrace totul.

Fulg: _____ Vine zgribulită
Dar înveselită
Lasă-n jur să cadă
Fulgii de zapada
Și de cum sosește
Sania pornește
Frunzele din ramuri
Se aștern pe geamuri

Fulg _____ : A sosit o zână alba
Într-o mantie de nea
Și la case a pus salbă
Atârnând de țurțuri grea.
Peste tot e gălăgie
Chiote și veselie.

Fulg _____ : Iarna-ă un vestit dulgher
Și ea poate când voiește,
Peste râuri pod să puie
Fără lemn și fără cuie
Fără nici un pic de fier
Și gătește așa deodată
Pod întreg dintr-o bucată

Fulg _____ : A-nceput să cearnă
Friguroasa iarnă
Stai babuțo, cerne,
Fulgi de nea așterne
Să ferești de vânt
Fir de grâu plăpând
Și mai fă-mi băbuță
Drum de săniuță.

CÂNTEC : SANIUȚA FUGE

1. Saniuta fuge,
Nimeni n-o ajunge
Are dor de duca
Parca ar fi naluca

R: Toata ziua prin zapada
Vine lumea sa o vada
saniuta e usoara
Fuge parcă zboară

2. Are talpi lucioase,
Varfurile-ntoarse,
Pod de scandurele
Sa tot stai pe ele

R:

3. Peste hopuri sare

Ca pe zmeu calare
Hatul de-o sa-ti scape
Tranta e aproape

R:

Fulg_____ : Şi tot ninge şi tot cerne
Se bat norii sus cu perne
Şi-ai să vezi acuş , acuş
Pârtie pe derdeluş.
Doi copii cu nasul roşu
Parcă seamană cu Moşul
Uite,abia,abia se văd
Din mantiile de omăt.

Fulg_____ : Un fulg sunt şi am venit
Cu steluţe-n frunte
Eu zapadă-am presărat
Sus în vârf de munte
Florile le-am învelit
Cu-alba plapumioară
Gerul rece a sosit,
Vai, ce frig e-afară!

Fulg_____ : Luni în şir noi aşteptăm
Momentul ca să plecăm
Zâna Iarna dă semnalul
Ce îl aşteptăm tot anul.
Şi atunci încetişor
Cernem,cernem dintr-un nor,
Pe pământ ne aşezam
Însă doar trei luni noi stăm.

Fulg_____ : Noi am coborat de sus
Şi multe avem de spus:
Pe unde-am călătorit
Pe copii i-am veselit.
Cu toţii se bucurau
Şi pe sâni se suiau
Să vadă prima zăpadă
Cum se aşternea pe stradă.

F ulg_____ : Au sosit în haina albă
Turţuri stau la streşini salbă
Să pornişi copii acuş
Veseli toţi la săniuş
C-aducem doar bucurii
Eu şi fulgii cei zglobii.

F ulg_____ : Stau bătoşi ca la paradă
Graşii oameni de zăpadă

Și se miră sub tichie:
Ce consum de energie!
Iarna multe jocuri știe
Prin zăpada argintie.

Fulg: _____: Și când fulgii-ncep să cearnă
Aranjați pomul de iarnă,
Bate vântul nu ne pasă,
Că e cald la noi în casă
Și s-așează încet, încet
Și-n grădina și-n brad.

CANTEC: Iarna veselă

8. Iarna a sosit în zori,
La fereastră ne-a pus flori.
A sosit cu gerul ei,
Cu zăpadă și polei.

Refren: Cât de veseli suntem noi,
Că ne-aduce bulgări moi.
Cu zăpadă ne jucăm
Și cu bulgări aruncăm!

9. Săniuța va pleca
Și pe pârtii va zbura.
Clopoțelii vor suna
Și pe noi ne-or bucura!

3. Iarnă, iarnă ești frumoasă
Când nu ești prea friguroasă,
Că ne-aduci nămeți de nea
Și plimbări cu sania!

Vor recita apoi îngherașii pe rând:

Î 1 _____: S-a întâmplat de mult de tot
Poveste adevărată
În Betleem și de atunci
Ea n-a mai fost uitată.
Când s-a născut sub cerul sfânt
În iesle ca oricare
Mesia fără de început
Și fără de asemănare.

Î 2 _____: Și noaptea mai senină-a fost
Și mult mai luminoasă.
Pătrunse vestea de Crăciun
În fiecare casă.
Iar noi și azi sărbătorim
Cu floarea în cunună
A nașterii mare minune.

Î 3 _____: În noaptea-n care te-ai născut

Isuse pentru mine,
Cu ploi de îngeri s-au umplut
Nălțimile senine
Ca flori de tei cădeau de sus
Visare și lumină
Îngerii ,pentru Isus
Aduc cântare lină.

Î 4 _____: Îngerul lui Dumnezeu
Ești și tu și sunt și eu
Dacă zi de zi cuminti,
Ascultându-i pe părinți
Sunteti harnici,silitori,
Mereu binevoitori.

Î 5 _____: Nu-i pe lume copilaș
Să nu aibă îngeraș
Dăruit de Dumnezeu
Ca să-l apere mereu.
Pasii să-i călăuzească
De tot răul să-l ferească
Mintea să i-o lumineze,
Somnul nopții să-l vegheze.

Î 3 _____: Dacă-n fiecare seară
Când s-a-ntunecat afară,
Orișice copil cuminte
Va rosti cu glas fierbinte:
Înger,îngerașul meu
Mulțumind lui Dumnezeu
El, din mila lui Hristos
Va crește un om frumos.

Î 3 _____: Se-apropie Crăciunul
Vin' să te rogi cu mine
Isus se naște astăzi,
Copile,pentru tine.
Se-apropie Crăciunul
Cu bradu-mpodobit
Isus ne cere-n taină
Să-ngenuchem smerit.

COLIND: ASTĂZI S-A NĂSCUT HRISTOS

Astăzi s-a născut Hristos

Astăzi s-a născut Hristos,
Mesia cel luminos.

Refren: Lăudați și cântați
Și vă bucurați!

Mititel, înfășățel
În scutec de bumbăcel.

Vântul bate, nu-L răzbate,
Neaua ninge, nu-L atinge.

Și de-acum până-n vecie

Mila Domnului să fie!

CÂNTEC: Steaua sus rasare

9.O stea ce vesteste acum
Ca, în noaptea de Craciun,
EL, Mesia ,Se va naste,
Lumea IL ca recunoaste	11.Obositi si suparati,
Parasiti de ai lor frati,
Fratii de neam si frati de glie
Iosif si cu-a sa Marie
10. Si din patru părți de lume,
Iata, se pornira- anume
Magi si crai cu daruri sfinte,
Lui Hristos fiind menite.	12 .Au ajuns pe inserat
Intr-o iesle ce-au aflat
Pe la margine de sat
Si in iesle au intrat.
13.Ieslea era cam saraca,
Cativa boi si poate-o vaca,
Dar, de altfel, primitoare,
Cu caldura-mbietoare.	15.Sfiosi ,pruncul au privit,
De-atat drag au amutit.
In fata micului Hristos
Ei pus-au darurile jos
14.Si-ntr-un colt de iesle, jos,
S-a nascut Iisus Hristos!
Si minunea s-a-implinit
Si toti magii au venit!
Astazi s-a nascut Hristos	16.Era atata de frumos
Copilul nou-nascut, Hristos!
Si-n jurul capului avea
O aura care sclipea!
17.De-atunci, in seara de Craciun,
Crestinu-mparte ce-i mai bun,
Sarbatorind cum se cuvine
Aceasta nastere divina.	19. Si pe la case se opresc
Si gospodarii ii cinstesc,
Covrigi , placinte, cozonac,
Cu darnicie-ndeasa-n sac

In continuare, copiii doresc să vă prezinte două din cele mai cunoscute obiceiuri de iarnă: Sorcova și Plugușorul. Prin intermediul acestora vă dorim sănătate și belșug în toate.

Vin în față fetele și sorcovesc părinții:

Sorcova, vesela,
Sa traiti, sa-mbatraniti,
Ca un mar,ca un par
Ca un fir de trandafir,
Tare ca piatra,
Iute ca sageata,
Tare ca fierul,
Iute ca otelul.
La anul si la multi ani!

Fetele se retrag. Vin in față băieții pentru a spune “Plugușorul”:

Aho, aho,copii si frati

Stati putin si nu manati
 Langa boi v-alaturati
 Si cuvantu-mi ascultati:
 Am plecat sa colindam
 Pe la case sa uram, plugusorul romanesc
 Obiceiul stramosesc.
 Va uram cum se cuvine
 Pentru anul care vine
 Sa va fie-ndestulata
 Casa toata,tara toata!
 Ia mai manati mai flacai
 Si sunati din zurgalai!
 Hăăăăăăi!

Domn, Domn să-nălțăm

<p>1. Am plecat să colindăm
Domn, Domn să-nălțăm,
Când boierii nu-s acasă,
Domn, Domn să-nălțăm! (bis)</p>	<p>2. C-au plecat la vânătoare,
Domn, Domn să-nălțăm,
Să vâneze căprioare,
Domn, Domn să-nălțăm! (bis)</p>
<p>3. Căprioare n-au vânat
Domn, Domn să-nălțăm,
Și-au vânat un iepuraș,
Domn, Domn să-nălțăm! (bis)</p>	<p>4. Să facă din pielea lui
Domn, Domn să-nălțăm,
Veșmânt frumos Domnului,
Domn, Domn să-nălțăm! (bis)</p>

Cântec: O, brad frumos!

- O, brad frumos! O, brad frumos!
 Cu cetina tot verde!
 Tu ești copacul credincios,
 Ce frunza nu și-o pierde.
 O, brad frumos! O, brad frumos!
 Cu cetina tot verde!

- O, brad frumos! O, brad frumos!
 Cu frunza neschimbată!
 Mă mângâi tu, mă faci duios
 Și mă-ntărești îndată!
 O, brad frumos! O, brad frumos!
 Cu frunza neschimbată!

Iată, vin colidători !

<p>1. Iată vin colindători
 Florile dalbe,
 Noaptea pe la cântători
 Florile dalbe</p> | <p>2. Și ei vin mereu, mereu
 Florile dalbe,
 Și ne-aduc pe Dumnezeu
 Florile dalbe</p> |
|--|---|

Dumnezeu adevărat.
 Florile dalbe,
 Soare-n raze luminat!
 Florile dalbe.

Moș Crăciun cu plete dalbe"

Moș Crăciun cu plete dalbe
A sosit de prin nămeți
Și aduce daruri multe
La fete și băieți

Moș Crăciun, Moș Crăciun

Din bătrâni se povestește
Că-n toți anii negreșit
Moș Crăciun pribeag sosește
Niciodată n-a lipsit

Moș Crăciun, Moș Crăciun

Moș Crăciun cu plete dalbe
Încotro vrei s-o apuci
Ți-aș cânta Florile dalbe
De la noi să nu te duci!
Moș Crăciun, Moș C
răciun!

Educatoarea:

_____ : Pentru această sărbătoare

Noi am dat astăzi serbare
Sperăm mult că v-a plăcut
Și-nțelegere ați avut
Pentru vârsta lor cea crudă
Spuneți Moșului s-audă ,
Că ei merită din sac
Tot ce le-a adus cu drag.

SERBARE DE CRĂCIUN

*Educatoare Ungureanu Daniela
Gr. P.P. Nr. 2 Constanța*

Se intră cu lumânări aprinse în mână pe melodia „ LA VIFLAIM COLO-N SUS,, și se așează fiecare la locul stabilit. (fiecare are locul în ordinea recitării poeziei).

1. MANEA ALESSIA: Fiindcă astăzi e serbare

Și cu toții ați venit,
Noi vă facem o urare...
Și vă spunem „bun venit!
Cu noi un pic să vă distrați,
Să fiți din nou copii ca noi
Și să uitați de nevoi!,,

2. DUMITRACHE MATEI: Dar acum o să vedeți,

Am crescut, suntem isteți,
Știm să facem o serbare,
Avem roluri fiecare.
Vă rugăm s-aplaudați
Dacă sunteți încântați!

3. NEDU RAISA: Noi ne-am adunat aici
O mulțime de pitici
Să cântăm și să jucăm,
Iarna să întâmpinăm.

COLIND-AM PLECAT SĂ COLINDĂM

4. LUPEA TUDOR: A venit iarna tiptil
Într-o zi, de dimineață
Și mă bucur că-s copil,
Mă voi da acum pe gheață.

5. BĂDOIU-CRAIU MARIA: Iarna e zâna cea bună
Chiar dacă frigul adună
Iarna dă fulgii fierbinți
Și face copiii cuminiți.

6. DODIȘ EVELINA: Eu sunt Iarna, și-am venit
Să vă dăruiesc copii
Multe ,multe bucurii;
Covoraș de albă nea
Să vă dați cu sania.

(Va avea o pelerină de zână, decorată cu fulgi de nea și un coșuleț cu zăpadă artificială pe care le va aduce cel puțin cu o săptămână înainte, pentru repetiție.)

7. CALIU DENIS: Neaua peste tot s-a pus,
A venit Iarna drăguța,(arătăm cu mâna spre Zâna Iarnă)
Hai copii, pe deal în sus,
Să ne dăm cu săniuța!

SE CÂNTĂ „SĂNIUȚA FUGE„

8. NICHITA NATALIA : Omul de zăpadă
Are guturai,
Tare i-ar fi bună
O cană de ceai.

(Va avea în mână o cană de ceai pe care o va da, după ce tremină poezia, omului de zăpadă.)

9. DODIȘ DAVID: Eu sunt omul de zăpadă,
Mă plimbam hoinar pe stradă,
Mi-a plăcut cum a-ți cântat;
Vai, dar cum v-ați îmbrăcat
Astăzi e sărbătoare?

(Va avea un costum de om de zăpadă, pe care îl va aduce cel puțin cu o săptămână înainte, pentru repetiție.)

10. PĂTRAȘCU MIHAI: Om de nea, avem serbare,
L-așteptăm pe Moș Crăciun
Cu toiagul de alun
Și cu sacul încărcat.

11. GHELEȘEL ELIZA: Ridic ochii către cer

Și văd steaua ce răsare,
Unde-i Moșul, ce să-i cer?
Va veni la mine oare?

DANS POPULAR CU FETELE pe melodia „La oglindă”

12. COJOCARIU ROBERT: Moș Crăciun e tare bun,
Încărcat vine pe drum,
Totdeauna se grăbește,
Oare el nu obosește?

13. DRĂGAN ALESSIA : Moșule de unde ești?
Vii din Țara de Povești...
Moșule , și de ce vii?
Îți sunt tare dragi acești copii?

DANS : „EU SUNT RENUL LUI MOȘ CRĂCIUN”

14. ROBU DARIUS : Eu aștept cu bucurie,
Moș Crăciun la noi să vie,
Poezii i-am pregătit,
Bradul l-am împodobit.

15. MIHAI MARIAM: Haideți copii să-i mai cântăm,
Pe Moșu să-l bucurăm.
Dacă lui îi va plăcea
Multe daruri ne va da!

16.VAȘÎ NIKOLAS Mă cunoaște orișicine
Sunt român și-mi șade bine
Mama-mi zice puișor,
Tata-mi zice că-s fecior,
Mă îmbracă, mă gătește
Uite așa pe românește.

DANS POPULAR CU TOȚI COPIII PE MELODIA”HORA MARE”

17.ZANFIRESCU DARIA Eu îl iubesc pe Moș Crăciun
Mi-aduce tot ce este bun
Doar fapte bune fac mereu
Și nimănui eu nu fac rău.

18.CIMPOEȘ SARA Moș Crăciun,toți îmi spun
Că esti darnic și ești bun
Spun și eu de dumneata
Că vii cu sania ta,
Să ne aduci jucării,
Bucurii pentru copii.

COLIND: „MOȘ CRĂCIUN CU PLETE DALBE,,

19. MARIN MIHAI: Dragă mamă, dragă tată,
După datini de altă dată,
Eu v-aduc urări de bine
Pentru anul care vine!

20. BĂDOIU-CRAIU ELENA: Pe părinți îi colindăm,
Viață lungă le urăm,
Dumnezeu să-i ocrotească
Sănătoși ca să ne crească!

21. GOGA ALINA E atâta dragoste și pace
În cântul tuturor
Atâtea inimi fericite
Ascultă acum cu dor!
Veniți,veniți colindători
La casele creștine
Veniți,veniți colindători
Urați numai de bine!

COLIND:„IATĂ VIN COLINDĂTORI,,

22. MINCIU DAVID: Copilașii vor să vadă
Ce le-ai pus tu în desagă.
Eu îți spun o poezie
Să-mi dai daruri numai mie!

DANS POPULAR CU BĂIEȚII PE MELODIA” HAI CĂLUȚII LA GALOP”

23. ARGEȘANU ALESSIA: Pentru că ai venit la noi
Vrem acum să-ți mulțumim,
Să-ți spunem din inimioară
Moșule noi te iubim!

24. MORARU NICOLAS: Vă urez la toți copiii
Multe, multe bucurii,
Sănătate la bunici
Ca să-i crească pe cei mici,
Vă urez la mic și mare
Viață lungă, bunăstare!

25. MIHAI TOMA Iar acum la terminare
Vreau să facem o urare:
Iarna asta minunată
Să aveți masa bogată,

Să fiți cu toții sănătoși,
Să aveți copii frumoși
Și la anul care vine
Să trăiți cu toți mai bine
Fără griji, fără nevoi
Să vă bucurați de noi!

TOTI BĂIEȚII
„PLUGUSORUL”

Aho, aho ,copii și frați,
Stați puțin și nu mânați
Lângă boi v-alăturați
Și cuvântu-mi ascultați!

Mâine anul se-noiește,
Plugușorul se pornește,
Și începe a brăzda
Pe la case a ura.

TOTI : HĂIII....HĂIII... (ȘI SUNĂ DIN CLOPOTEI)